কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প

সংকলক আৰু সম্পাদক
ড° দীপশিখা কলিতা

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প

Kamargaon Mahabidyalay Aaluchani KGIANOR NIRBACHITA GALPA is a collection of Short Stories published by Union Body of Kamargaon College on the occasion of Golden Jubilee. *Edidted by Dr. Deepshikha Kalita.*
ISBN-978-93-5890-957-9

প্ৰকাশক ঃ কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
কমাৰগাঁও - ৭৮৫৬১৯
উপদেষ্টা ঃ ড° বিজুলী বৰচেতীয়া
সম্পাদনা ঃ ড° দীপশিখা কলিতা
গ্ৰন্থস্বত্ব © ঃ কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত
প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ এপ্ৰিল, ২০২৪
মূল্য ঃ ১৫০/-
প্ৰচ্ছদ ঃ দিবাকৰ শৰ্মা
অক্ষৰবিন্যাস ঃ আদিত্য-বিশাল
মুদ্ৰণ ঃ গ্ৰাফ্ এডভাৰটাইজিং, বোকাখাত

বিঃদ্ৰঃ- 'কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী, কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প' প্ৰকাশিত লেখাসমূহৰ মৌলিকতাৰ দায়িত্ব সংশ্লিষ্ট লেখক-লেখিকাৰ সম্পূৰ্ণ নিজা। ইয়াৰ বাবে সম্পাদক দায়ী নহয়।

- সংকলক আৰু সম্পাদক

সংকলকৰ সম্পাদকীয় চিন্তন...

এটোপ এটোপ কৰি ডাৱৰৰ পানী পৰি
ভৰি গ'ল বহল সাগৰ.....

শৈশৱৰ স্মৃতি "কুঁহিপাঠ"ৰ বুকুৰ পৰা তুলি অনা উল্লিখিত কবিতাৰ পংক্তিত যেন জীৱনৰ মহত্বম প্ৰেৰণাৰ অনাবিল আধাৰ লুকাই আছে, যিয়ে অহৰহ অনুপ্ৰাণিত কৰে। কৰ্মময় জীৱনৰ প্ৰতিটো খোজ, প্ৰতিটো চিন্তা, প্ৰতিটো প্ৰয়াসে এখন সুস্থ-সৱল, সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ সমাজ গঢ়াত যোগোৱা অৱদান কেতিয়াও কম হ'ব নোৱাৰে। কাৰণ এজন এজনকৈ লগ লাগিয়েই হয় ব্যক্তিসমষ্টি, হয় এখন সমাজ। এখন নিকা সমাজ গঢ়াৰ দায়িত্ব ছাত্ৰ, বয়স্ক, বৃদ্ধ... আমাৰ সকলোৰে। সমাজৰ মূল চালিকা শক্তি ভাষা-সংস্কৃতি ৰক্ষা কৰাৰ দায়িত্বও সমাজৰ প্ৰতিজনেই কান্ধ পাতি ল'ব লাগিব।

সম্প্ৰতি গোলকীকৰণৰ ধামখুমীয়াত চেপেটা হ'বলৈ ধৰা মাতৃভাষাক উদ্ধাৰৰ হেতু মাৰবান্ধি থিয় হোৱাৰ সময় সমাগত। এয়া সৰ্বজন জ্ঞাত - লিখিলেই সাহিত্য নহয়, অথচ অভ্যাসেই এদিন আশাতীত সফলতাও কঢ়িয়াই আনে। ভাষা ৰক্ষাৰ যুঁজখনত লিখি যোৱাৰ প্ৰচেষ্টা নিশ্চয়কৈ প্ৰসংশনীয় পদক্ষেপ।

ছাত্ৰাৱস্থা অথবা পৈনত সৃষ্টিশীল মনৰ বহিঃ প্ৰকাশত মহাবিদ্যালয়ৰ একোখন আলোচনী যথোপযুক্ত মাধ্যম। কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী, 'কেজিয়ান'ৰ বৌদ্ধিক পৃষ্ঠভূমি এই ক্ষেত্ৰত লেখত ল'বলগীয়া। এই আলোচনীত ইতিপূৰ্বে প্ৰকাশিত মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ (অৱসৰপ্ৰাপ্ত, প্ৰাক্তন আৰু বৰ্তমানৰ) এমুঠি সৃষ্টিশীল কৰ্মক একত্ৰিত কৰি 'কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প' নামকৰণেৰে প্ৰকাশৰ বাটলৈ অনা হ'ল।

কৃতজ্ঞতাৰ দুটিমান কথাৰে.....

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী, 'কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প' সংকলন আৰু সম্পাদনাৰ গুৰু দায়িত্ব আমাৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° বিজুলী বৰচেতিয়া, কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আভ্যন্তৰীণ মান নিৰূপন কোষ (IQAC), গৱেষণা আৰু প্ৰকাশন কোষ (Research and publication cell) ৰ ওচৰত আমাৰ অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

এই দায়িত্বই আমাৰ অভিজ্ঞতাৰ ভঁৰালত নতুনত্বৰ সংযোগ কৰিলে। আমি এই গ্ৰন্থৰ সংশ্লিষ্ট লেখক-লেখিকাসকললৈ কৃতজ্ঞতা জনাওঁ। যি সকলে লেখি আছে আৰু যি সকলে ইচ্ছা অথবা অনিচ্ছাকৃতভাৱে বিৰতি লৈছে সকলোকে পুনৰ এই কছৰৎ অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ, কাৰণ তেখেত সকলৰ সৃষ্টিৰ অবিহনে 'কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প' সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠিলেহেঁতেন।

আমাৰ কৃতজ্ঞতা সেইসকল সম্পাদকলৈ, যিসকলৰ অনন্য প্ৰচেষ্টাত প্ৰকাশিত হৈছিল কমাৰগাও মহাবিদ্যালয় আলোচনী- 'কেজিয়ান'ৰ। যি সকলৰ সম্পাদিত আলোচনী আমাৰ হাতত পৰিছিল, সেইসকল ক্ৰমে— দিলীপ শইকীয়া, হৃদয়ানন্দ গগৈ, মনোজ কুমাৰ নেওগ, মধুসূদন বি.পি. গোঁহাই, ভাস্কৰজ্যোতি দাস, বিতোপন দাৰ, চন্দ্ৰমা বৰুৱা, পোনকন লইং, সৌৰভ জ্যোতি কাকতি।

সংকলক আৰু সম্পাদকৰ দায়িত্বৰে আগবাঢ়িব লগা হওঁতে আমি সম্পাদকৰ দৃষ্টিতকৈ সংকলকৰ ভূমিকাকহে গুৰুত্ব দিব বিচাৰিছিলো, যাতে কথা শিল্পৰ একত্ৰিকৰণ হয়। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ সকলো সহযোগী, শুভাকাংক্ষীলৈও কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। বিশেষকৈ সহকৰ্মী সঞ্জয় আচাৰ্য, পূজা বৰা, গ্ৰন্থাগাৰিক শ্ৰী জিতেন্দ্ৰ বৰা, গ্ৰাফ এডভাৰটাইজিং, বোকাখাতৰ সকলো কৰ্মকৰ্তালৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

অনিচ্ছাকৃত অনেক ভ্ৰান্তিৰ বাবে সহৃদয়সকলৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী। আমাৰ ভুলবোৰ আঙুলিয়াই আমাৰ সীমিত অভিজ্ঞতাক সদাশয় পাঠকে আদৰি ল'ব বুলি আশা কৰিলো।

সংকলক আৰু সম্পাদক -
ড° দীপশিখা কলিতা
এপ্ৰিল, ২০২৩

উপলব্ধি
□ দীক্ষিতা ঢেকীয়াল ফুকন— **১০২**

এখন চিঠি
□ কৌশিক হাজৰিকা—**১০৪**

ক'লা বুটাম
□ মধুসূদন বি পি গোহাঁই—**১০৯**

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী (২০১৫ - ২০১৬ চন)

এনেকৈয়ে শেষ হৈ গৈছিল এটা জীৱন
□ পুৰালী বৰা—**১১৪**

সুখৰ সিপাৰে
□ পল্লৱী হাজৰিকা—**১১৮**

সপোনৰ শেষত
□ সনত কুমাৰ দাৰ—**১২৫**

এপিটাফ
□ দৃষ্টি ঢেকিয়াল ফুকন—**১৩১**

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী (২০১৬ - ২০১৭ চন)

স্মৃতিৰ তুলিকাত এটি বিস্ময়
□ ড° শ্যামলী দত্ত বৰুৱা—**১৩৭**

এয়াই নেকি অভিশপ্ত জীৱন?
□ স্বপ্না দেৱী—**১৪৪**

অন্তহীন বেদনা
□ সিদ্ধাৰ্থ সোনোৱাল—**১৪৬**

পৰিক্ৰমা
□ পুণ্যশ্ৰী শইকীয়া—**১৪৮**

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী (১৯৮৭-১৯৮৮ চন)

The Painful Fun
□ Shree Paulose—**১৫১**

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী
১৯৮৭ - ১৯৮৮ চন

ইন্ধন থাকিলে যন্ত্ৰ চলিবই। মইও দুবেলা-দুমুঠি খাবলৈ নোপোৱাকৈ থকা নাই। গতিকে মানৱ বৰুৱা নামৰ যন্ত্ৰটো চলি আছে।

মই যে মানুহ (যন্ত্ৰ) হ'লো সেই কথাটো যিদিনা উপলব্ধি কৰিলোঁ, বৰ কৰুণ আছিল সেই সময়ৰ অনুভুতি।

আমাৰ অৱস্থা এতিয়া ভাল নহয়। কলেজ শিক্ষকৰ দৰমহাৰে বাজেট চম্ভালিব নোৱাৰো। আগতে আমাৰ অৱস্থা ইয়াতৈও বেয়া আছিল। সৰহখিনি দিন এসাজ খাই কটাবলগীয়া হৈছিল। পেটৰ কলমলনিত মাক আমনি কৰি থকাটো মোৰ নৈমিত্তিক কৰ্তব্য হৈ পৰিছিল। সেই তেতিয়াই কেতিয়াবা মায়ে অতীষ্ঠ হৈ কৈছিল - 'জহনীত যোৱাটোৰ পৰা উপায় নাই। ক'ৰবাত মৰিলেগৈহে, তাৰ শান্তি হ'ব যেন পাইছো।' মই শিয়ৰি উঠিছিলো। এইজনী মা। ফটা-ছিটা কাপোৰ পিন্ধা, জুটুলা-জুটুলি চুলিৰে পৃথিৱীৰ সমস্ত সৌন্দৰ্যৰ আকৰ স্বৰূপ, চেনেহৰ নিৰবধি নিজৰা স্বৰূপ এইজনী মানুহ মৰি থাকিব। তেওঁ মৰাৰ পিছত এইখন জানো পৃথিৱী হৈ থাকিব ! মহাপ্ৰলয় নহ'বনে সেইদিনা ? মা মৰাৰ পিছত মই জানো জীয়াই থাকিব পাৰিম ! জীয়াই থকাৰ কিবা অৰ্থ থাকিবনে তাৰ পিছত ? সুস্থ মস্তিষ্কৰে যিটো কথা আজিলৈকে মই কল্পনাও কৰিব পৰা নাই সেই ঘটনাটো ঘটাৰ পিছত মই জানো মানসিকভাৱে সুস্থ হৈ থাকিম !!

কিন্তু এসময়ত মা মৰিল। মহাপ্ৰলয় নহ'ল। পাগল হোৱাতো বাদেই এসোঁতা কন্দাৰ বাহিৰে মই একো কৰিবলৈ নহ'ল। কোনাবাই বুজালে, জীৱনটোৱেই এটা মহাপ্ৰস্থানিক যাত্ৰা।

আন এজনে হয়তো ক'লে, আত্মা অমৰ। অনিত্য শৰীৰৰ বাবে শোক কৰাৰ সকাম নাই।

যেয়ে যি নকওঁক লাগিলে কিছুদিন পিছত নিতান্ত স্বাভাবিক হৈ পৰিল সমস্ত কথাবোৰ।

প্ৰাত্যহিকতাৰ মাজত হেৰাই গ'ল মাৰ স্মৃতি।

সেই কেইটা দিনলৈ মোৰ আজিও মনত পৰে।

মাৰ সান্নিধ্যত কটোৱা দিন কেইটালৈ।

তেতিয়া তেওঁ মই এটা জীৱন্ত প্ৰাণী আছিলোঁ। মোৰ এখন অন্তৰ আছিল। সেইখন অন্তৰত প্ৰেম-প্ৰীতি, আবেগ-অনুৰাগ বহুত কিবাকিবি আছিল। আন্তৰিকপূৰ্ণতাৰে পাৰ্থিব অপূৰ্ণতাক আঁতৰাই থ'ব পাৰিছিলোঁ।

কোনে কাঢ়ি নিলে সেইবোৰ দিন।

কোনে কাঢ়ি নিলে সেইবোৰ ক্ষণ।

মাজতে আকৌ পাইছিলো দুটামান জোনালী মুহূৰ্ত্ত। তেতিয়া মই বিশ্ববিদ্যালয়ত। গ্ৰেনাইট পাথৰৰ দৰে নীলাভ এযুৰি চকুত যেন লুকাই আছিল মোৰ জীৱনৰ পূৰ্ণতাৰ পথৰ সংকেত।

এসময়ত সেইযুৰি চকুলৈ ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা চাই থকা কৰিছিলোঁ।

ক্লাচত, কেণ্টিনত, লাইব্ৰেৰীত।

প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিলোঁ, প্ৰতিশ্ৰুতি লৈছিলো।

হিন্দী চিনেমাৰ অথবা সস্তীয়া উপন্যাসৰ প্ৰেম-কাহিনীৰ নিচিনাকৈ আমাৰ এৰা এৰি হোৱা নাছিল। হোমৰ গুৰিত বহিছিলোঁ নীলি আৰু মই।

তাৰ পিছত আৰু একো নাই দগ্‌মগ্ সেন্দুৰৰ ফোঁট। মুগাৰ মেখেলাৰ খচ্‌খচনি আৰু উজাগৰী নিশাৰ স্মৃতি।

এদিন নীলি মাক হৈছিল। স্বাভাবিকতেই ল'ৰাটোৰ নাম লৈ আমাৰ মাজত কাজিয়া হৈছিল। নীলোৎপল, বিবেক, ৰক্তিম, স্বৰ্গজিৎ। নে আন কিবা এটা।

কেচুৱাটোৰ চোলা এটা কিনিবলৈ লৈও আমি ঐকমতত উপনীত হ'ব পৰা নাছিলো। মই যদি সেউজীয়া ৰঙৰটো ভাল দেখো, নীলিয়ে ভাল দেখে হালধীয়াটো। শেষত গৈ দুয়োটাই কিনি পেলাওঁ। নীলিক ভালপোৱাৰ পৰা ইতিমধ্যে কেইবাটাও বছৰ মহাকালে সাৰটি লৈছিল। যৌৱনৰ মাদকতাপূৰ্ণ সেইবোৰ সময়ৰ কফিন তৈয়াৰ কৰোতে এই কেইটা বছৰত আমি বহুত কিবাকিবি হেৰুৱাইছিলো। তথাপিও মই কেতিয়াবা কোনোবা নিৰিবিলি মুহূৰ্ত্তত নীলিক সাৱটি ধৰিছিলো। ল'ৰা-ছোৱালীকেইটা বাহিৰত থকাৰ উমান লৈ, অজস্ৰ চুমাৰে নীলিৰ দুগাল ওপচাই দিছিলো। নীলি অতীষ্ঠ হয়। আঁতৰি যাবলৈ চেষ্টা কৰে। হাত-ভৰি আচাৰি প্ৰতিবাদ কৰে। অৱশ্যে নীলিয়েযে এনেকুৱা পৰিস্থিতিত আগতে প্ৰতিবাদ কৰা নাছিল এনে নহয়। কিন্তু তেতিয়াৰ প্ৰতিবাদতকৈ আজিৰ প্ৰতিবাদৰ যেন ভাষা বেলেগ। তেতিয়া মই 'নাই'ৰ মাজত 'আছে'ৰ প্ৰতিধ্বনি শুনিছিলো। আজি-কালি নুশুনো। লাজতে চকুলৈ চাব নোৱাৰি, মুখ ঢাকি মোৰ বুকুৰ ওপৰত পৰি থকা সেইজনী নীলি হেৰাই গ'ল। সেইবোৰ মুহূৰ্ত্ত হেৰাই গ'ল !! মোৰ বুকুৰ আবেষ্টনীৰ পৰা এতিয়া জোৰকৈ নীলি আঁতৰি যোৱাৰ পিছত মই ভাবো - সঁচাকৈ সেইবোৰ অনুভূতিও নাইকিয়া হ'ল। এতিয়া নীলি আৰু মোৰ মাজৰ সম্পৰ্কটোত আবেগৰ আতিশয্য নাই, আছে কেৱল আদিম ক্ষুধা চাৰিতাৰ্থ কৰাৰ যান্ত্ৰিক তাড়না।

চাই চাই কিবা বিচাৰি ফুৰা যীশুৰ ফটোখনলৈ আকৌ চালো। ক্ৰুচবিদ্ধ অথচ সমগ্ৰ মুখ-মণ্ডলত এক ভীতিবিহীন, এক শান্ত, এক ধৈৰ্য্যৰ ভাৰ মূৰ্তিমান। আনহাতে, মই ক্ৰুচবিদ্ধ নৌহওঁতেই ভীত, অশান্ত। কিন্তু মানুহ বাবেই এই অৱস্থাত শান্ত হৈ থাকিব পৰা নাই।

"And then spoke Jesus again, I am the light of the world, he the followeth me shall not walk in darkness, but shall have the light of the life."

হয়তো সেইবাবেই মই যীশুৰ মাজত কিবা বিচাৰি ফুৰোঁ। কাৰণ মোক পোহৰ লাগে, জীৱনৰ পোহৰ। মোৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহুৰ্ত্ত এক ভয়াবহ অন্ধকাৰৰ ফালে আগুৱাই গৈছে। মই তাৰ পৰা আঁতৰি আহিব খুজিছো।

অজানিতেই বাহিৰৰ বাৰান্দা পালোহি। বাহিৰৰ পৃথিৱীখন ইতিমধ্যেই ব্যস্ত হৈ পৰিছে। সকলোৱে এটা দিনৰ আৰম্ভণিত অৰিহণা যোগাইছে।

গোটেই পৃথিৱীখনেই যেন ব্যস্ত। মইও ব্যস্ত, মোৰ মনটোত এক বিশেষ ব্যস্ততা। মোৰ মনৰ এই ব্যস্ততাক মৃত্যু নামৰ শব্দটিয়ে আগুৰি ৰাখিছে, অসম্ভৱ; মইতো আগতে কোনোদিনে ভবা নাছিলো। মোৰ মনে ভাবিবলৈ অৱসৰেই পোৱা নাছিল, কিন্তু এতিয়া মোৰ মনৰ প্ৰতিটো মুহুৰ্ত এই শব্দটোৱে ব্যস্ত কৰি ৰাখিছে। মই আজিকালি প্ৰতিটো ক্ষণতেই মৃত্যুৰ লগত কথা পাতিবলগীয়া হৈছে। মৃত্যু শব্দটো আগত ৰাখি মানুহে যেনেকৈ কোনো কামত অগ্ৰসৰ হ'ব নোৱাৰে, মইও ঠিক সেইদৰেই মানসিকভাৱে পংগু হৈ এই কোঠাত আৱদ্ধ হৈ আছো- এক অচল টকাৰ দৰে।

মোৰ জীৱনত আজিকালি কোনো উত্তেজনা নাই, কোনো উদ্যম নাই, উৎকণ্ঠা নাই, কোনো ৰুচিবোধো নাই, আগতে কিন্তু এই সকলোবোৰেই আছিল। এতিয়া মাত্ৰ এজন উৰ্দু কবিৰ লগত কণ্ঠ মিলাই ক'বলৈ মন গৈছে—

"আৰজু হ্যা এক মৰণেকা, জীন্দা ৰহনেকা নহী
জীন্দা হু বহ এক হী আৰজু কে লিয়ে।"

হয় এতিয়া মোৰ একমাত্ৰ ইচ্ছা শেষ হৈ যোৱাৰ। কাৰণ তাৰ বাদে একো ইচ্ছাই মই কৰিব নোৱাৰো, তাৰ বাহিৰে কিবা ইচ্ছা কৰি মই পূৰ্ণতা পাব নোৱাৰো আৰু এই শেষ হৈ যোৱা ইচ্ছাটো পূৰণ নোহোৱালৈকে মই অলপ জীয়াই আছো কিমানদিন এইদৰে এক যন্ত্ৰবৎ জীৱন লৈ, এক অনিচ্ছাকৃত ইচ্ছা লৈ মই জীয়াই থাকিম তাক ক'ব নোৱাৰো। কিন্তু মই জানো আৰু বেছিদিন নহয়।

মই জীয়াই আছো, কিন্তু মোৰ জীয়াই থকা মুহুৰ্ত্তবোৰ অসহ্যকৰ, অশান্তিজনক, আমনিদায়ক। উত্তেজনা বুলি যদি কিবা আছে তেন্তে সেয়া ক্ষণৰ উত্তেজনা। উৎকণ্ঠা বুলি যদি কিবা আছে তেন্তে সেয়া মৃত্যুৰ উৎকণ্ঠা। তাৰ বাহিৰে একো নাই, সকলো নিৰস।

পঢ়া টেবুলত থকা কিতাপবোৰে মোক মাজে-সময়ে বেলেগ কৰি পেলায়। যেতিয়া মই ভাবো মই যেন সদাই জীয়াই থাকিম। সেইবাবে মই প্ৰায়েই নিজক শান্তি দিবৰ বাবে কিতাপ পঢ়িছিলো। তাৰ ভিতৰত প্ৰধানকৈ পঢ়িছিলো 'মহৎলোকৰ জীৱনী'। তেওঁলোকৰ জীৱন-চৰিত্ৰই মোক কোনো বেলেগ পথ দেখুৱাই দিব নোৱাৰিলে। শেষত হৈ পৰিলো মই সম্পূৰ্ণ বিপৰীত। লাহে লহে মই কিতাপৰ ওচৰলৈ নোযোৱা হ'লো। মোৰ বাবে হৈ পৰিল সি প্ৰধান শত্ৰু। তাৰ পৰিবৰ্তে মোৰ বাবে আপোন হৈ পৰিল ভগা বাঁহৰ বিছনাখনহে। য'ত এখন্তেক নবহিলে, ক্ষন্তেক বাগৰ নামাৰিলে মোৰ শান্তি নলগা হ'ল।

আজি দিনটো মই কোনো নতুনত্ব বিচাৰি পোৱা নাই, যদিও ঠিক আনদিনাৰ দৰেই ক্ষন্তেক পিছতে কাষৰ বাসিন্দা, শুই থকা ভদ্ৰমহিলাগৰাকীৰ ছবছৰীয়া স্মাৰ্ট ছোৱালীজনী আহি আনদিনাৰ দৰেই ক'বহি 'বাইদেউ বিস্কুট এটা দিয়া'। সেই সৰু 'জিন্টিজনীয়ে তাৰ পিছত বিস্কুট চোবাই সুৱলা মাতেৰে অনৰ্গল কথা কৈ যায়। এসময়ত তাই ভাগৰি পৰিব আৰু পিছত আকৌ আহিম বুলি কৈ বিছনাত পৰিথকা মাকৰ ওচৰ পাবগৈ।

হয়তো মাজে মাজে ভুমুকি মৰাৰ দৰে আজিও কাষৰ আনজন বাসিন্দা অৱসৰপ্ৰাপ্ত দণ্ডাধীশ পশুপতি গোস্বামী আহি অলপ সময় বহিব। তেখেতে হয়তো কৈ যাব নিজৰ কাছাৰী জীৱনৰ কোনো এটা আমোদজনক ঘটনাৰ কথা নাইবা ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কথা। কথাৰ মাজতে তেওঁ ক'ব, "অহ চৰি মোৰ ভাষণৰ ওৰ নপৰে। ইমানদিন কাছাৰীত লোকৰ ভাষণেই শুনিলোঁ। এতিয়া মাত্ৰ মোৰ কথা ক'বলৈ মন যায়, সেয়েহে তোমাক লগ পালে বহুত কথাই কৈ যাওঁ।" পিছত তেৰোঁ গুচি যাব। মই বিশ্বৰ দৰবাৰ পাৰহৈ আকৌ মোৰ কোঠালৈ ঘূৰি আহিম।

হয়তো সেই সময়খিনিতে মোৰ কোঠাটোলৈ সোমাই আহিব কোনোবা এজন, সেই সময়খিনি মোৰ বাবে হৈ পৰিব অসহ্যকৰ অস্বস্তিকৰ। এইখিনি সময়ত কোঠাটোত এক অৰুচিকৰ মৌনতাই বিৰাজ কৰিব। তাৰ অলপ সময়ৰ পিছতেই সেই দীঘলীয়া মৌনতা আৰু অস্বস্তিকৰ পৰিবেশৰ অন্ত পৰিব। তাৰপিছত আহিল সন্ধ্যা। এটা তেজাল ঘোঁৰাৰ দৰে দৌৰি লুকাব খোজা সূৰ্য্যস্ত চাবলৈ মোৰ উদ্গ্ৰীৱ মন। লাহে লাহে কুণ্ডলী

কৰিলে। মই জীয়াই থাকিব খোজা হ'লোঁ। মই জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে ভৱিষ্যতৰ সেই দিনটোলৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব। যিটো দিনত এই ৰোগে বিভীষিকাৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰা হ'ব। কিন্তু ভৱিষ্যতৰ সেই দিনটোলৈ আৰু বহুত দিন... .... । মইতো সিমান দিন অপেক্ষা কৰিব নোৱাৰোঁ। মই কিছুদিনৰ পিছত বৰ্তমানতেই নাইকিয়া হ'ম।

জীয়াই থকাৰ স্পৃহা বাঢ়ি গ'ল। মনত উদ্যম আহিল, উত্তেজনা আহিল, হেঁপাহ আহিল। মই জীয়াই থাকিব বিচাৰোঁ। মোক এইচ, জি, ৱেলচ্‌ৰ কল্পনাৰ "টাইম মেচিন" নহয় এটা সঁচা বাস্তৱ 'সময় যন্ত্ৰ' লাগে। মই তাত ভৱিষ্যতলৈ আগুৱাই যাম।

মই যেন গৈ আছো 'সময় যন্ত্ৰত' ভৱিষ্যতলৈ। ভৱিষ্যতৰ সেই দিনলৈ - যিটো দিনত কৰ্কট ৰোগৰ ভয়ংকৰতা নাইকিয়া হৈ গৈছে। মই ভৱিষ্যতত জীয়াই আছোঁ।

কিন্তু হঠাতে মই ভৱিষ্যতৰ দিনটোত দেখোন ! কৰ্কট ৰোগৰ মষিমূৰ, এক নতুন ভয়ংকৰ শব্দৰ উদ্ভৱ, এক নতুন ৰোগ, এক নতুন বিভীষিকা। মোক খেদি আহিছে - মোৰ জীয়াই থকাৰ শক্তি ধ্বংস কৰিবলৈ। এই নিয়মৰ পৰা কোনো সময়তেই নিস্তাৰ নাই।

মই যেন বৰ্তমানলৈ উভতি আহি প্ৰতিটো ক্ষণত মানসিক চেতনাৰে জীয়াই থকাৰ সুবিধা পাইছোঁ। মই যেন "সময় যন্ত্ৰত" আহি আছোঁ বৰ্তমানলৈ। মোৰ চৌদিশৰ গতিশীল পৃথিৱীখনো আগবাঢ়ি গৈ আছে -- সময়ৰ লগে লগে। □

পাহৰণি

(অসম আন্দোলনৰ পোন্ধৰ বছৰৰ পিছৰ পটভূমিত)

কুমাৰী জ্যোৎস্না ঢেকীয়াল ফুকন
(প্ৰাক্তন ছাত্ৰী)

পেংডালৰ ওপৰত ভৰ দি এখোজ-দুখোজকৈ কমাৰগাঁও খেলপথাৰৰ সন্মুখত থিয় হ'লগৈ আপেল। কেইজনমান ল'ৰাই মঞ্চত কাপোৰ আদি পাৰি সজাইছে। লগে লগে তাৰ চকু গ'ল সন্মুখৰ গছজোপাত আঁৰি থোৱা কাগজখনলৈ। ডাঙৰ ডাঙৰ আখৰেৰে লিখা আছে - 'বিৰাট গণ-সমাবেশ। বিয়লি তিনি বজাত। সভাপতিত্ব কৰিব বিখ্যাত সমাজ কৰ্মী, দেশপ্ৰেমিক চন্দ্ৰ গগৈ ডাঙৰীয়াই'। ভূত দেখা মানুহৰ দৰে চক্ খাই উঠিল আপেল। তাৰ চকুৰ সন্মুখত ভাঁহি উঠিল এসোপা ফুলৰ মাজত চকু মুদি থকা তাৰ অতি মৰমৰ একমাত্ৰ ভায়েক অৰেলৰ ফুলকুমলীয়া মুখখন। শ্বহীদ অৰেল আলী। যি মাতৃমুক্তি সংগ্ৰামত দুবৃৰ্ত্তৰ হাতত মৃত্যু বৰণ কৰি শ্বহীদ আখ্যা পাইছিল। কলাফুলৰ ঠিক সোঁমাজতে কাটি পেলোৱা তাৰ নিজৰ সোঁ ভৰিটোলৈ চাই আপেলে এটি হুমুনিয়াৰ কাঢ়িলে। সি গছ এজোপাৰ তলত বহি চকু দুটা মুদি দিলে। "মাতৃ মুক্তি সংগ্ৰাম" এই শব্দ কেইটাই তাৰ মনটো পোন্ধৰ বছৰৰ আগলৈ লৈ গ'ল।

১৯৭৯-৮০ চন। বিদেশী বহিষ্কাৰৰ দাবীত সমগ্ৰ অসমৰ বুকু উন্মত্ত, উত্তাল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়াশালি এৰি ৰাজপথলৈ ওলাই আহিল। গাঁৱৰ পৰা কেতিয়াও এখোজো বাহিৰলৈ নোলোৱা মহিলা, হাল-কোৰ, পথাৰতেই দিনটো ব্যস্ত থকা পুৰুষসকলো গাঁও এৰি ওলাই আহিল "মৰিলে দেশ, তৰিলে স্বৰ্গ"ৰ ধ্বনি দি আন্দোলনত জপিয়াই পৰিল সমগ্ৰ অসমবাসী। শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে সকলোৰে মুখে মুখে মাথো এটাই কথা 'এজনো বিদেশী অসমত থাকিব নোৱাৰিব' এই কমাৰগাঁও খেল পথাৰতে সমবেত হৈ শ

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী
২০০১ - ২০০৩ চন

অব্যক্ত বেদনা

দিপ্তীৰেখা বৰা
(স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ)

ৰাতিপুৱা শৰ্য্যা ত্যাগ কৰিয়েই আগফালৰ দুৱাৰখন খুলি সুদৰ্শনাই আকাশৰ ফালে চাই দেখিলে আকাশখন গোমা, চকলা-চকল মেঘে পুৱাৰ সুৰুযক ঢাকি ধৰিছে। ঠিক আকাশখনৰ দৰেই তাইৰ মনটোকো বিষন্ন ভাব এটিয়ে আহি খেলিমেলি লগাইছেহি। তাই যেন ফুলনিত ফুলি থকা ফুলবোৰৰ মাজতো দেখিবলৈ পাইছে বিমৰ্ষ ভাৱ। এই পৰিৱেশটো কিছু সময় তন্ময় হৈ চাই থাকোতেই হঠাৎ তাইৰ কাণত পৰিল পাছফালৰ গছ এজোপাত পৰি কাউৰী এজনীয়ে বৰকৈ ৰমলিয়াইছে, গোটেই পৰিৱেশটোৱেই তাইৰ গহীন গহীন লাগিল। ভিতৰলৈ আহি তাই দৈনন্দিন কাৰ্যত লাগিলহি। কাৰণ অবিনাশ কলেজলৈ যাব, ন বজাৰ ক্লাচ পোৱাকৈ। ৰাতিপুৱাৰ কামখিনি তাই বৰ লৰালৰিকৈ কৰিব লগা হয়। কাৰণ ঘৰখনত তাই আৰু অবিনাশৰ বাদে অন্য প্ৰাণী বুলিবলৈ কোনো নাই। অবিনাশৰ দেউতাক অৰ্থাৎ তাইৰ শহুৰেক তাইক বিয়া কৰাই অনাৰ ছমাহৰ পাছতে কেন্সাৰ ৰোগত ঢুকাল। অবিনাশৰ মাক একমাত্ৰ জীয়েকক বিয়া দিয়াৰ পাছতেই ঢুকাল। সেয়ে তাই অবিনাশৰ লগত বিয়া হৈ অহাৰ পাছৰ পৰা নিৰ্জনতাৰ লগত ভালদৰে পৰিচিত। ন বজাৰ পৰা চাৰি-পাঁচ বজালৈ সুদীৰ্ঘ সময় তাই অকলশৰীয়াকৈ কটাব লগা হয় । তাৰ মাজত দেওবাৰটো ব্যতিক্ৰম।

সেইদিনা অবিনাশ কলেজলৈ যোৱাৰ পাছত সকলো কাম-বন আজৰি কৰি তাই কিতাপৰ আলমাৰীটোৰ পৰা অবিনাশে আনি থোৱা অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'কাঞ্চন' নামৰ উপন্যাসখন পঢ়িবলৈ উলিয়াই ল'লে। কিন্তু তাই কিতাপখনত মনোযোগ দিব নোৱাৰিলে। কাৰণ অতীতৰ সেই মুহূৰ্ত্তবোৰে বাৰে বাৰে তাইৰ মানসপটত ভুমুকি মাৰি আমনি কৰিছিলহি। কলেজীয়া জীৱনৰ সেই ৰোমাঞ্চকৰ দিনবিলাকৰ কথা ভাৱি তাইৰ

তাইৰ মনটো এটি বিষাদভাৰে ভাৰাক্ৰান্ত কৰি তুলিছে। কিন্তু অবিনাশৰ চকুত তাইৰ বিষাদগ্ৰস্ততা কোনো দিনে ধৰা পৰা নাছিল। অব্যক্ত আছিল তাইৰ সেই বেদনা।

অবিনাশ সেইদিনা চাৰিমান বজাত ঘৰ পাইছিলহি। দুয়ো একেলগে খাই বৈ কিছু সময় জিৰণি লোৱাৰ পাছত অবিনাশ বজাৰলৈ বুলি ওলাই গৈছিল। বজাৰৰ পৰা ওভতোতে ঠিক সন্ধ্যা লাগিছিল। সন্ধ্যা ধূপ চাকি জ্বলোৱা পাছত সুদৰ্শনাই দুকাপ চাহ কৰি আনিছিল দুয়োৰে বাবে আৰু চাহৰ পৰ্বতে দিনটোত ঘটা সৰু-সুৰা ঘটনাবোৰৰ বিষয়ে আলোচনাত ব্যস্ত হৈ পৰিছিল। ঠিক সেই সময়তে কলিং বেলটো বাজি উঠিছিল আৰু সুদৰ্শনাই দুৱাৰখন খুলি দিয়াৰ লগে লগে সোমাই আহিছিল সসস্ত্ৰ এজন যুৱক। যুৱক জনক দেখাৰ লগে লগে অজানিতে তাইৰ মুখৰ পৰা ওলাই আহিছিল এটা শব্দ প্ৰী-ত-ম। তাই শিল পৰা কপৌজনীৰদৰে ঠৰ হৈ পৰিছিল। সি মাথোন কৈছিল পুলিচে মোক খেদি আহিছে। তাই লগে লগে দুৱাৰ খন জপাই দিছিল। কিছু সময়ৰ বাবে তিনিওৰে মাত-বোল বন্ধ হৈ গৈছিল। সেই সময়তে বাহিৰৰ পৰা দুৱাৰত এটা প্ৰচণ্ড শব্দ হৈছিল। সি পলাই যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু তাৰ চেষ্টা বিফল হ'ল যেতিয়া সসস্ত্ৰে পুলিচ বাহিনীৰ লোক ভিতৰলৈ সোমাই আহিল। সি লগে লগেই দুই হাত ওপৰলৈ কৰি আত্মসমৰ্পণ কৰিলে। এই পৰিস্থিতিৰ শেষ পৰিণতিৰ কথা ভাৰি মাতৃত্বৰ গৌৰৱেৰে গৌৰান্বিত হ'বলৈ ওলোৱা সুদৰ্শনা সংজ্ঞাহীন হৈ মজিয়াত ঢলি পৰিল। □

দুখৰ জীৱন

মনোজ নেওগ
(স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)

বৰুৱা গাঁৰৰ ডিম্বেশ্বৰ শইকীয়া নামৰ সেই অমায়িক মানুহজনক চিনি নোপোৱা মানুহ খুউব কমেই ওলাব। পত্নী আৰু দুটি সন্তানেৰে তেওঁৰ সাংসাৰিক জীৱনটো ভালদৰেই চলিছিল হঠাতে সেই সুখৰ ঘৰখনলৈ নামি আহিছিল দুখৰ কলীয়া ডাৱৰ। প্ৰথমতেই ডিম্বেশ্বৰ শইকীয়াৰ পত্নী জাহ্নবী অচিন ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ মৃত্যুমুখত পৰিল। দিন হাজিৰা আৰু দুকঠা মাটিৰে কোনোমতে ঘৰখন চলোৱা শইকীয়া, পত্নীৰ মৃত্যুত ভাগি পৰিল। ডাঙৰ সন্তান সঙ্গীতা মাক মৰোতে চতুৰ্থ শ্ৰেণীত পঢ়ি আছিল আৰু ভায়েক সংগ্ৰাম বিদ্যালয়লৈ গৈছিলহে। সিটো মাক মৰাৰ কোনো দুখ অনুভৱেই কৰিব পৰা নাছিল।

তেনেকৈয়ে দিনবোৰ পাৰ হৈছিল। সঙ্গীতাই প্ৰাথমিক বৃত্তি পৰীক্ষা দি জিলাৰ ভিতৰত দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰিছিল। সংগ্ৰামেও স্বৰবৰ্ণ-ব্যঞ্জনবৰ্ণ কেইটা ফুটাই পঢ়িব পাৰিছিল। ক্ৰমান্বয়ে সঙ্গীতা ডাঙৰ হৈ আহিছিল আৰু এদিন গৈ গাভৰু কালত খোজ পেলালেগৈ। তেতিয়া ডিম্বেশ্বৰ শইকীয়াৰ চিন্তা বাঢ়িহে গ'ল। যি কি নহওঁক সঙ্গীতাই সুখ্যাতিৰে উচ্চ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ল। সঙ্গীতাৰ ফলাফলে গোটেই গাঁওখনলৈ কঢ়িয়াই আনিলে আনন্দৰ জোৱাৰ। সঙ্গীতাক শুভেচ্ছা জনোৱা মানুহেৰে গোটেই ঘৰখন ভৰি পৰিল। সাংবাদিকে সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰিবলৈ আহি সঙ্গীতাক প্ৰশ্ন কৰিছিল এই ফলাফল লাভ কৰি তুমি সুখী হৈছানে? তেতিয়া সঙ্গীতাই অশ্ৰু সিক্ত নয়নেৰে উত্তৰ দিছিল, এই ফলাফল পাই মই সুখী কিন্তু এই ফলাফলে যাক অধিক আনন্দ দিলেহেঁতেন তেওঁতো এই পৃথিৱীতেই নাই। এইবুলি কৈ সঙ্গীতাই কান্দি কান্দি ভিতৰলৈ গৈছিল।

সঙ্গীতাক দেউতাকে ধাৰ-ধুৰ কৰি চহৰৰ মহাবিদ্যালয়ত নাম লগাই দিলে। উচ্চ শিক্ষাৰ পাতনি মেলিবলৈ গৈ সঙ্গীতাই নানা কষ্টেৰে পঢ়াশুনা কৰিবলৈ ধৰিলে। পুথিভঁড়ালৰ পৰাহে নিজৰ লাগতীয়াল কিতাপবোৰ আনি তাই পঢ়িব লগা হ'ল। কিতাপৰ

প্ৰকৃত সত্য

ময়ূৰী ভৰদ্বাজ
(উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ)

'মঠু' তাইৰ নাম। আচল নাম 'মানসী'। মৰমতে ঘৰৰ সকলোৱে মাতে 'মিঠু' বুলি। বৰ চট্‌ফটীয়া স্বভাৱৰ ছোৱালী তাই। ঘৰৰ দ্বিতীয় সন্তান মিঠুক তাইৰ এই চট্‌ফটীয়া স্বভাৱটোৰ বাবে সকলোৱে খুউব মৰম কৰে। কিন্তু তাইৰ এই চটফটীয়া আৰু সকলোৰে লগতে আন্তৰিকতাৰে কথা পতা স্বভাৱৰ বাবে বহুতে তাইক এজনী অমাৰ্জিত আৰু উশৃংখল ছোৱালী বুলিও কয়। কিন্তু এই সকলোবোৰ কথা জানিও তাই নিজকে সলনি কৰিব নোৱাৰে বা কোনোদিন নিজকে সলনি কৰি চোৱাৰ প্ৰয়াসো তাই কৰা নাই। কাৰণ সেইটো তাইৰ জন্মগত স্বভাৱ। তাই কেতিয়াবা ভাৱে, তাইতো বেয়া ছোৱালী নহয়, তাইৰ মনটো কোনো বেয়া ভাৱ, কলুষতা নাই। কিন্তু তাইৰ মনত সকলোৰে প্ৰতি থকা সৰল ভাৱবোৰক মানুহবোৰে কিয় সদাই বিকৃত কৰি পেলায়। তাই আজিলৈকে ল'ৰা আৰু ছোৱালী বন্ধুৰ মাজৰ প্ৰভেদটো নুবুজিলে। তাই ল'ৰাবিলাকৰ লগতো সদায় বন্ধুৰ দৰে কথা পাতে। তাইৰ এই স্বভাৱটোও যে বহুতে বেয়া চকুৰে চায়। কিন্তু মিঠুৱে ভালদৰে জানে যে, তাইৰ এই সকলোবোৰ কথা বুজি পাই তাইৰে অতি মৰমৰ বান্ধৱী লুণাই। সঁচাকৈয়ে লুণাই তাইক বৰ ভালদৰে বুজি পায়। মিঠুৰ কথা কোনোবাই বেয়াকৈ ক'লে লুণাই যে কিমানদিন কিমানৰ লগত কাজিয়া কৰিছে। কাৰণ, লুণাই মিঠুৰ বিষয়ে বেয়াকৈ একো শুনিব নোৱাৰে। আজিকালি মানে তাই কলেজলৈ যোৱাৰে পৰা তাইৰ এনেকুৱা এটা অনুভৱ হৈছে যেন তাইক আৰু দুজন লোকে ভালদৰে বুজিব পাৰিছে। সেই দুজন হ'ল তাইৰে খুউব মৰমৰ বান্ধৱী তনু আৰু মৰমৰ বন্ধু নীলাভ। যদিও তাই নিজৰ আন-আন বন্ধু-বান্ধৱী প্ৰীতি, প্ৰিয়া, মনোজ, দীপম আৰু ৰিয়াহঁতৰ লগতো যথেষ্ট পৰিমাণে মিলি যাব পাৰিছে তথাপিও কিন্তু তাই তনু

আৰু নীলাভৰ লগতহে নিজৰ সকলো কথা মুকলি মনেৰে পাতিব পাৰে। কাৰণ, মিঠুৰ স্বভাৱটোৰ লগত সিহঁতৰ স্বভাৱো প্ৰায় মিলি যোৱা ধৰণৰ। নীলাভ হ'ল তনুহঁতৰ পেহীয়েকৰ পুতেক। মিঠু আৰু তনুতকৈ এবছৰ 'চিনিঅ'ৰ'। মিঠু তনুৰ লগত চিনাকি হৈছিল কলেজৰ প্ৰথম দিনটোতে। তনুৰ লগত চিনাকি হৈ তাইৰ খুউব ভাল লাগিছিল। আৰু নীলাভ, তাৰ লগত তাই চিনাকি হৈছিল ৰেগিঙত। সি তাইক ৰেগিং কৰিছিল। কিন্তু কিয় জানো, নীলাভক প্ৰথম দেখোতেই তাইৰ এনে লাগিছিল যেন নীলাভক তাই বহুত দিনৰ পৰাই চিনি পায়, সি যেন তাইৰ বহুত দিনৰ আগৰ এজন অন্তৰংগ বন্ধুহে। সি তাইক ৰেগিং কৰি থাকোতে তাৰ কথা কোৱাৰ অংগী-ভংগীবোৰ দেখিয়েই তাইৰ ভাল লাগি গৈছিল। এদিন সেই ৰেগিঙত চিনাকি হোৱা নীলাভেই তাইৰ অতি মৰমৰ আৰু বিশ্বাসযোগ্য বন্ধু হৈ পৰিছিল। লুণা বেলেগ কলেজলৈ গুচি যোৱাৰ দুখটোও তনু আৰু নীলাভৰ বন্ধুত্বই পূৰ কৰি দিছিল। মিঠুৱে আজিকালি আনে কোৱা কথালৈ কাণ নিদিয়ে। কাৰণ, তাই ভাৱে যে, নীলাভ, তনু আৰু লুণাই যেতিয়া তাইক ভালদৰে বুজি পায়, তাইক আৰু আনৰ কথা কেলৈ লাগিছে। তাৰোপৰি, মিঠুৰ মনত আজিকালি এনেকুৱা এটা কথা যিটো কথা নেকি নীলাভ আৰু তনুৱে নাজানে।

কিন্তু এয়া কি? তাইৰ লগত বাৰু সদায় কিয় এনেকুৱা হয়? মানুহে কিয় ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ বন্ধুত্বক সহজভাৱে নলয়? গৌৰৱ তাইৰ সহপাঠী। তাৰ লগত তাইৰ যথেষ্ট ভাল বন্ধুত্ব আছে। সিও যথেষ্ট গহীন-গম্ভীৰ ল'ৰা। গোটেই শ্ৰেণীটোৰ ভিতৰত সি কেৱল মিঠুকহে মাতবোল কৰে। ল'ৰাৰ বাহিৰে আন ছোৱালীৰ ফালেতো সি মূৰ তুলিয়েই নাচায়। কিন্তু এই গৌৰৱৰ লগতেতো আজি তাইক গোটেই কলেজখনে জোকায়। প্ৰায়বোৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মুখতেই আজিকালি গৌৰৱ আৰু মিঠুকলৈ বেয়া আলোচনা কৰাহে দেখা যায়। অথচ, সিহঁতৰ মাজত কিন্তু বেয়া বুলিবলৈ একো কথাই নাই। আজিকালি এই কথাটো এনেকুৱা পৰ্যায় পাইছেগৈ যে সি তাইক মাতিবই নোৱাৰা হ'ল। কাৰণ, সি তাইক মাতিলেই কোনোবা ল'ৰাই হেনো তাক খুউব বেয়াকৈ গালি শপনি দিয়ে। ফলত সিহঁতৰ মাজত আজিকালি মাতবোল প্ৰায় নাইকিয়াই হৈ পৰিছে। যদিও তাই সেইবোৰ কথাত বৰ এটা গুৰুত্ব নিদিয়ে, তথাপিও কিন্তু তাইৰ মনত এটা প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ল যে, সেই ল'ৰাজন কোন যিজনে গৌৰৱ আৰু তাইৰ বন্ধুত্বক সহজভাৱে ল'ব পৰা নাই? তাই ভাৱিলে যে এই বিষয়ে নীলাভৰ পৰা হয়তো কিছু কথা জানিব পৰা যাব। গতিকে নীলাভকেই তাই কথাখিনি ভালদৰে সুধিব বুলি ঠিৰাং কৰিলে।

শান্তি শোভাযাত্ৰা

শ্ৰীমন্ত কাকতি
(স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)

সদৌ অসম শান্তিৰক্ষী সন্থাৰ প্ৰথম বৰ্ষ পূৰ্ণ হোৱা উপলক্ষে আয়োজন কৰা দুদিনীয়া অধিৱেশনৰ প্ৰথম দিনাৰ উদ্বোধনী কাৰ্য্যসূচী আছিল পতাকা উত্তোলন। পতাকা উত্তোলন কৰিলে সন্থাৰ সভাপতি গৰাকীয়ে, লগতে বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে অহা মন্ত্ৰী মহোদয়ে শান্তিৰ হকে এযোৰ পাৰ উৰুৱালে। আগতে যোগাৰ কৰি নৰখাৰ বাবেই হঠাতে পাৰ এযোৰ পাবলৈ অসুবিধাই হৈছিল, তাতে বগা পাৰ। শেষত যেনিবা বিচাৰি এযোৰ পোৱা গ'ল। তাৰ এটা বগা, আনটো আকৌ ক'লা-বগা। সন্থাৰ সন্মানটো বচাবলৈ সেইযোৰকে উৰুৱা হ'ল।

পাৰযোৰ উৰুৱাৰ লগে লগে সমবেত ৰাইজ আৰু স্থানীয় স্কুল কেইখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৱে হাত চাপৰি আৰু কিৰিলিৰে অধিৱেশন থলী মুখৰিত কৰিলে। তাৰ পাছতে মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা জ্ঞানগৰ্ভ ভাষণ দিলে। আজিৰ সমাজত যে শান্তি নাইকিয়া হৈছে, চাৰিওফালে কেৱল হত্যা, লুণ্ঠন আদিৰ প্ৰকোপ বাঢ়িছে, অসমত দিনে দিনে সন্ত্ৰাস বাঢ়ি গৈছে, আজিৰ ডেকাচামে মহাত্মা গান্ধীৰ অহিংসা নীতি নমনা হৈছে, চাৰিওফালে কাঠফুলাৰ দৰে বাঢ়ি অহা বিদেশী মদৰ দোকানবোৰে কেনে দৰে সমাজত শান্তি বিনষ্ট কৰিছে, আদি নানা বিষয়ে বহু কথা ক'লে তেওঁ।

ইয়াৰ পাছতে আৰম্ভ হ'ল শান্তি শোভাযাত্ৰা। সভা থলীৰ কাষতে থকা ৰাষ্ট্ৰীয় পথটোৰেদি এক কিলোমিটাৰ মান গৈ পথটোৰ সোঁফালে থকা দুখন গাঁওৰ মাজেদি গৈ আকৌ ৰাষ্ট্ৰীয় পথেদি শোভাযাত্ৰাটো সভাথলীলৈ ঘুৰি আহিব। সন্থাৰ বিষয়ববীয়া দুজনমান, কেই গৰাকীমান বিশিষ্ট ব্যক্তি আৰু ওচৰৰ স্কুল তিনিখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক লৈ

শোভাযাত্ৰাৰ দলটো আগবাঢ়িল। দলটো আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে ৰাষ্ট্ৰীয় পথৰ দুয়োফালে গাড়ী-মটৰ সকলো ৰখাই দিয়া হ'ল। সদৌ অসম শান্তিৰক্ষী সন্থা জিন্দাবাদ, আমাক শান্তি লাগে, হিংসা ত্যাগ কৰক... আদি শ্ল'গানেৰে আকাশ-বতাহ মুখৰিত কৰি শোভাযাত্ৰাকাৰীসকল আগবাঢ়ি গৈ থাকিল.....

ঃ ঐ সৌটোক ধৰ.... ধৰ... মাৰ.... মাৰ। হঠাতে, শোভাযাত্ৰাৰ মাজত গৈ দলটো সমানে শাৰী পতাই লৈ গৈ থকা গৌতম নামৰ সন্থাৰ ডেকা সহ-সম্পাদক জনে শোভাযাত্ৰাৰ কাষেদি স্কুটাৰ চলাই পাৰ হৈ যাব খোজা এজন মানুহক ৰখাই প্ৰচণ্ড ঘোচা লগালে।

ঃ আ ঃ......।

মানুহজনে নিজকে চম্ভালিব নোৱাৰি স্কুটাৰ খনৰ সৈতে বাগৰি পৰিল।

ঃ ঐ তই চকুৰে দেখা নাপাৰ নেকি ? আগত যে শোভাযাত্ৰা এটা গৈ আছে তই দেখা নাই নেকি ? চাল্লা স্কুটাৰ চলাই দেখুৱাবলৈ আহিছ।

এই বুলি গৌতমে মানুহজনক আৰু এটা ঘোচা মাৰিলে।

ঃ আঃ.......। এইবাৰ মানহ জনৰ মুখৰ কোৱাৰি ফাটি তেজ বৈ আহিল।

ঃ দাদা ... ভুল হৈ গ'ল... ক্ষমা... কৰি দিয়ক।

ঃ ঐ গৌতম বাদদে, এওঁ ক্ষমা খুজিলে যেতিয়া হ'ব দে।

এইবুলি আন এটা ডেকাই গৌতমক আতঁৰাই লৈ গ'ল। দুয়ো খেলি-মেলি হৈ যোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক চিঞৰি লগাই আগবাঢ়ি যোৱা দলটোৰ লগ লাগিল গৈ।

ইফালে মাৰ খোৱা লোকজনে পৰি থকা স্কুটাৰ খন উঠাব খুজিও উঠাব পৰা নাই, স্কুটাৰৰ পৰা পৰি যাওঁতে তেওঁ বাওঁ ভৰিটোত বেয়াকৈ আঘাট পালে, তেওঁ নিজেই ভালকৈ থিয় হ'ব পৰা নাই। তাকে দেখি এজনে আহি স্কুটাৰখন আৰু দুজন মানে মানুহজনক ধৰি মেলি ৰাস্তাৰ কাষৰ হোটেলখনৰ সন্মুখলৈ লৈ গ'ল।

ঃ আপোনাৰ ঘৰ ক'ত ? আপুনি শোভাযাত্ৰাটো দেখিও, ৰাস্তাৰ দুয়োফালে ৰখাই থোৱা গাড়ী-স্কুটাৰবোৰ দেখিও, কিয় পাৰ হৈ যাব খুজিছিল ?

হোটেলৰ মালিক হাজৰিকাই মানুহজনক সুধিলে।

আনুগ্ৰহ কৰি তাৰ আগতে এগিলাছ পানী দিবনে।

হোটেলখনৰ পৰা এজনে পানী এগিলাছ আনি মানুহজনক দিলে। একে সোহাই পানী গিলাছ পি মানুহজনে এটা দীঘলকৈ উশাহ ল'লে।

উভতনি যাত্ৰা

মৌচুমী বড়া (ৰ'জি)
(স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ)

অফিচৰ কাণত মই অৰুণাচললৈ যাব লাগিব। মোৰ ভ্ৰমণ প্ৰিয় মনটো সাৰপাই উঠিল। অফিচৰ পৰা আহিয়েই পাহিক ক'লো কথাটো। তাৰ ঠাইবিলাক বিশেষকৈ টাৱাংখন ফুৰিম। বহুত দিনৰ পৰাই তালৈ যাম বুলি ভাবি আছিলো। 'সকলো সা-সৰঞ্জাম সামৰি ল'বি। আমি পুৱাই যাম।' পাহিয়ে খুব আনন্দ পালে। তাই মোৰ স'তে বহু ঠাই ফুৰিছে। মোৰ অকলশৰীয়া জীৱনত কামকৰা ছোৱালী পাহিয়েই একমাত্ৰ মোৰ সংগী।

ক্ৰিং ক্ৰিং ক্ৰিং......

কাঠৰ চাং বাংল'টো ঘৰমৰাই উঠিল। অৱশ্যে কিছুসময়ৰ বাবেহে। কলিংবেলৰ ৰিংটো মাৰ যোৱাৰ পিছৰ ঘটকৈ মৃদু শব্দ এটা কৰি প্ৰকাণ্ড দুৱাৰখন মেল খালে। কোন ? জনজাতীয় মানুহ এজনে ভুমুকিয়ালে। মই তেওঁক নাগামীজতে ক'লো।

ঃ আমি চৰকাৰ লাগা মানুহ আছে, টাৱাং লাগা থাকিব আহিছিলো, তাই লাগি লজতে আহিছে। আমাক মৰম লাগা একটা ৰূম দিবি দেই।

ঃ মই নগামীজতে ক'লো যদিও তেওঁ কিন্তু হিন্দীতহে কলে আ-য়ি-য়ে।

মই মানহজনৰ পিছে পিছে গৈ ৰেজিষ্টাৰ খনত নাম ঠিকনা লিখি মানুহজনে দেখুৱাই দিয়া ৰূমটোলৈ গ'লো। সুন্দৰ এটা কোঠা, মোৰ পচন্দ হ'ল। পাহিয়ে বয় বস্তু বিলাক থান-থিত কৰি ললে। তাৰ পিছত গা-পা ধুই বাহিৰলৈ ওলাই গ'লো। পাহাৰৰ ঢাপ কাটি সজা এই লজটোৰ সৌন্দৰ্য সঁচাই মনোৰম। যিমানে আন্ধাৰ হৈ আহিছে লজটোৰ নিৰিবিলি মূহুৰ্তবোৰ যেন মায়াময় হৈ পৰিছে। লজৰ মনপা ল'ৰা এটাই আহি ৰাতিৰ আহাৰৰ বাবে অৰ্ডাৰ লৈ গ'ল। মই পুনৰ নিৰিবিলি পৰিবেশৰ সেই মুহুৰ্তবোৰ উপভোগ কৰাত লাগিলো।

পৰিবেশটো খুব ভাল লাগিল। জোনাক মোৰ প্ৰিয়। দিনটোৰ যাত্ৰাৰ ভাগৰত পাহি তেতিয়া বিচনাত। বেলকনিত মই অকলে, জোনৰ পোহৰত লজৰ সন্মুখৰ ফুলনি খনে ৰূপালী বৰণ লৈছে। এই মনোৰম দৃশ্যৰ যেন অন্ত নাই। ল'ৰাটোৱে ৰাতিৰ আহাৰ লৈ আহিল। খোৱা সামৰি উঠোঁতে ৰাতি দহ বাজিল। বিচনাত বাগৰিলো। কাৰণ ৰাতিপুৱা অফিচৰ কামবিলাক সামৰি আজৰি হ'ব লাগিব।

ঃ পাহি অ' পাহি । মই হয়তো ঘুৰোঁতে আবেলি তিনি বা চাৰি বাজিব। মই দুপৰীয়া আহাৰৰ বাবে কৈ যাম। তই ভাত খাই ল'বি। মই বাহিৰতে খাম।

আবেলি তিনি বজাতে ঘূৰি আহিলো লজলৈ। পাহিয়ে টি ভিৰ প্ৰগ্ৰেম চাই আছিল। আহি ফ্ৰেচ হৈ একাপ চাহ খালো আৰু এনেয়ে বিচনাত বাগৰ দিলো। ঠিক কৰিলো কালি ৰাতিপুৱাৰে পৰা ইয়াৰ ঠাই বিলাক চাম। গধুলি মই বেলকণিলৈ আহিলো। বহি লৈ জোনাকে সজা মনোৰম সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰাত লাগিলো। মোৰ মনলৈ মাৰ ছবিখন ভাহি আহিল। মায়ে শেষবাৰ ঘৰলৈ যাওঁতে সুধিছিল, "তই কি বিয়া নাপাত নেকি ?" মায়ে এতিয়াও আশা কৰি আছে মোৰ বিয়াৰ বাবে। মোৰ লগৰ সকলোৱে বিয়াত বহিল। হয়তো সিহঁতৰ বৰ্তমান এটা দুটা ল'ৰা বা ছোৱালীও হ'ল। মইয়ো সিদ্ধান্ত কেতিয়াবাই জনালো যে মই বিয়া নকৰাওঁ। মিছাতে যে কিয় মায়ে আশা কৰি থাকে। মালৈ বেয়া লাগে। তেওঁৰ সেয়া সন্তানৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য। গতিকে তেনেদৰে চিন্তা কৰাটো বা বিচৰাটোত ভুল নাই। দেউতা থকা হ'লেও বেলেগ কথা আছিল। এইবাৰ ঘৰলৈ যাওঁতে মাক এটা সুখবৰ দিব লাগিব। মই ঠিক কৰিছোঁ মই এটা অনাথ শিশু তুলি ল'ম। সি মোৰ সংগী হ'ব আৰু মায়ে পাব নাতিনী। কাৰণ মানুহে বিয়া পাতে বংশৰক্ষাৰ বাবে আৰু নিসংগতাৰ সংগ বিচাৰি। মোৰ সংগী হ'ব সেই দেৱ শিশুটো। যি মোৰ পৰিচয় হ'ব। মায়েও মনত শান্তি পাব। অনাথ শিশুটোৱেও পাব নিৰাপত্ত আৰু আশ্ৰয়।

ঃ ঠাং ঠাং, ঘটং ঘাটাং। হাঃ কি হ'ল। মই উচপ খাই উঠিলো। কাষৰ ৰূমত বস্তু ভঙাৰ শব্দ লগতে গালি পৰাৰ শব্দ। কাষৰ ৰূমটোলৈ কেতিয়া মানুহ আহিল ? নিশ্চয় মই নাথাকোতে। এনেতে কাষৰ ৰূমৰ দুৱাৰ খুলি এজন মানুহ ধলং-পলং কৈ ওলাই আহিল। তেওঁ পৰি যাবলৈ লওঁতেই মই গৈ ধৰি থিয় কৰাই দিলো। কিন্তু ই কি ! মই বিস্মিত হলো। মই কি দেখিছো ক'ব নোৱৰাকৈয়ে মুখৰ পৰা ওলাই আহিল। - "তুমি অনুপম ! ইয়াত এনেদৰে ?"

অনুপম শইকীয়া আছিল কলেজৰ এজন সুন্দৰ, স্মাৰ্ট ল'ৰা। সি যিমান সুন্দৰ আৰু

এজাক ধুমুহাৰ অন্তত

জুলিমন বড়ো
(স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ)

"ধনশিৰি তোৰ বহল বুকুত
আশ্ৰয় দে মোক
মিলি যাওক তোৰ স'তে
মোৰ দুখ, চকুলো আৰু হুমুনিয়াহ"।

স্মৃতিয়ে যেতিয়াই যন্ত্ৰণা হৈ খেদে, জীৱনটোৰ স'তে যেতিয়াই অতিষ্ঠ হৈ পৰে, তেতিয়াই সূৰুয দৌৰি আহে ধনশিৰিৰ কাষলৈ। ধনশিৰি, আত্মীয়তা যাৰ স'তে আছে। আজন্ম বন্ধু, নিবিড় আত্মীয় সেই নদীৰ ভাষা বুজি পাই সি, বিচাৰি পায় সেই নদীৰ বুকুত অনাবিল শান্তি, জীয়াই থকাৰ এক নতুন প্ৰেৰণা। সেয়ে সি প্ৰায়ে আহি বহি থাকে ধনশিৰিৰ বুকুত থিয় হৈ থকা তাৰ প্ৰিয় শিলটোত। আজিও আহি সেই শিলটোত বহিল সি। নাভাবো বুলি থাকিলেও কেনেকৈ জানো মনলৈ আহি যায় পাৰ হৈ যোৱা সৰ্বনাশী অতীতৰ কথাবোৰ, নাকান্দো বুলি ভাৱিলেও কেনেকৈ জানো বৈ আহে চকুলোবোৰ। আস্! কোনে কয় জীৱন সুন্দৰ বুলি, সূৰুযৰ দৰে জীৱন এটা পোৱাৰ পিছত ক'ব পাৰিবনে কোনোবাই জীৱন সুন্দৰ বুলি? সকলোবোৰ শেষ হৈ যোৱাৰ পিছতো এক নতুনৰ আৰম্ভণি হ'বনে, নাই। হ'লেও জানো স্মৃতিবোৰ লগত নাথাকিব। কিমান দিনৰ কথানো বাৰু সেইবোৰ। তাৰ জীৱনটোক লৈ সপোন দেখিবলৈ শিকিছিলহে মাথোঁ সি। কিন্তু সকলোবোৰ আশা, সকলো সপোন ভাগি থানবান হৈ গৈছিল তাৰ। যেতিয়া সি জানিছিল ককায়েক জোনাক

এক সংগঠনৰ স'তে জড়িত হৈ পৰিছে। যিটো আইনৰ দৃষ্টিত নিষিদ্ধ বুলি সকলোৱে জানে।

সেই যে শৈশৱৰ লগৰী তাৰ আটাইতকৈ মৰমৰ ককায়েকটোৱে সিহঁতক এৰি গুচি গৈছিল, তাৰ পিছৰে পৰাই সূৰুযে সপোন ৰচিবলৈ এৰি দিছিল। ককায়েকৰ চিন্তাত চিৰদিনৰ বাবে বিচনাখনকে সংগী কৰি লোৱা মাকৰ মানসিক অৱস্থাটোৰ কথা ভাবিয়েই সি কলেজলৈ যাবলৈয়ো এৰি দিছিল, কিন্তু মৰমী বাইদেৱে যে নেৰিলে। তাৰ পঢ়া শুনাৰ সকলো দায়িত্ব বহন কৰিবলৈ আগবাঢ়ি অহা মৰমী বাইদেউৰ অনুৰোধক উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰি সি পুনৰ আৰম্ভ কৰিছিল এক নতুন যাত্ৰা। মৰমী বাইদেউৰ সহায় আৰু দেউতাকৰ উৎসাহ, আৰু অনুপ্ৰেৰণাত সূৰুযে এদিন অৰ্থনীতি বিষয়ত ফাৰ্ষ্ট ক্লাছ ফাৰ্ষ্ট হৈ লাভ কৰিছিল এটা ডিগ্ৰী। সি ভাবিছিল সেই ডিগ্ৰীটোৰ সহায়তে চাকৰি এটা পাব নিশ্চয়। চাকৰিটো পালে মানসিক ভাৰসাম্য হেৰাই যোৱা মাকক ভাল চিকিৎসাৰ বাবে লৈ যাব লাগিব। কিমান দিন যে হ'ল মমতাময়ী মাকৰ মৰমী হাতৰ স্পৰ্শ নোপোৱা। মাকৰ হাতৰ ভাত এসাঁজ খোৱাৰ কিমান যে হেঁপাহ তাৰ। শৈশৱতে ভনীয়েক বকুলক মাকে ভাত খুৱাই দিয়া দেখিলে সি আৰু ককায়েক জোনাকে যে অভিমানত কিমান ঠেঁহ পাতিছিল। কথাবোৰ মনত পৰিলে সূৰুযৰ এনে লাগে এতিয়াই যেন দৌৰি গৈ ককায়েকৰ বুকুৰ মাজতে সোমাই পৰিব।

কিন্তু হায়। নিয়তিৰ কি নিষ্ঠুৰ পৰিহাস। সুৰুযৰ এটা সপোনেও বাস্তৱত পূৰ্ণতা নাপালে। ইমান ভাল ডিগ্ৰী এটা থকাৰ পাছতো আজিলৈকে ক'তো চাকৰি এটা নাপালে। কিমান কাৰ যে অফিচৰ দুৱাৰে দুৱাৰে হাত পাতিছিল তাৰ হিচাপ ৰখা নাই সি। উপায়ন্তৰ হৈ দেউতাকেই এদিন কৈছিল তাক 'এনেদৰে চাকৰি বিচাৰি থাকি আৰু লাভ নাই। আমাৰ দৰে দুখীয়া নিচলাৰ ভাগ্যত চাকৰি লিখা নাই অ' বোপাই, যি অলপ মাটি আছে তাতে খেতি বাতিকে কৰ আৰু মোৰো দেহা পৰি আহিছে।' দেউতাকৰ কথা শুনি সিদিনা ৰাতিয়ে সিদ্ধান্ত লৈছিল সূৰুযে খেতি কৰি স্বাৱলম্বী হ'ব সি আৰু তেনেকৈয়ে অলপ অলপকৈ পইছা গোটাব ভনীয়েক বকুলৰ বিয়ালৈ। ভনীয়েকক উলিয়াই দিয়াৰ পাছতে তাৰ সুখ-দুখৰ সমভাগী হ'ব পৰাকৈ মালাক আদৰি আনিব তাৰ জীৱনলৈ। ডাক্তৰ দেউতাকৰ একমাত্ৰ

সত্য প্ৰাপ্তি

গায়ত্ৰী বৰা কাকতি
(জ্যেষ্ঠ প্ৰৱক্তা, ইংৰাজী বিভাগ)

"বৰুৱানী বৰমাৰ খবৰ এটা লৈ আহিবিছোন। শেষ অৱস্থা।" মাৰ কথাখিনিৰ শেষ শব্দ দুটা শুনি অবাক হৈ পৰিলো।"বৰমাৰ আকৌ কি হ'ল? বিহুত আহোতে দেখোন ঠিকেই আছিল।"

"যোৱা মাহলৈকে ঠিকেই আছিল। যোৱা সপ্তাহৰ পৰাহে কিহে জানো পালে। ইচ্ছা মৃত্যুবৰণ কৰিব খুজিছে।" মই আকাশৰ পৰা পৰিলো। বৰুৱানী বৰমা আৰু ইচ্ছা মৃত্যু? মাৰ ঘৰলৈ আহিছো। পূজাৰ বন্ধত মা আৰু বৌৱে মই ভাল পোৱা বিলাহীৰ মাছৰ টেঙা, নৰসিংহৰ জোল আদিৰে ভাত খুৱাই গা গধুৰ কৰিছিল। দুপৰীয়া এঘুমটি মাৰি লওঁ বুলি বাগৰ দিওঁতেই মায়ে কোৱা কথাখিনি শুনি আকাশ-পাতাল ভাবিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ।

আমাৰ ঘৰৰ মাত্ৰ চাৰিঘৰ সিফালে হাউলি সদৃশ ঘৰত বৰমাহঁত থাকে। দুটা ল'ৰা, দুজনী ছোৱালীৰে একেবাৰে ভৰা সংসাৰ। বৰদেউতা ডাঙৰ চাকৰিয়াল। পিছে এতিয়া বন কৰা ডেকা ল'ৰাটোৰ সৈতেহে বৰদেউতা, বৰমা ডাঙৰ ঘৰটোত থাকে। চাৰিওটা ল'ৰা- ছোৱালীয়েই চাকৰি কৰে। 'ভাল' ঘৰৰ বোৱাৰী আনিছে 'ভাল' ঘৰলৈ ছোৱালী দুজনীক বিয়া দিছে। সেই 'ভাল' ঘৰৰ বৰ্ণনা দিওঁতে বৰমাৰ কেতিয়াও আমনি নালাগে।

".... বোৱাৰীৰ দেউতাক হৈছে অৱসৰপ্ৰাপ্ত উচ্চপদস্থ কৃষি বিষয়া। বোৱাৰীৰ ককায়েক দায়িত্বশীল পুলিচ বিষয়া, বৌৱেক কলেজৰ অধ্যাপিকা। ভনীয়েক ডাক্তৰ, বিয়া হৈছে ডাক্তৰলৈকে আৰু ভায়েক.....।" শুনোতাৰ আমনি লাগে। বৰমাৰ নিজৰ ল'ৰা ছোৱালীকেইটাৰ বিষয়েও প্ৰশংসাৰ অন্ত নাই। সিহঁতৰ মাতৃপ্ৰেম, পিতৃপ্ৰেমৰ বৰ্ণনা দিয়াতে ক্ষান্ত নাথাকে। বোৱাৰীয়েক, জোঁৱায়েকে বিহুৰে সংক্ৰান্তিয়ে দিয়া উপহাৰৰ টোপোলা ফুৰিবলৈ অহা মানুহক দেখুৱাই আত্মতৃপ্তি লাভ কৰে। অৱশ্যে চাৰিওটাই পঢ়ি থাকোতে

বৰমাই কম কষ্ট কৰা নাই। বৰদেউতা নিজৰ চাকৰি লৈ ব্যস্ত। বৰমাই প্ৰতিটো ল'ৰা-ছোৱালীৰ অভাৱ-অভিযোগৰ প্ৰতি চকু দিয়াৰ উপৰিও লগৰ ল'ৰা-ছোৱালীকেইটাৰো খবৰ ৰাখে। সকলোৱে ভালো পায়। আমি যেতিয়া মোৰ বিয়াৰ আগতেই পঢ়ি থাকোঁতে এই অঞ্চললৈ নতুনকৈ আহোঁ, তেতিয়া বৰমাৰ নিজম পৰি অহা ঘৰখনলৈ মোৰ অবাধ গতি। চুৰেটাৰৰ ডিজাইন শিকিবলৈ আগবেলা, আধা চিলোৱা ব্লাউজটো দেখুৱাবলৈ পাছবেলা, মুঠতে ঘৰত নাথাকিলে মই বৰমাৰ কাষতে থাকো। দাদাহঁতে মোক বৰমাৰ পঞ্চম মানস কন্যা বুলি জোকাইছিল । মোৰ বিয়াত মাতকৈয়ো বেচি কষ্ট কৰিছিল, কান্দিছিল বৰমাই। সকলোকে বৰমাই মৰম কৰে, নিজৰ বুলি ভাবি খবৰ লয় আৰু নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালী চাৰিওটাৰ সুখৰ বিষয়ে বৰ্ণনা দিবলৈ আৰম্ভ কৰে। কেৰোণ তাতেই। মানুহে আমনি পায়, মই কিন্তু বৰমাৰ কথাবোৰ শুনি বৰ ভালপাওঁ। সেয়েহে মোৰ প্ৰতি বৰমাৰ ইমান আগ্ৰহ নেকি? বিয়াৰ পিছত প্ৰথমবাৰ কাষলৈ যাওঁতে মোৰ মুখখনৰ ফালে ৰ লাগি চাই বৰমাই কৈছিল —

"তই বৰ ধুনীয়াজনী হৈছ। তই সুখীনে বাৰু?" সৰু প্ৰশ্ন, জটিল প্ৰশ্ন। মই লাজ লাজকৈ হাঁহিছিলো। সেন্দুৰে উজ্জ্বল কৰি থোৱা মোৰ মুখখনত আদৰেৰে চুমা এটা খাই, গহনাৰে ভৰ কৰি ৰখা হাত দুখন নিজৰ শুকান উষ্ণ হাত দুখনেৰে মোহাৰি থাকি কৈছিল — "মানুহজনক মৰম দিবি- হিয়া উবুৰিয়াই মৰম দিবি। মই জানো তই পাৰিবি মৰম দিবও পাৰিবি, মৰম ল'বও জানিবি- সুখী হ- তাতকৈ ডাঙৰ সম্পত্তি পৃথিৱীত কি আছে?"

মুঠতে এতিয়ালৈ ক্ৰমান্বয়ে ডাঙৰ হৈ অহা মোৰ গৃহস্থীঘৰখন চলাওঁতে প্ৰতিটো কামতে মই বৰমাৰ অৱস্থিতি অনুমান কৰোঁ। সেয়ে দাদাহঁতৰ মতে মই বৰমাৰ মানস কন্যা। সেই গৰাকী বৰমাৰ শেষ অৱস্থা? বিচনাৰ পৰা উঠি কাপোৰযোৰ সলাই ওলাই আহিলো- "মা মই বৰমাৰ ওচৰলৈ যাওঁ।"

চিঞৰটো মাৰি লাহে লাহে বৰমাহঁতৰ ঘৰলৈ আগবাঢ়িলো। বৰমাহঁতৰ ঘৰৰ আগফালৰ ধুনীয়া ফুলনিখন পাৰ হৈ টাবেৰে ভৰা বাৰাণ্ডাত উঠি দেখিলো বৰদেউতা বহি আছে ম্ৰিয়মান হৈ। গোটেইবোৰ টাব, ফুলনিৰ প্ৰতিজোপা গছত বৰমাৰ হাতৰ পৰশ লাগি আছে। পিছে বৰদেউতাক ইমান ম্ৰিয়মান হৈ থকা আজিহে দেখিছো। বৰ সুন্দৰ চেহেৰা বৰদেউতাৰ। দুই একে বৰদেউতাৰ ধুনীয়া ধুনীয়া নাৰীৰ প্ৰতি অলপ দুৰ্বলতা থকা বুলিও কৈ ফুৰে। বৰমাই এইবোৰ কথা মুঠেই বিশ্বাস নকৰিছিল। ধুনীয়া মহিলাৰ লগত কথা পাতি ভালপায় বৰদেউতাই। বৰমাৰ মতে কলাসুলভ মনৰ, অভিজাত পৰিয়ালৰ তেজ গাত থকাৰ প্ৰমাণ। প্ৰয়োজনতকৈ অধিক সময় ঘৰৰ বাহিৰত থাকে বৰদেউতা। বৰমাৰ মতে

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী
২০০৮ - ২০০৯ চন

মৌনতাৰ অন্য এক নাম যন্ত্ৰণা

হিমাশ্ৰী ফুকন
(স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)

"তুমি সাজি থকা সুখৰ কাৰেং
তুমি গঢ়ি তোলা সুখৰ মিনাৰ
তুমি, তুমি হৈ থাকা
তুমি সুখত হাঁহা
মই দুখত নাচো.........
কেনেকৈ কওঁ তুমি অচিনাকী
তোমাৰ বাবেই দুখৰ স'তে চিনাকী...... " (উজ্জ্বল পাওগাম)

সময় নামৰ এই নদীখন সঁচাকৈয়ে বৰ খৰস্ৰোতা। সময়ৰ নামত ক'ত, কেতিয়া কি হৈ যায় ক'ব নোৱাৰি আৰু সেই যোৱা নটা বছৰ? সেই নটা বছৰো কি এনেদৰেই খৰকৈ পাৰ হৈ গৈছিলনে? নিশ্চয় নাই যোৱা। সেই যোৱা নটা বছৰৰ এটা এটা ক্ষণ একোটা বছৰৰ দৰে লাগিছিল পৰাশৰৰ। তাৰ বাবেটো সময়ৰ সংজ্ঞা সম্পূৰ্ণ বিপৰীত আছিল যদিও তাৰ বাবে সেই নটা বছৰ অভিশপ্ত আছিল, অসম্ভৱক সম্ভৱ কৰা যেন আছিল, তথাপি সি আজি ওলোটাকৈ ভাবিছে, ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছে যে সি.......... সি কিদৰে সেই যোৱা নটা বছৰ পাৰ কৰি আহিলে। সঁচাকৈয়ে বাৰু সি কিদৰে পাৰ কৰি আহিলে সেই নটা বছৰ...... অনুসূয়াৰ অবিহনে........তাৰ অনুৰ অবিহনে। যাৰ অবিহনে এটা সময়ত এটা ক্ষণ কটোৱাটোও পৰাশৰৰ বাবে সম্ভৱ নাছিল আৰু আজি........ আজি সি অনুসূয়াৰ ছাঁটোও নেদেখাকৈয়ে নটা বছৰ পাৰ কৰিলে। সঁচাকৈয়ে কি যে আচৰিত এই পৃথিৱীৰ মায়া। আজিৰ পৰাশৰ কলেজৰ দিনৰ পৰাশৰ হৈ থকা নাই। আজি পৰাশৰ এজন "Successful Businessman" পৰাশৰ শইকীয়া। আজি তাৰ খ্যাতি কেৱল অসমতেই নহয় অসমৰ বাহিৰতো ৰৈ বৈ গৈছে। সি নিজকে আজি সমাজত পৰাশৰ শইকীয়া ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা হ'ল।

গৈছিল। বিয়াৰ কাৰ্ড সি আঠদিনৰ মূৰত পাইছিল। অৰ্থাৎ বিয়াৰ ঠিক এদিন পিছত। কিন্তু সি যদি আগতো পালেহেঁতেন তেন্তে বিয়ালৈ জানো গ'লহেঁতেন। কাৰ্ড সি দুখন পাইছিল। এখন সমীৰণৰ আৰু আনখন অনুসূয়াৰ। সমীৰণৰ কাৰ্ডখনৰ মাজত সি এখন চিঠিও পাইছিল। বৰ আগ্ৰহেৰে সি চিঠিখন পঢ়িছিল বাৰে বাৰে -

'মৰমৰ পৰশ,

ভাবিছিলোঁ তই কিজানি বন্ধুত্ব পাহৰি গ'লি। কিন্তু ইয়ালৈ আহি গম পালো যে তই তোৰ কামত ব্যস্ত আছ। তোৰ ঘৰলৈ আহিছিলো বিয়া মাতিবলৈ। বহুত আশাৰে আহিছিলো ইমান দিনৰ মূৰত তোক লগ পাম বুলি। কিন্তু মোৰেই ভাগ্য বেয়া। অনুসূয়াইও কাৰ্ড এখন দি পঠাইছিল। তোক লগ নোপোৱাৰ বাবে এই চিঠিখনকে লিখি থৈ আহিলো। তই দুদিনমান আগত যাবি বুলি আশা কৰিলো। তোৰ বাবে এটা ডাঙৰ দায়িত্ব আছে। শেষত মৰমেৰে ....

সমীৰ '

....সি যি ভুল কৰিলে সেই ভুলৰ প্ৰায়শ্চিত কৰিবলৈকে সি আজি সিহঁতক বিচাৰি আহিছে। তেন্তে সি কিয় আজি অনুসূয়াক দেখা সত্বেও নেদেখাৰ ভাও জুৰিলে ? তাইৰ ওচৰলৈ গৈ কিয় মাতিবলৈ সাহস গোটাব নোৱাৰিলে ? সিটো প্ৰথমে তাইক চিনিবই পৰা নাছিল। তাই যেন আগৰ অনুসূয়া হৈ থকা নাই। তাই সম্পূৰ্ণ বেলেগ হৈ গ'ল। সিটো এনেকুৱা ৰূপত তাইক কল্পনাই কৰা নাছিল। তাইৰ পিন্ধনত এটা ক'লা ফৰ্মেল পেণ্ট আৰু বেঙুনীয়া লুজ কুৰ্তা, হাতত এটা ক'লা বেগ আৰু তাইৰ ক'লা চকুযোৰ আবদ্ধ কৰি ৰাখিছে এযোৰ চচ্‌মাই....।

ঃ ছাৰ।

ওঁ। ভাবনাৰ সাগৰত পৰাশৰ ইমানেই ডুব গৈছিল যে সি উচপ খাই উঠিল।

ঃ শৰ্মা ছাৰৰ ফোন। - তাৰ সন্মুখত থকা ফোনটো কিমান সময় বাজিলে ছাগৈ ঠিক নাই। ঘৰৰ একমাত্ৰ কাম কৰা লগুৱা মাধৱৰ মাততহে তাৰ সম্বিত ঘূৰি আহিল। ফোনটো হাতত লৈ -

ঃ কওক শৰ্মা, কিবা জানিব পাৰিলেনে ?

ঃ হয় ছাৰ। যথেষ্টখিনি জানিলো -সিটো মূৰৰ পৰা যথেষ্ট উৎসাহেৰে শৰ্মাই ক'লে।

ঃ অনুসূয়া ফুকন এগৰাকী জুৱেলাৰী ডিজাইনাৰ। তেখেতৰ গুৱাহাটী, কলকাতা আৰু দিল্লীত তিনিটা শ্ব'-ৰূম আছে। গুৱাহাটীৰ যিটো শ্ব'-ৰূম সেইটোৰ নাম নয়নাক্ষী। তেওঁ প্ৰায় চাৰি বছৰমান আগতে ইয়ালৈ মানে গুৱাহাটীলৈ আহিছে। এতিয়া তেওঁ ইয়াৰে

স্থায়ী বাসিন্দা। তেওঁ ঘৰৰ পৰা কেতিয়া ওলাই নাজানো কিন্তু সন্ধিয়া পাঁচটা-চাৰে পাঁচমান বজাত ঘৰলৈ ওভতে। তদুপৰি শৰ্মাই অনুসূয়াৰ ঘৰ আৰু শ্ব'ৰূমৰ ঠিকনাও সংগ্ৰহ কৰিলে। কিন্তু তেওঁ সমীৰণৰ বিষয়েহে একো জানিব নোৱাৰিলে। ফোনটো ক্ৰেডেলত থৈ পৰাশৰে চিগাৰেট এটা জ্বলাই পুনৰ বহা ঠাইতে বহি ৰ'ল। কিমান সময়ৰ বাবে সি নিজেই নাজানে।

"সময় পাৰ হ'লে সপোন নেথাকে ৰৈ

দি যায় যন্ত্ৰণাৰ হিচাপ

লিখা হয় জীৱনৰ ক'লাজ।" (উজ্জ্বল পাওগাম)

"নয়নাক্ষী জুৱেলাৰী শ্ব'ৰূম"- নামটো পৰাশৰে কমেও দহবাৰমান পঢ়িলে। নামটো পঢ়ে তাৰ পিছত হাতৰ ঘড়ীটোলৈ চাই। পাঁচ বাজি দহ, উস্‌। যেনেতেনে পাঁচ বাজি গৈছে। তেনেতে তাৰ চকুত পৰিল শ্ব'ৰূমৰ সুদৃশ্য আইনাৰ দুৱাৰখন ঠেলি ওলাই অহা চুৰিদাৰ পৰিহিতা যুৱতীগৰাকীৰ ওপৰত। অনুসূয়া, অনুসূয়াই হয় তাই। পৰাশৰ লৰালৰিকৈ গাড়ীৰ পৰা নামি অনুসূয়া আহি থকাৰ ফালে খোজ ল'লে। সি আঁতৰৰ পৰাই ধৰিব পাৰিলে যে অনুসূয়াই তাক লক্ষ্য কৰা নাই। কিন্তু হঠাৎ পাৰ হৈ যাব খোজা অনুসূয়াক সি মাতি দিলে-

ঃ অনুসূয়া। - তাই আগন্তুকলৈ এপলক চাই ৰ'ল।

ঃ অনু, মোক চিনি পোৱা নাই ? মই....

ঃ পৰশ ... তই...।

ঃ ওঁ। মই ভাবিছিলোঁ তই মোক চিনিয়েই পোৱা নাই নেকি ? ... কেনেকুৱা তোৰ ?

ঃ ভালেই। তোক এনেদৰে হঠাৎ লগ পাম বুলি ভবাই নাছিলোঁ। তই কেনে আছ ?

ঃ আছোঁ আৰু। ... এইটো তোৰ শ্ব'ৰূম ? পৰাশৰে শ্ব'ৰূমটোত ওপৰে ওপৰে চকু ফুৰাই সুধিলে।

ঃ ওঁ। কিন্তু তই কেনেকৈ জানিলি ? - অনুসূয়াৰ প্ৰশ্নত পৰাশৰ কিছু অপ্ৰস্তুত হ'ল।

ঃ নহয় মানে ... মানে মই তোক সুধিছোহে। হয় নে নহয় ?

ঃ ওঁ, হয়।

ঃ ইমান দিনৰ মূৰত লগ পাইছো। বল ক'ৰবাত অলপ বহোঁগৈ। - অনুসূয়াই পৰাশৰৰ কথাত হাতৰ ঘড়ীটোলৈ চাই ক'লে -

ঃ ব'ল। কিন্তু যাবি ক'ত ?

ঃ সৌ ৰেষ্টুৰেণ্টখনলৈ — অলপ আঁতৰতে থকা ৰেষ্টুৰেণ্টখনলৈ দেখুৱাই পৰাশৰে ক'লে। দুয়োটা তালৈকে আগ বাঢ়িল। পৰাশৰে লক্ষ্য কৰিলে অনুসূয়া যথেষ্ট গহীন হৈ

পৰাশৰৰো হ'ল। সি তোমাৰ ইমান কাষত থাকিও তোমাৰ মনোভাববোৰ বুজাৰ চেষ্টা নকৰিলে আৰু সময়ত ময়ো নকৰিলো। মই তোমালোকৰ মাজলৈ নহাহেঁতেন তুমি এতিয়াৰ দৰে দুখী হ'ব নালাগিলেহেঁতেন। মোক ক্ষমা কৰি দিয়া অনু।" - খিৰিকিৰ কাষত বৈ বাহিৰৰ বৰষুণ চাই থকা অনুসুয়া সমীৰণৰ কথাত যথেষ্ট আচৰিত হ'ল। তাৰমানে সমীৰণে জানিছিল যে তাই পৰাশৰক ভাল পায়। তথাপি সি তাইক বিয়া কৰালে। আৰু আজি পৰ্যন্ত তাইক কোনো কথাই জানিবলৈ নিদিলে। সদায় তাই সমীৰণক শ্ৰদ্ধা কৰি আহিছে। কিমান মৰম পাইছে তাই এইখন ঘৰৰ পৰা। সমীৰণৰ মাক-দেউতাকে তাইক নিজৰ ছোৱালীৰ দৰেই মৰম কৰে। আজি সমীৰণক তাইৰ দেৱতাৰ দৰে লাগিছে। সকলো জানি-শুনিও সি তাইক ইমান ভাল পায়।

ঃ নহয় সমীৰ তোমাৰ ভুল হোৱা নাই। ভুলতো মোৰ হ'ল যে মই তোমাক অন্ধকাৰত ৰাখিলোঁ। মই ... মই আচলতে তোমাৰ যোগ্যই নহয়। তুমি সকলো জানি শুনিও মোক আঁকোৱালি ল'লা। মোক ক্ষমা কৰি দিয়া সমীৰ। - এইবুলি কৈ অনুসুয়াই হুক্‌হুকাই কান্দি পেলালে। তাই ভাবিলে তাই আজিৰ পৰা আৰু পৰাশৰৰ কথা নাভাবে। তাৰ সকলো স্মৃতি মনৰ পৰা দলিয়াই পেলাব। কেৱল সমীৰণকহে দিব তাইৰ মৰমবোৰ হিয়া উজাৰি। কাৰণ সেই মৰম ভালপোৱাৰ অধিকাৰী কেৱল সমীৰণহে। কিন্তু তাইৰ অন্তৰখন যেন পৰাশৰৰ বিপৰীতে যাবলৈ অবাধ্য হৈছে। সঁচা প্ৰেম মানুহৰ জীৱনলৈ এবাৰেই আহে আৰু তাইৰ সেই প্ৰেম আজিও পৰাশৰেই। যাক তাই পোৱাৰ আগতেই হেৰুৱাই পেলালে। আজি তাইৰ বুকুখন বহুত পাতল পাতল লাগিছে, কাৰণ আজি তাই কান্দিব পাৰিছে। পৰাশৰক পাহৰাটো অসম্ভৱ যদিও তাই আজি সমীৰণৰ মৰমৰ মাজত থাকি পৰাশৰক পাহৰি যাম বুলি ভাবিছে।

'খটক্'... শব্দটোত তাই বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। "উস্"। তাইৰ মুখৰ পৰা অজানিতে এটা হুমুনিয়াহ ওলাই আহিল। কাষৰ ড্ৰয়াৰযুক্ত সৰু টেবুলখনত থকা সমীৰণৰ ফটোখন অনুসুয়াই হাতত তুলি ল'লে। হাত দুখন কঁপি উঠিল তাইৰ। যাৰ নিষ্পাপ মুখৰ এটা অকৃত্ৰিম হাঁহি দেখিলে এসময়ত তাই সকলো দুখ পাহৰি গৈছিল আজি সেইখন নিষ্পাপ মুখ, সেইটো অকৃত্ৰিম হাঁহি দেখিলে তাইৰ হিয়াখনে উচুপি উঠে। ঈশ্বৰে বাৰু তাইৰ সুখ ইমান সহ্য কৰিব নোৱাৰিলেনে? যাৰ বাবে নিষ্ঠুৰ নিয়তিয়ে তাইৰ পৰা সমীৰণক ... কাঢ়ি নিলে। সমীৰণৰ অস্তিত্ব হেৰাই গ'ল আৰু থাকি গ'ল কেৱল তাৰ স্মৃতি আৰু ... নয়না। সমীৰণ হেৰাই গ'ল প্ৰকৃতিৰ বুকুত কিন্তু সমীৰণৰ ৰূপত তাই নয়নাক পালে। তাইৰ দুবছৰীয়া

সন্তান নয়নাইতো এতিয়া তাইৰ জীয়াই থকাৰ একমাত্ৰ সম্বল। যাক মনে- প্ৰাণে ভাল পাইছিলে তাকতো পোৱাৰ আগতেই হেৰুৱাই পেলালে আৰু সমীৰণ, যি তাইক জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা দিলে, তাইক নিজতকৈও বেছি ভাল পালে তাকো হেৰুৱালে। তাইৰ জীৱনৰ পৰা সমীৰণৰ নাম একেবাৰেই মচখাই গ'ল আৰু আজি তাই সমীৰণৰেই বিধবা পত্নী।

পৰাশৰ আহিছিল পৰহি তাইৰ ঘৰলৈ। সি তাইৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰিছিল। কিন্তু তাইহে পৰাশৰ আহিব বুলি জানি কিবা কামৰ অজুহাত দেখুৱাই আঁতৰি গৈছিল।

ঃ অনু - শাহুৰেকৰ মাত শুনি আঁঠু দুটাৰ ওপৰত গুজি ৰখা মূৰটো উঠাৰ তাই লাহেকৈ চালে। দুৱাৰৰ কাষতে বৈ থকা শাহুৰেকে পুনৰ ক'লে,

ঃ এনেকৈ এন্ধাৰত বহি থাকেনে। - এইবুলি লাইটৰ চুইটো অন কৰি দিলে। লাইটৰ পোহৰে অনুসুয়াৰ চকু চাট্ মাৰি ধৰিলে। অলপ সময় চকু দুটা মুদি পুনৰ মেলি দিলে। হাতত লৈ থকা সমীৰণৰ ফটোখন পুনৰ আগৰ ঠাইত থৈ দিলে। ফটোখন দেখি মাকৰ দুচকুতো যেন এক কৰুণতাৰ সৃষ্টি হ'ল।

ঃ ব'লচোন অকণমান বাহিৰলৈ ওলাই দেহাই (নয়নাই) ককাকক গোটেই নগুৰ-নাগুতি কৰিছে। তাতে পৰাশৰো আহিছে। সেইদিনাও তোক লগ নাপালে নহয়। ব'ল ।- কিয় আজি তাইক তাইৰ অতীতটোৱে খেদি ফুৰিছে। তাই যিমানে তাৰ কাষৰ পৰা আঁতৰিব বিচাৰিছে সি সিমানে তাইৰ কাষলৈ আহিছে। তাই যিমান পাৰে সহজ হ'বলৈ চেষ্টা কৰি বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল।

নয়না বৰ্তমান পৰাশৰৰ কোলাত। তাক খচি শেষ কৰিছে তাই। পৰাশৰে অনুসুয়া ওলাই অহাৰ উমান পাই তাইলৈ চাই হাঁহি এটা মাৰি পুনৰ নয়নাৰ লগত ব্যস্ত হৈ পৰিল। পৰাশৰ যথেষ্ট সলনি হ'ল। স্বাস্থ্য একেদৰেই আছে, নিয়মীয়া ওখ, নিয়মীয়া শকত। কিন্তু সেই হাঁহি, কথা কোৱাৰ ঢং সকলো সলনি হৈ গ'ল। আগতে কলেজত থাকোতে কথাই কথাই হাঁহি দিয়া আৰু সুবিধা পালেই তাইৰ খং উঠোৱাটো যে তাৰ স্বভাৱেই আছিল আৰু এতিয়া .... এতিয়া সি এজন গহীন-গম্ভীৰ ব্যৱসায়ী।

ঃ পৰাশৰ তই ভাত খাই যাবি। - অনুসুয়াৰ শহুৰেকে পৰাশৰক উদ্দেশ্যি ক'লে।

ঃ ভাত, আজি.....

ঃ খাই যা। তইতো আৰু আলহী নহয় বেলেগকৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিবলৈ।

ঃ ঠিক আছে। এই দুদিন অৱশ্যে নিজে ৰন্ধা খাই খাই মই আমনিও পাইছোঁ। কাম কৰা মানুহটোৱেও ছুটী লৈছে। - পৰাশৰে আৰু বহুত কিবাকিবি কথা পাতিলে শহুৰেক

বিষয়ে জনাবলৈ গৈ সি আকৌ থমকি ৰ'ল। অনুসূয়া চালাড বনোৱাত ব্যস্ত।

ঃ অনু, যদি মই নয়নাক সেই মৰম দিব বিচাৰোঁ। যদি তোক মই বিয়া কৰাব বিচাৰোঁ ... তেতিয়া?

ঃ কি ? - অনুসূয়াৰ মূৰত যেন সৰগখন ভাগি পৰিল। এইষাৰ কথাইতো তাই শুনিব বিচাৰিছিল। কিন্তু এতিয়া নহয় ৯ বছৰৰ আগতে। এইবোৰ কথাৰ এতিয়া কোনো গুৰুত্ব নাই।

ঃ কি হ'ল মনে মনে থাকিলি যে?

ঃ তই পাগল হৈছ নেকি পৰশ? এইবোৰ কথাৰ প্ৰতি মোৰ মনোভাৱ কেনেকুৱা সেই কথা জানিও তই ...।

কৈছো, অঁ কৈছো মই তোৰ বিপৰীতে কথা কৈছোঁ। কিন্তু কি ভুল কৰিছোঁ? নয়নাক দেউতাকৰ মৰম দিব বিচাৰিছোঁ, ইমান দিনে লুকুৱাই ৰখা মৰমবোৰ তোক উদঙাই দেখুৱাব বিচাৰিছোঁ। তেতিয়াহ'লে ক'ত ভুল কৰিলো মই ?..... . নিজমে ক'লে, মা-দেউতাই ক'লে, তনুৱে ক'লে যে মই সদায় ভুলকেই কৰোঁ। তোক ভাল পায়ো ক'ব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু তই যেনেকুৱাই নহৰ তই আজি বিধৱা হ'লেও নয়নাৰ মাক হ'লেও মই তোক ভাল পাওঁ। তই মোক ভুল নুবুজিবি অনু। অন্ততঃ আৰু এটা ভুল মই কৰিব নিবিচাৰোঁ।

ঃ পৰশ ... । উচুপি উঠিলে অনুসূয়াই।

ঃ কলেজৰ দিনৰ পৰাই তোক ভাল পাইছিলোঁ। কিন্তু কোনো দিনেই তোক ক'ব নোৱাৰিলো। কাৰণ সমীৰণে তোক বিচাৰিছিলে। মই জানিছিলোঁ, সমীৰণে তোক সুখত ৰাখিব। তই এইতো নাভাবিবি যে মই তোৰ বৈধব্যৰ সুযোগ লৈছোঁ। আজি তোৰ ঘৰত ভৰি দিয়া পৰ্যন্ত ভবা নাছিলোঁ যে মই মোৰ ৰহস্য তোৰ সন্মুখত আজি খুলি দিম। কিন্তু নয়নাৰ নিষ্পাপ মুখখনে মোক এই কাম কৰিবলৈ বাধ্য কৰালে। ... ইমান দিনে মই বিয়াত নবহাৰ কাৰণো তয়েই অনু।

ঃ তোৰ মৌনতাই তিনিটা জীৱন দুখী কৰি দিলে পৰশ। তই যদি মৌন হৈ নাথাকিলিহেঁতেন তেন্তে সমীৰণ আজি আমাৰ মাজত থাকিলহেঁতেন। - চকুপানী মোহাৰি তাৰ পিছত তাই তাক সকলো কৈ গ'ল। সি জনোৱা সমীৰণৰ প্ৰস্তাৱত তাই কিমান ভাগি পৰিছিল আৰু তাই কলেজ এৰি যাবলৈ বাধ্য হ'ল। গ্ৰেজুৱেশ্বন কৰাৰ পাছত তাই জুৱেলাৰী ডিজাইনিঙৰ কৰ্ছ কৰিবলৈ দিল্লীলৈ গ'ল আৰু অহাৰ পাছতে সমীৰণে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰি তাইৰ ঘৰত বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিলে। ঘৰৰ কথামতেই সিহঁতৰ বিয়া হৈ গ'ল। সমীৰণে জানিছিল

যে তাই পৰাশৰক ভাল পায়। তথাপি সি তাইক বিয়া কৰালে, তাইক সকলো সুখ দিলে। লগতে তাই এইটোও ক'লে যে এতিয়া বহুত পলম হৈ গ'ল, তাইৰ ওচৰত এইবোৰ কথাৰ এতিয়া আৰু একো মূল্য নাই।

ঃ সকলো ক'লি একো নুলুকুৱাকৈ। কিন্তু হস্পিতেলত মৃত্যুৰ সৈতে যুঁজি থাকোঁতে সমীৰণে তোক যি কৈছিল সেয়া.. অলপ সময়ৰ মৌনতাৰ পাছত পৰাশৰে কৈ উঠিল।

ঃ কি কৈছিল ? "তোমাৰ জীৱন তুমি আকৌ আৰম্ভ কৰিবা অনু। মই সদায় তুমি সুখত থকাটো বিচাৰোঁ। মই মা-দেউতাকো কৈছোঁ, কাৰণ তেওঁলোকে তোমাক বোৱাৰী নহয় নিজৰ ছোৱালী বুলি ভাবে। পৰাশৰ এদিন নহয় এদিন তোমাৰ ওচৰলৈ নিশ্চয় আহিব। তুমি তাৰ লগত আকৌ জীৱনটো সজাবা। তেতিয়াহে মোৰ আত্মাই শান্তি পাব" কথাষাৰ কৈ সমীৰণ চিৰদিনৰ কাৰণে বহুত দূৰলৈ গুচি গ'ল। পৰাশৰৰ মুখত সমীৰণৰ কথাকেইটা শুনি অনু আচৰিত হ'ল। পৰাশৰক সেই কথা হয়তো তাইৰ শহুৰেক অৰ্থাৎ সমীৰণৰ দেউতাকে ক'লে। লগতে পৰাশৰে তাইক এইটোও জনালে যে তাৰ মাক-দেউতাকে তাইক আদৰি ল'বলৈ সাজু আছে আৰু সমীৰণৰ মাক-দেউতাকেও তাইক পৰাশৰ লৈ বিয়া দিব বিচাৰে। একেলগে কথাকেইটা কৈ পৰাশৰ তাইৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি আহিল আৰু অনুসূয়া...... তাই মাত্ৰ শিল পৰা কপৌৰ দৰে তাতে ৰৈ গ'ল।

যোৱা দুটা ৰাতি তাই এক তিলো শুব পৰা নাই। মনত পৰি থাকিল কেৱল পৰাশৰৰ কথাবোৰ, হস্পিতেলত কোৱা সমীৰণৰ কথাবোৰ আৰু নয়নাৰ মুখখন শহুৰেকে তাইক পৰাশৰৰ লগত বিয়াত বহাৰ কথা কৈছিল। কিন্তু তাই মানা কৰি দিলে। তাই এই কেইদিন নাই ভালদৰে শুব পাৰিছে, নাই খাব পাৰিছে আৰু নাই কোনো কামত মন বহুৱাব পাৰিছে। কেৱল ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা সমীৰণৰ ফটোখনৰ ওচৰত মূৰ থৈ উচুপি আছে।

অনু। - শাহুৱেকৰ মাতত লৰালৰিকৈ দুগালৰ চকুপানী মচি তাই মূৰ তুলি চালে।

ঃ ব'ল মাজনী, অকণমান বাহিৰলৈ ব'ল। - তাই মাকক কোনো প্ৰশ্ন নকৰিলে। মাত্ৰ বাধ্য ছোৱালীৰ দৰে বহাৰ পৰা উঠি আলনাৰ পৰা দোপাট্টা এখন লৈ মাকৰ পাছে পাছে বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল। কিন্তু এয়া কি? দুজন অচিনাকী পুৰুষ-মহিলাৰ লগত দেউতাকে কথা পাতি আছে। কোন হ'ব পাৰে এওঁলোক? অনুসূয়াই মনে মনে ভাবিলে।

ঃ অনুসূয়া? - মানুহগৰাকীয়ে তাইলৈ চাই বহাৰ পৰা উঠি আহিল আৰু পুনৰ ক'লে - মই পৰাশৰৰ মাক। অনুসূয়াৰ আৰু একো বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। তাই নিজকে সংযত

নিবিড় পৰশ

মাচুম দত্ত
(স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)

ফৰকাল বতৰ। ৰিব্ ৰিব্ মলয়া বতাহ বলিছে। চুমিয়ে হাতত বৰশীটো লৈ গানৰ কলি এটা গুণ-গুণাই সিহঁতৰ ঘৰৰ পাছফালৰ বুঢ়া আমজোপাৰ তলৰ পুখুৰীটোলৈ ঢাপলি মেলিলে। সদাই স্কুলৰ পৰা আহিয়েই মাকে দিয়া ভাতকেইটা খাই চুমিয়ে বৰশী বাবলৈ ঢাপলি মেলে। তাই এজনী সৰু ছোৱালী। ওচৰতে এল.পি.স্কুলখনৰ তৃতীয় শ্ৰেণীত পঢ়ে।

আজি কেইদিনমানৰপৰা তাই এটা কথা মন কৰিছে, তাই বৰশী বোৱা পুখুৰীটোৰ পাৰৰ সেই আমজোপাত এহাল ভাটৌ চৰায়ে বাহ সাজি ভাটৌজনীয়ে উমনি লৈছে। কেইদিনমানৰ ভিতৰতে নিশ্চয় এহাল নিষ্পাপ প্ৰাণীয়ে এই পৃথিৱীত চকু মেলিব। তাই মনতে ভাবিলে যেতিয়া পোৱালীকেইটা অকণমান ডাঙৰ হ'ব, তেতিয়া তাই সিহঁতক ঘৰত পুহিব। এই কথা ভাবি তাই আনন্দতে আইতাকৰ ওচৰত সকলো ক'লে। কিন্তু তাই ভবা কথাত আইতাকে চেঁচাপানী ঢালিলে। আইতাকে তাইক মৰমেৰে বুজাই দিলে যে মাকৰ বুকুৰ পৰা সন্তানক কাঢ়ি অনাটো অন্যায়ৰ কথা। "পক্ষীয়েই হওক বা মানুহেই হওক মাক সদায় সন্তানৰ বাবে বলিয়া। তোমাক ক্ষন্তেক নেদেখিলেই মাৰাই যেনেকৈ বিচাৰি হুলস্থূল কৰে, পোৱালীকেইটাক নেদেখিলে ভাটৌজনীৰ অৱস্থা তোমাৰ মাৰাৰ দৰেই হ'ব। বনৰ চৰাই সদায় মুকলিমূৰীয়া। তুমি লৈ আনিলে সিহঁতে বৰ দুখ পাব। তোমাৰ মৰমে সিহঁতক কেতিয়াও মাকৰ মৰম দিব নোৱাৰে। গতিকে কেতিয়াও সিঁহতক অনাৰ কথা চিন্তা নকৰিবা।" আইতাকৰ কথাবোৰ তাই মানি ল'বলৈ টান পাইছিল, কিন্তু উপলব্ধি কৰিছিল। কাৰণ এবাৰ তাইৰ জ্বৰ হওঁতে মাক আৰু আইতাক কান্দি কান্দি বলিয়াৰ দৰে হৈছিল। কাৰণ ঘৰখনত একমাত্ৰ সন্তান আছিল চুমি। সেয়ে মাক-দেউতাক, আইতাকে তাইক খুউব মৰম কৰে। তাই যি বিচাৰে তাকে আনি দিয়ে। সকলোবোৰ কথা চুমিৰ আজি তন্ন- তন্নকৈ মনত পৰিছে। নাই, তাই কেতিয়াও এনে নিৰ্দয় কাম নকৰে। পোৱালীকেইটাক তাই আৰু কেতিয়াও

.......কেজিয়ানৰ নিৰ্বাচিত গল্প.......

আমনি নকৰে। সিহঁত গছৰ ডালতেই ডাঙৰ হওক। সিহঁতৰ যাতে একো অপকাৰ নহয়, তাৰবাবে তাই ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিব।

যোৱা সপ্তাহটো তাই আমজোপাৰ ওচৰলৈ যোৱা নাই। ছমহীয়া পৰীক্ষা হৈ আছে বাবে মাকে যাবলৈ দিয়া নাই। আজি তাইৰ পৰীক্ষা শেষ হৈছে, সেইবাবে ভাতকেইটা খাই আমজোপাৰ ওচৰলৈ ঢাপলি মেলিলে। এই কেইদিনত চাগৈ পোৱালীকেইটা ডাঙৰ হ'ল। এইবোৰ কথা ভাবি তাই কেতিয়ানো আমজোপাৰ ওচৰ পালেগৈ, গমেই নাপালে। সৰু কাঠ এটুকুৰাত উজুটি খাইহে তাইৰ সম্বিত ঘূৰি আহিল।

আৰে... তাই এইবোৰ কি দেখিছে। তাইৰ মৰমৰ পোৱালীকেইটা থকা আমগছজোপা কোনোবাই কাটি টুকুৰা-টুকুৰ কৰি থৈ গৈছে। ভাটৌজনীয়ে অতি যত্নেৰে সজা বাহটো ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গৈছে। তাই নিজৰ চকুকে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলে। কি হ'ল এইবোৰ .. কোনে বাৰু এনে নিৰ্দয় কাম কৰিলে। তাই লাহে লাহে চৰাইজনীৰ ভঙা বাহটোলৈ বুলি খোজ ল'লে। ঠিক তেনেতে মাইকী চৰাইজনীয়ে চিঞৰ মাৰি তাইৰ কাষেৰে উৰি গ'ল। তাইক যেন কৈ গ'ল তোমাৰ দৰে মানুহেই মোৰ পোৱালীকেইটা লৈ গ'ল। তোমালোক মানুহবোৰ ইমান নিষ্ঠুৰ নে? তাই আৰু ৰৈ থাকিব নোৱাৰিলে। ভাটৌজনীৰ অৱস্থা দেখি তাইৰ চকুলো ব'বলৈ ধৰিলে। আইতাকেতো কৈছিল গছ-গছনি কাটিব নালাগে, ৰুবহে লাগে। তাই দৌৰি আহি আইতাক আৰু মাকৰ আগত একে উশাহতে কান্দি কান্দি সকলো কথা কৈ গ'ল। আইতাকহঁতে কি বুলি তাইক সান্ত্বনা দিব একো ভাষা বিচাৰি নাপালে। এনেতে বাহিৰত দেউতাকৰ মাত শুনিলে। দেউতাকে দূৰৈত চাকৰি কৰে। কাইলৈ চুমিৰ জন্মদিন। সেয়েহে দেউতাকে তাইলৈ দুটা ইউকেলিপ্টাচ আৰু এটা বকুল ফুলৰ পুলিৰ লগতে সজাৰ ভিতৰত ভাটৌ চৰাই এটা উপহাৰ লৈ আহিছে। দেউতাকে মতাৰ লগে লগে চুমি ওচৰলৈ নগ'ল। জন্মদিনৰ আনন্দ তাইৰ একেবাৰে নাই। ওচৰলৈ নহাত দেউতাক আচৰিত হ'ল। তাইলৈ বুলি অনা ভাটৌ পোৱালীটো হাতত লৈ তাইৰ ওচৰলৈ গ'ল। কিন্তু কি আচৰিত দেউতাকেওচোন ভুল কৰিছে। তাই আৰু সহ্য কৰিব নোৱাৰি, হৈ যোৱা ঘটনাবিলাক একে উশাহতে দেউতাকৰ আগত ক'লে। তাইৰ কথা শুনি দেউতাকে সন্তোষ পালে। মৰমতে তাইক একোলা দাঙি ল'লে। দেউতাক ৰৈ নাথাকি হাতত সজাটো লৈ মুকলি আকাশৰ তললৈ ওলাই গ'ল। চুমিও ওলাই গ'ল। সজাৰ ভাটৌটোৰে আনন্দমনেৰে মুকলি আকাশৰ তললৈ উৰা মাৰিলে। যোৱাৰ সময়ত তাইক যেন অশেষ ধন্যবাদ দি গ'ল। চুমিৰ এতিয়া সকলো দুখ মনৰ পৰা আঁতৰ হ'ল। এতিয়া আই তাকৰ লগত তাই গোসাঁই ঘৰত চাকি জ্বলাবলৈ সোমালে। □

স্মৃতিৰ খিৰিকীয়েদি

কেশৰ গগৈ
(স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ)

জোনৰ আগমনৰ লগে লগে সূৰুযে বিদায় মাগিলে। পৃথিৱীৰ বুকুলৈ নামি আহিল নিৰিবিলি জোনাক। এই নিৰিবিলি জোনাকত ৰৈ কোনো কোনোৱে আড্ডা মাৰিছে। কোনো কোনোৱে দিনটোত কাম-বন কৰি অলপ জিৰণি লৈছে। পল্লৱো তাৰ পঢ়াৰ টেবুললৈ গ'ল। সি কিতাপ এখন সমুখত উলিয়াই ল'লে। কিন্তু আজি তাৰ পঢ়াত অলপো মন বহুৱাব পৰা নাই। এটা কথাই তাক বাৰে বাৰে আমনি কৰিবলৈ ধৰিলে।

সিদিনা আছিল বুধবাৰ। পল্লৱ কলেজলৈ গ'ল। কলেজত তাৰ সহপাঠী পিংকী, নীলাক্ষী আৰু ভাস্কৰে ক'লে, "পল্লব, তুমি চাগৈ আমাক ইয়াৰ পৰা যোৱাৰ পাছত পাহৰিবাই।" পল্লৱে তেতিয়া কৈছিল, "ধেৎ, কি কৈছা তোমালোকে এইবোৰ। আমাৰ মাজৰ পৰা দিনবোৰে মেলানি মাগিব পাৰে, কিন্তু মোৰ মনটোৰ পৰা তোমালোকৰ স্মৃতিবোৰ মেলানি মাগিবলৈ নিদিওঁ।"

পল্লৱ কলেজৰ পৰা অহাৰ পাছৰে পৰা এইবোৰ কথাই তাৰ মানস পটত ভাঁহি আছিল। সি পাৰ কৰা তাৰ কলেজীয়া দিনবোৰৰ কথা মনত পেলাবলৈ ধৰিলে।

পল্লৱৰ ঘৰৰ পৰা কলেজলৈ দূৰত্ব প্ৰায় ১৫ কিলোমিটাৰমান হ'ব। পল্লৱে কলেজলৈ বাছেৰে অহা-যোৱা কৰে। সি কলেজ চৌহদৰ লোহাৰ গেটখন খুলি দুবৰিৰ দলিচা গছকি কলেজলৈ সোমাই গ'ল। পল্লৱে প্ৰথমেই আহি কলেজখনৰ চৌপাশৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ দেখি কলেজখনৰ প্ৰেমত পৰি আপ্লুত হৈ কৈছিল "বাঃ সন্মুখত সুন্দৰ ফুলনি, শাৰী শাৰী দেৱদাৰু, ওখ ওখ একেচিয়া গছবোৰ। তাৰ মাজে মাজে থকা কিছুমান গছৰ নাম সি

নেজানে। সি কৈছিল — "এইজোপা আকৌ কি গছ? দুজোপামানত এয়া দেখোন জালুকো।"

পল্লৱে খন্তেক কলেজখনৰ বাৰাণ্ডাত থিয় হৈ বাকী ছাত্ৰ- ছাত্ৰীবিলাকৰ আদৱ-কায়দাবোৰ মন কৰিলে। ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ যিদৰে অহা-যোৱা কৰিছে তাৰ মনত এনে লাগিল ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ কোনোবা যাত্ৰীহে, গাড়ীৰ বাবে ঢাপলি মেলিছে। ইফালে তাৰ ৰৈ থাকিবলৈও ভয়, জানোচা তাক ৰেগিং কৰিবলৈ মাতে। তেনেতে এজন ল'ৰা ওচৰলৈ আহি তাৰ লগত চিনাকি হ'ল। প্ৰথমে ল'ৰাজনক দেখি পল্লৱে ভয়েই খাইছিল; জানোচা তাক নিবলৈকে আহিছে। ল'ৰাজনৰ নাম আছিল প্ৰাঞ্জল গগৈ। প্ৰাঞ্জলে তেতিয়া তাক কৈছিল, "শুনা পল্লৱ, তুমি ৰেগিঙলৈ ভয় নকৰিবা। যিহেতু মই যোৱা দুবছৰে এইখন মহাবিদ্যালয়তে পঢ়ি আহিছোঁ। মই মোৰ লগৰখিনিৰ লগত তোমাক চিনাকি কৰি দিম।" এই বুলি তাক এক প্ৰকাৰ জোৰ কৰিয়েই প্ৰাঞ্জলে লৈ গ'ল। প্ৰাঞ্জলে তাৰ লগৰখিনিৰ লগত চিনাকি কৰি দিলে। এয়া পাৰ্থ, অনন্ত, বিক্ৰম, হিৰণ্য আৰু এওঁলোক তোমাৰ বিভাগৰে বুলি পল্লৱী, ৰিম্পী, মানসী, নমিতা, পূৰবীৰ লগত চিনাকি কৰাই দিলে।

গাঁৱৰ সহজ-সৰল সংকীৰ্ণ পৰিবেশ এটাৰ পৰা ওলাই আহি পল্লৱে এখন বহল সমাজৰ সন্মুখীন হৈ তাৰ মনটো উৎফুল্লিত হৈ পৰিছে। কলেজবিলাকত ৰেগিঙৰ নামত শুনি অহা ভণ্ডামিবোৰ কেতিয়াবা বাতৰি কাকতত পঢ়ি কলেজৰ প্ৰতি তাৰ মনটোত বিৰূপ ভাবৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু এই কমাৰগাঁৱৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ তাৰ দৰে সহজ-সৰল, সি মনতে ভাবে। কম দিনৰ ভিতৰতে ছাৰ-বাইদেউসকলৰ সৈতে পল্লৱৰ মধুৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিল। পল্লৱৰ বিভাগটো হৈছে অসমীয়া। সহপাঠীসকলৰ লগতো তাৰ কম সময়ৰ ভিতৰতে বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিল। যেতিয়া ক্লাছ অফ্ থাকে তেতিয়া পল্লৱ হিৰণ্যহঁতৰ সৈতে লাইব্ৰেৰীত বহে নাইবা দেৱদাৰু আৰু একেচিয়া গছৰ তলত বহি প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰে।

পল্লৱ তাৰ বিভাগটোত অকলশৰীয়া। ছোৱালীহে তাৰ সহপাঠী। কাৰণ তাৰ বিভাগত ল'ৰা নাই। সেইবাবে কোনো কোনোৱে তাক কৃষ্ণ বুলি মাতে। পল্লৱে ইনু বাইদেউ, লখিমী বাইদেউ, পাৰুল বাইদেউৰ পৰাও ইতিমধ্যে বহুত সঁহাৰি লাভ কৰি আহিছে। বাইদেউসকলে তাক প্ৰয়োজন হ'লেই কিতাপ-বহী দি সহায় কৰে।

এইদৰে প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ পৰীক্ষা পাৰ হৈ গ'ল। পল্লৱৰ এই দুটা বছৰ

স্মৃতিৰ গৰ্ভত

ৰিতোপন লইং
(স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ)

'ঠাচ্ ঠাচ্ ঠাচ্।' হঠাৎ বিছনাত জাঁপ মাৰি বহি পৰিছিল সি শোৱা ঠাইৰ পৰা। পুৱাৰ সূৰুযে তেতিয়াও ৰুমটোৰ আন্ধাৰৰ সৈতে যুঁজি আছিল। ফলস্বৰূপে ৰুমটোৰ ভিতৰত চকা-মকা পৰিৱেশ এটা সৃষ্টি হৈছিল। তাৰ সন্মুখত অস্পষ্ট ৰূপত প্ৰতিমূৰ্তি। অস্পষ্ট হ'লেও অতি সহজে অনুমান কৰিব পাৰি মূৰ্তিটোক ক্ৰোধে জঠৰ কৰি ৰাখিছে। লাহে লাহে প্ৰতিমূৰ্তিটোৰ ওঁঠ দুটা কঁপিবলৈ ধৰিলে। ভাঁহি আহিছে বায়ুৰ লগত ঘৰ্ষণ কৰি কিছুমান শব্দ। আচলতে সেইবোৰ শব্দ নহয়, শব্দৰ সাদৃশ্য, কিছুমান শব্দৰ বান। যাৰ আঘাতত তাৰ হৃদয়খন টেবুলৰ পৰা সৰি পৰা কাঁচৰ গিলাচৰ দৰে "ঘাটাং" কৈ কাঁচৰ টুকুৰাবোৰ য'ত ত'ত সিঁচৰতি হ'বলৈ ধৰিলে। সি যেন কাঁচৰ টুকুৰাসদৃশ হৃদয়ৰ টুকুৰাবোৰ খেপিয়াই খেপিয়াই বিচাৰি ফুৰিছে বিছনাতে।

"চাল্লা 'ইডিয়ট' ঘৰৰ মান-মৰ্যাদা সকলো শেষ কৰিলি। ৰাতি ৰাতি মদ খাই ঘৰত সোমাবলৈ লাজ নালাগিল। নিজৰ 'ইনকাম' তো নায়েই, আনকি মা-দেউতাৰকো সমাজৰ আগত মুখ উলিয়াব নোৱৰা কৰিছ। কাইলৈ যদি এনেদৰে মদ খাই আহ, তোক......"

ওঁঠ দুটা কঁপি উঠিল। ওপৰৰ দাঁতপাৰিয়ে তলৰ ওঁঠটো কামুৰি কোনোমতে খংটো 'দমন' কৰিছে। "সমাজৰ আগত মোৰ ভাই বুলি চিনাকী দিবলৈ লাজ লাগে। খবৰদাৰ আজিৰ পৰা বাইকত ভৰি নিদিবি, মদাহীয়ে চলাবৰ কাৰণে কিনা নাই।" কোনোমতে কথাকেইটা কৈ ককায়েক বেগা-বেগিকৈ ৰুমৰ পৰা ওলাই গ'ল।

লাজ আৰু অপমানত তাৰ অন্তৰখন শাঁত পৰি গ'ল। অচিন বেজাৰত তাৰ মনটো চটফটাবলৈ ধৰিলে। মনে মনে আত্মহত্যা কৰাৰ কথা ভাবিছিল। নাই সি তেনে কৰিব নোৱাৰে। চিঞৰি চিঞৰি কান্দিব ককায়েকৰ মৰম বিচাৰি। নাই তেনেও কৰিব নোৱাৰে,

কাৰণ নবৌয়েকৰ উপলুঙাৰ পাত্ৰ হ'ব নোৱাৰে। এহ্ 'কোৱাৰ্টাৰ'আনিবলৈ খোজ কাঢ়ি যোৱাৰ অভ্যাস নাই, কাৰণ ইমানখিনি কোৱাৰ পাছত ভুলতো সি বাইকত ভৰি দিব নোৱাৰে। না সি এনেদৰে ঘৰৰ ভিতৰত থাকি নিজৰ মুৰটো চোবাই থাকিব নোৱাৰে। ধনশিৰি নদী পাৰলৈ যোৱাটোৱেই উচিত হ'ব।

সুৰ সুৰকৈ এজাক মলয়া কোনোবা অচিন দিগন্তৰ পৰা ভাঁহি আহিছে। নিশ্চয় অৰুণাচলৰ কোনোবা মনোমোহা জুৰিৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। বতাহৰ স্পৰ্শ পোৱাৰ লগে লগে নদীখনৰ সৰু সৰু ঢৌবোৰে বলিয়াৰ দৰে দৌৰা-দৌৰি কৰিবলৈ ধৰিলে। আনকি নদীপাৰৰ বগা কহুঁৱা ফুলবোৰেও আনন্দত নাচিবলৈ ধৰিলে। সিহঁতে তললৈ ভিৰ খাই আহি বসুমতীৰ লগত মৰমৰ আলিংগন কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে।

সেই মলয়া বতাহছাটিয়ে ৰিতুক স্পৰ্শ কৰি গ'ল। হাতৰ নোমকেইডাল শিয়ঁৰি উঠিল। আঃ প্ৰকৃতিৰ কি অপূৰ্ব শিহৰণ মলয়া বতাহৰ লগতে তাৰ মনটো উৰি গ'ল অতীতৰ মধুৰ স্মৃতিবোৰলৈ ...

"জীৱনৰ কোনখিনিত ভুল কৰিছিল সি? প্ৰথম ডিগ্ৰী বৰ্ষতে, নাই ডিগ্ৰী দ্বিতীয় বৰ্ষ লৈকেতো সকলোৰে পুতৌৰ পাত্ৰ আছিল। ছাৰ-বাইদেউ, লগৰ বন্ধু-বান্ধৱী আৰু কলেজৰ জুনিয়ৰ সকলোৱে তাক সুকীয়াকৈ আসন দিছিল। তাৰ স্মাৰ্ট বক্তৃতা, পঢ়া-শুনা সকলোতে 'ফাৰ্ষ্ট ক্লাছ' আছিল। কলেজৰ খেল-ধেমালিত সি যে জুবিনৰ 'ৰুমাল' গানটো গাইছিল তেতিয়া 'ষ্টেজৰ' পৰা নামি আহোতে আবৰি ধৰি তাক সকলোৱে আগতে আনকি ছাৰ-বাইদেউৰ আগতে টপ্‌কৈ চুমা এটা খাই 'লিপষ্টিক'ৰ দুখন ওঁঠ বহাই থৈ আহিছিল। সেইদিনা তাৰ কি যে অৱস্থা হৈছিল। একেবাৰে ৰঙা-চিঙা পৰি আবেলিৰ বেলিটোৰ দৰে হৈ পৰিছিল। কলেজৰ ঘটনাটো ৰাতি ঘৰত পাগুলিবলৈ ধৰিলে। কি ঘটনা ঘটি গ'ল। তাই বাৰু মোৰ গান শুনি তেনে কৰিলেনে, লাজ দিবৰ বাবে তেনে কৰিলে? তাই বাৰু প্ৰকৃততে মোক ভাল পায় নেকি? ধেৎ কি কথাবোৰ ভাবিছোঁ। তাই মোক ভাল পাব, কলেজলৈ 'স্কুটি' লৈ অহা ছোৱালীজনী কিমান ধনী হ'ব পাৰে। শুনিছোঁ তাইৰ দেউতাকে অ.এন.জি.চি.-ত চাকৰি কৰে। এখন স্কৰপিঅ' আছে হেনো।

কিন্তু তাই সিদিনা মোলৈ চাই লাজ, লাজকৈ হাঁহিছিল। সেই হাঁহিৰ অন্তৰালত কিবা অৰ্থ আছিল নেকি? ধেৎ, হাঁহিতনো কিবা অৰ্থ থাকিব পাৰে নেকি, নিজৰ মনতে ভোৰভোৰালো। অজানিতে হাঁহি এটা সৃষ্টি হৈছিল। অ' পাৰেতো। মানসেতো সেইদিনা কৈছিল, "ছোৱালীৰ হাঁহি চাই কোন কেনেকুৱা কৈ দিব পাৰোঁ, সেই কাৰণেতো মোবাইলৰ

সহানুভূতিৰ আকাংক্ষা

বৰ্ণালী ডেকা ফুকন
(স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ)

তাই বেগটো বিছনাত দলি মাৰি উবুৰি খাই পৰিল। তাইৰ চকুপানীৰে গাৰু তিতি গ'ল। ইমান দেৰি তাই কান্দোনটো চেপি ৰাখিছিল। এতিয়া আৰু নিজক বাধা দিব নোৱাৰিলে। কান্দি কান্দি তাই হৈ যোৱা ঘটনাটো মনত পেলালে।

ৰাতিপুৱাতে তাই নিজৰ কাম-কাজ কৰি অফিচলৈ ওলাই যায়। তাইৰ আপোন কোনো নাই। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পাছত তাইক শহুৰৰ ঘৰখনে বাহিৰ কৰি দিয়াত এই চহৰখনৰ ড° শইকীয়াৰ ভাড়াঘৰটোতে আজি তিনি মাহে আছে। সেই মতে উপাৰ্জনৰ বাবে নিজস্ব সামৰ্থৰে তাই জীৱিকা উলিয়াই লৈছে। কিন্তু আজি এই বাটৰো মুদা মৰিল।

ৰীতা এজনী বিধৱা মহিলা। বিয়াৰ পাছত দুদিনমান তাইৰ জীৱন ঠিকেই চলিছিল। কিন্তু যেতিয়া তাইৰ স্বামীৰ মৃত্যু হ'ল তাইৰ জীৱনলৈ ধুমুহা নামি আহিল। স্বামীয়ে তাইক উপহাৰ হিচাপে দি গ'ল এইচ.আই.ভি.ৰ বীজাণু। যি তাইৰ সিৰাই সিৰাই প্ৰৱাহিত। স্বামীৰ ভুলৰ বাবে তাইৰ জীৱন দুখৰ হৈ পৰিল। শহুৰৰ ঘৰখনেও তাইকে দোষী বুলি বাহিৰ কৰি দিলে। যি সময়ত তাইক এমুঠি সহানুভূতিৰ প্ৰয়োজন আছিল, সেই সময়ত তাই পালে কেৱল ঘৃণা। নিজৰ ভাগ্যকে দোষ দি তাই সেই ঘৰখনৰ পৰা ওলাই আহি চহৰৰ এই ভাড়াঘৰটো পালে। এই ঘৰটোতে তাইৰ নতুন জীৱন আৰম্ভ হ'ল। তাই এগৰাকী এইড্ছ ৰোগীয়ে ল'ব লগা সকলো চিকিৎসা গ্ৰহণ কৰিলে। পুনৰ কিজানি তাই ঘৃণাৰ পাত্ৰী হয়, সেয়েহে তাই গোপনে তাইৰ ইতিহাস ঢাকি ৰাখিলে। কিন্তু সত্য জানো লুকাই থাকে। তাই যিটো অফিচত কাম কৰে সেই অফিচৰে সহকৰ্মী এগৰাকীয়ে তাইৰ জীৱনৰ সকলো ইতিহাস অফিচত মেলি ধৰিলে অশ্লীলভাৱে। ফলত তাই পুনৰ উপহাৰ পালে ঘৃণা, অৱজ্ঞা।

আনকি যিগৰাকী অফিচৰ মুৰব্বীয়ে সভাই-সমিতিয়ে এইড্ছ ৰোগৰ ৰোগীৰ প্ৰতি ল'ব লগা সাৱধানতাৰ কথা কয়, মৰম তথা সহানুভূতি প্ৰদান কৰাৰ কথা তত্ত্বগধুৰ ভাষাৰে কয়, সেইজন মুৰব্বীয়ে আজি তাইক কামৰ পৰা বহিষ্কাৰ কৰিলে, কেৱল তাইৰ স্বামীৰ ভুলৰ বাবে।

তাই চিঞৰি উঠিল - "কিয় ?ময়োতো মানুহ। মোকো জীয়াই থাকিবৰ বাবে মৰম, সহৃদয়তাৰ প্ৰয়োজন। মোকো এমুঠি সহানুভূতি দিয়া, যাতে ময়ো নিজস্ব সপোন গঢ়িব পাৰোঁ।" যন্ত্ৰণাত তাই চট্ফটাই উঠিল। দুহাতেৰে মুখ ঢাকি তাই হুক্হুকাই কান্দি পেলালে। অপেক্ষাত ধাৱিত কেৱল তাইৰ জীৱন। আশা তাইৰ পৃথিৱীৰ পৰা অলপ সঁচা সহানুভূতি পোৱাৰ। যাতে তায়ো আন সকলোৰে দৰে জীয়াই থাকিব পাৰে। □

(২০০৮-০৯ বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত থলিতে লিখা গল্প প্ৰতিযোগিতাৰ স্থান প্ৰাপ্ত গল্প)

মতে তাইক সি এতিয়াই লগত লৈ গ'লে মানুহে কি ক'ব। তাই ঘৰখনৰ মানুহবোৰক বুজক, জানক আৰু সিতো আহিয়েই থাকিব আৰু সি নিশ্চয় অহাবাৰ আহিলে তাইক লগত লৈ যাব। তুষাৰ গুচি গৈছিল। মৰহি গৈছিল ফুলশয্যা নিশাৰ গোলাপবোৰ। প্লাৰিতাই খুউব কান্দিলে। কিয় জানো তাইৰ মনটো ইমান ৰিঙা হৈ গ'ল।

নিশা টেলিফোনটো বাজি উঠিল, অলপ পাছতেই গোটেই ঘৰখনেই সলনি হৈ গ'ল। কি হ'ল, কি হ'ল? কিবা হ'ল নেকি? তুষাৰৰ কিবা হোৱা নাইতো? নাই নাই একো হোৱা নাই, সকলোৱে প্লাৰিতাক সান্ত্বনা দিলে। কিন্তু পিছদিনা বেলিটোৱে বেলেগ খবৰহে আনিলে প্লাৰিতাৰ বাবে। তুষাৰ আৰু নাই (!) যোৰহাটৰ পৰা উভতি যাওঁতে যোৰাবাটত এক্সিডেণ্ট হৈ মৃত্যুক আঁকোৱালি লয়। প্লাৰিতাই কান্দিবলৈ পাহৰি গৈছিল। কি কয় মানুহবোৰে তুষাৰ নাই (!) মিছা কথা। তাই আজি সৰহকৈ সেন্দূৰ লৈছে, হেঁপাহ পলুৱাই— তুষাৰেক ভাল পায়। তাইৰ মূৰত এতিয়াও সেন্দূৰ আছে, তুষাৰ আহিব। তুষাৰ আহিছিল। নিজে খোজ কাঢ়ি নহয়, এম্বুলেঞ্চত নিঠৰ হৈ শুই আহিছিল, গাত লৈ এখন বগা চাদৰ। তাই পৰি গৈছিল তুষাৰৰ নিঠৰ দেহটোত অচেতন হৈ।

দিনবোৰ বাগৰিছিল। পাৰ হৈ গৈছিল তুষাৰৰ দহা কাজ। নীৰৱতাই বিৰাজ কৰিছিল ঘৰখনক। যেন এজাক ধুমুহাৰ শান্ত জিৰণি। ঘৰৰ আনবোৰ সদস্যৰ দৰে প্লাৰিতাই নিজক নতুন ৰূপত গঢ় দিলে। বাহিৰৰ প্লাৰিতাজনীৰ ভিতৰত যেন আৰু এজনী প্লাৰিতা আছে। যি প্ৰতিটো পলে পলে অনুভৱ কৰে শূন্যতা, অসহায়। নিজৰ দুৰ্ভাগ্যক ধিয়াই হাহাকাৰ কৰি উঠে। মৰম আকলুৱা ছোৱালীজনীয়ে তুষাৰক নাপাই কান্দি উঠে ফেঁকুৰি ফেঁকুৰি। তুষাৰৰ চিতাৰ জুইকুৰাতেই নিজৰ ৰং বিসৰ্জন দিয়া প্লাৰিতাই এতিয়াও বিচাৰে হোমৰ গুৰিত পিন্ধা পাট কাপোৰযোৰৰ সৈতে শিৰত দীঘলকৈ সেন্দূৰৰ আলি আঁকিবলৈ। সেই পুৰুষজন যেন তুষাৰেই হওক। বাহিৰৰ প্লাৰিতাজনীয়ে চিঞৰি উঠে, অসম্ভৱ অসম্ভৱ তুষাৰ যে মৰিল, মই যে বিধৱা!! ড্ৰেছিং আইনাখনত বগা সাজযোৰেৰে সৈতে থিয় হৈ প্লাৰিতাই নিজকে চাই ৰয়। ক'তা তাইৰতো সেন্দূৰ লৈ আমনি লগা নাছিল, তুষাৰৰ এমাহতেই আমনি লাগিলনে বৈবাহিক জীৱন? নিজক ৰঙীণ কৰি ৰংবোৰৰ স'তে ভালকৈ উমলিবলৈ নাপাওঁতেই বগা সাজযোৰে তাইক হাত বাউলি মাতিলে। প্লাৰিতাই মুখ ঢাকি কান্দি উঠে।

সময়বোৰে নতুন ৰূপ ল'লে। প্লাৰিতা সাজু হ'ল এটা নতুন জীৱনৰ কাৰণে। আগৰ প্লাৰিতাক যিমান আদৰ যত্ন লৈছিল আজি সেই একে মানুহবোৰেই এবাৰো নোসোধে প্লাৰিতাই কি কৰিছে, কি খাইছে, কেনেদৰে আছে। প্লাৰিতাই বুজি উঠিছে

যে তাই তেওঁলোকৰ বাবে অপ্ৰয়োজনীয় বা অলাগতিয়াল বস্তুতকৈ একো নহয়। যাক নাৰাখিলেও বিপদ, ৰাখিলেও বিপদ। আগতে জীয়েকৰ আসন দিয়া প্লাৰিতাক এতিয়া শাহুৱেকে প্ৰায়ে শুনাই থাকে- 'আহিয়েই মোৰ ল'ৰাটোৰ মূৰ খালি', 'বিধৱা মানুহে ৰঙীণ বস্ত্ৰ পিন্ধিব নালাগে বিষয়-বাসনাৰ প্ৰতি আসক্তি বাঢ়ে', 'বিধৱা মানুহ বিয়া-সবাহলৈ যাব নাপায়', 'জোৰোণত ন-কইনাই বিধৱা মানুহ দেখিলে অমংগল ঘটে' ইত্যাদি। প্লাৰিতাই সেয়ে নিজকে আৱদ্ধ কৰিছে নিজৰ মাজতেই। কাৰোবাৰ মৃত্যুৰ বাবে তাই কেনেকৈ জগৰীয়া হ'ব পাৰে তাই ভাবি নাপায়।

যোৱা সপ্তাহত প্লাৰিতাহঁতৰ ঘৰলৈ আলহী আহিছিল। তুষাৰৰ মোমায়েকৰ পুতেক আৰু তাৰ বন্ধু পৰশ। এসপ্তাহ থাকিল। দুয়োৱে 'Air Lines' ত চাকৰি কৰে। প্লাৰিতাৰ এই সপ্তাহটো এবছৰ যেন লাগিল। আনবোৰ মানুহৰ দৰে পৰশেও তাইক পুতৌ কৰিছে। কিন্তু তাইতো কাৰোৰে পুতৌৰ পাত্ৰ হ'ব নোৱাৰে। পৰশে তাইক বুজাবলৈ চেষ্টা কৰে যে তাইৰ সন্মুখত এটা সুন্দৰ ভৱিষ্যৎ আছে। কিয় তাই অতীতক টানি আনি বৰ্তমানটোক শেষ কৰিছে চকুলোৰে ভৰাই? পাৰিব জানো গোটেই জীৱনটো চকুলো আৰু বগা সাজৰ মাজত কটাব? এজনৰ মৃত্যুৰ লগতেই শেষ হৈ যায় জানো মানুহৰ সকলো ৰং? প্লাৰিতাৰ আমনি লাগে পৰশৰ কথা শুনিলে। পৰশে বুজি পাব জানো তুষাৰৰ প্ৰতি তাইৰ ভালপোৱা কিমান। সি কিয় বাৰে বাৰে তাইক ইমান কথাবোৰ শুনাই থাকে। পৰশেও চেষ্টা কৰে প্লাৰিতাক যে সি পুতৌ কৰা নাই তাক প্ৰমাণ কৰিবলৈ। পৰশে প্লাৰিতাৰ মুখত এটা হাঁহি বিৰিঙাব বিচাৰে। সি ক'ব খোজা কথাটো তাৰ ওঁঠতেই ৰৈ যায়। সি আচৰিত হয়, মানুহ ইমান গহীন হ'ব পাৰে নে, ইমান সাহসী হ'ব পাৰেনে? এটা দুখৰ পাহাৰ বুকুত বান্ধি কেনেকৈ থাকিব পাৰে মানুহে আনৰ সহানুভূতি নোহোৱাকৈ।

প্লাৰিতাই বহুত আঘাত পালে। তাইক পৰশে কি ক'ব বিচাৰিছিল তাই বুজি পাইছিল যদিও তাই আশা কৰিছিল যে পৰশে অন্ততঃ এই কথাষাৰ ক'বলৈ সাহস নাপাব। তাইতো বেয়া পোৱা নাই এই বগা সাজযোৰ— যিযোৰ তুষাৰে মৰমেৰে দি থৈ গৈছে তাইক। তাইতো ইচ্ছা কৰা নাই তুষাৰৰ অবিহনে এসাজ ৰঙীণ কাপোৰ পিন্ধিবলৈ। পাঁচ বছৰীয়া ভালপোৱা তৎক্ষণাত এজনক পাই জাহ দিবলৈ তাইতো শাৰীৰিক আৰু মানসিকভাৱে সাজু নহয়। পৰশে কোৱাৰ দৰে তাই সতী বেউলা হ'ব নোৱাৰে সঁচা, কিন্তু তাই প্লাৰিতা; প্লাৰিতাই হৈ থাকিব বিচাৰে। মাথোঁ তুষাৰৰ প্লাৰিতা। □

তেনে সময়তে বহু পলমকৈ কলেজলৈ আহিল ময়ূৰ। আমাৰ নামভৰ্তিৰ পাছত হোৱা শ্ৰেণীসমূহত সি উপস্থিত নাথাকি গ্ৰীষ্মবন্ধৰ শেষতহে কলেজলৈ আহিছিল। প্ৰথম দিনাৰ পৰাই আমাৰ সেই আগৰ বন্ধুত্ব প্ৰগাঢ় হৈ উঠিল। ময়ূৰৰ প্ৰতিভা আছিল আৰু কলেজত পদাৰ্পণ কৰিয়েই তাৰ সেই প্ৰতিভা নৱাগত আদৰণি সভাত প্ৰদৰ্শন কৰি বহুতৰ হৃদয়ত চুকে-কোণে সোমাই গ'ল। মোৰ অশেষ অনুৰোধত সি গান গাবলৈ উঠিছিল যদিও শ্ৰোতাৰ তাগিদাত সি এটি এটিকৈ কেবাটাও জনপ্ৰিয় গীত গাই পেলালে। অৱশেষত এটা সুন্দৰ আধুনিক নৃত্যও প্ৰদৰ্শন কৰিলে। সেয়াই আৰম্ভণি, সুন্দৰ, ওখ-পাখ চেহেৰা গহীন-গম্ভীৰ ব্যক্তিত্ব আৰু আকৰ্ষণীয় কথা-বতৰাইৰে সি জিনি ল'লে বহুতৰ হৃদয়। ময়ূৰৰ লগত থকা প্ৰগাঢ় বন্ধুত্বৰ কথা জনা -জনি হোৱাত মোৰ প্ৰতি পূৰ্বতে নিক্ষেপ কৰা বাক্যবাণ, মোৰ অনুপস্থিতিত মোৰ সৰলতাক, সততাক উপলুঙা কৰাও ব্যাহত হ'ল। লাহে লাহে বাঢ়ি যোৱা বন্ধুত্বৰ ক্ষেত্ৰখনত মই সোমাই পৰি কলেজখনক নতুনকৈ ভাল পাবলৈ শিকিলো। আগতে নিজৰ ক্লাছকেইটা যেনেতেনে কৰি ঘৰলৈ যাব লাগে বুলিয়েই জানিছিলোঁ। সীমাৰ ভিতৰত থাকি হ'লেও জীৱনটো নতুনকৈ উপভোগ কৰিবলৈ শিকিলো। ইয়াৰ মাজতো মই আছিলো দেউতাৰ একান্ত বাধ্য সন্তান। দেউতায়ো যাতে তেওঁৰ দাপোণত লেশমানো আঁচোৰ নপৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি মোৰ ওপৰত চকু ৰাখিছিল পাৰ্যমানে। তেওঁ বিচাৰে মই এজন সুদক্ষ প্ৰশাসনিক বিষয়া হওঁ। সৰুতে লিখা 'মোৰ জীৱনৰ লক্ষ্য' ৰচনাখনতে তেওঁলোকে মোৰ ভৱিষ্যৎ থিৰ কৰি থৈছে। মই বেলেগকৈ একো ভবা নাই...।

দেউতা যোৱাৰ পাছত আমি কথা পতাত লাগিলো। সাধাৰণতে মোৰ লগত কথা পাতি কোনেও ৰস নাপায়। মই ৰহণ লগাই কথা পাতিব নাজানো, নাজানো মোৰ বয়সৰ ল'ৰাই জানিব লগা সকলো বিষয়। জানো মাথোঁ কেনেদৰে নিজকে আগবঢ়াই নিব পাৰি। ময়ূৰেও মোৰ কথাখিনি ভাল পায় নে নাপায় নাজানো, কিন্তু মই যি কওঁ সি মন দি শুনে আৰু সিও নিজে কোৱা কথাবোৰ সবিস্তাৰে বৰ্ণনা কৰে। নুবুজি উপায় নাই। ইয়াত কথাৰ প্ৰসংগ তাৰ নতুন হেণ্ডছেট বা স্পৰ্টিংটোৰ পৰা আৰম্ভ হৈ দেশ-বিদেশ ভ্ৰমি নিষিদ্ধ সাগৰত ব'ঠা বাই থাকিব পাৰি। মই ওঁ...আ.. কৰি মাথোঁ শুনি থাকো। সেইবিলাক কথাত মোৰ ক'বলগীয়া নাথাকে। ইয়াৰ মাজতে আমাৰ বহাৰ ঠাই, ভংগী সলনি হৈ থাকে। এনে সময়তে দেউতা সোমাই আহিল।

মই বিছনাত কাটি হৈ শুই আছিলো আৰু ময়ূৰে মোৰ কঁকালত মূৰ থৈ তাৰ নতুন হেণ্ডছেটটোৰ সুবিধাবিলাক বৰ্ণনা কৰি আছিল। দেউতাক দেখি ময়ূৰ সচকিত হৈ বহিল আৰু লগে লগে কথাৰো ইতি পৰিল। দেউতাই আহি মোলৈ আৰু ময়ূৰলৈ তীক্ষ্ণ দৃষ্টিৰে চাই শেষত ময়ূৰলৈ মিচিকিয়া হাঁহি এটি মাৰি চাই যোৱাৰ অৰ্থ কি নুবুজিলো যদিও ময়ূৰ আকৌ ৰঙা-চিঙা পৰিল। মায়ে চাহ আনিলে; লগত দেউতা আহি কোঠাটোৰ আনখন বিছনাত বহি ল'লে। মায়ে ময়ূৰৰ লগত সৰু-সুৰা দুই এটা কথা পাতি গ'লগৈ আৰু দেউতাই বহি ময়ূৰৰ লগতে মোৰো আলেখ লেখ চাই থাকিল। মই বুজি পালো ময়ূৰে দেউতাৰ আগত ভীষণ অস্বস্তি পাইছে। তাৰ মুখখন ৰঙাৰ পৰা বেছি ৰঙা হোৱালৈ লক্ষ্য কৰি চাহখিনি আধা খোৱাকৈ এৰি আমি বাহিৰৰ বকুল তলৰ পকী বেঞ্চখনলৈ গুচি আহিলো।

ময়ূৰে একো নক'লেও বুজি পালোঁ যে দেউতাই আজি অকলে পাই নিশ্চয় মোক সদায় শুনাই থকা উপদেশৰ পাঠকেইটাৰ মাজৰ পৰা দুটামান ব্যতিক্ৰমী পাঠ শুনালে। যাৰ কাৰণে ময়ূৰৰ দেউতাৰ ওচৰত আজি এই অৱস্থা। বেছ কিছু সময় কথা পতাৰ পাছত ময়ূৰ গ'ল। তাৰ মাজতে ময়ূৰে গম নোপোৱাকৈ ঘৰৰ ফালে লক্ষ্য কৰোঁতে কেইবাবাৰো দেউতাক আমালৈ চাই থকা দেখিবলৈ পাইছিলো। দুজন বন্ধুৱে কথা পাতি থাকোঁতে ইমান আঁৰ চকুৰে লক্ষ্য কৰি থাকিবলগীয়া কি কাৰণ থাকিব পাৰে মই বুজি নাপালো। হয়তো ময়ূৰৰ ষ্টাইলে, ধৰণ-কৰণে যাতে মোৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাই দেউতাৰ সপোনবোৰ ছাৰখাৰ নকৰে তাৰ বাবেই দেউতাৰ এই সাৱধানতা...ময়ূৰ যোৱাৰ পাছতে দেউতা আহি বহিলহি— মাইনা, তোমালোকে ইমান কি কথা পাতা সদায়? এই আজৰি সময়বোৰ তুমি সদ্ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, জানানে? আৰু.. তাৰ... তাৰ এইবোৰ কি... ছোৱালীৰ দৰে দীঘল চুলি, মুখত ল'ৰাৰ দৰে দাড়ি, হাতে-কাণে-ডিঙিয়ে খাৰু মণি, জোখতকৈ ডাঙৰ-দীঘল স্পৰ্টিং... টেপা মৰা পেণ্ট... কি এইবোৰ!! এনেকুৱা কাপোৰো পিন্ধেনে.. তোমালোক...।

তাৰ পাছত দেউতাই অৰ্ণৱৰ কথা সোঁৱৰাই দিলে, সিও যে অহা মাহত হ'ব লগা আই এছ এছ পৰীক্ষাটোৰ বাবে প্ৰাণে পণে চেষ্টা চলাই আছে। দেউতাই মোৰ আগত সদায় কৈ থকা কথাবোৰৰে কিছু সলনা-সলনি কৰি এটা বক্তব্য দি গ'লগৈ। দেউতাৰ কথাবোৰ মাত্ৰ মই শুনিয়েই থাকিলো। একে মুখেৰে নামাতিলো। যিদৰে কাহানিও নামাতো। মই বহিয়েই থাকিলোঁ কিছু সময়ৰ পাছত দেউতা ওচৰৰে

কথা জানিব খুজিছিলো, কিন্তু একো নক'লে...

ক'লে... সি আমাৰ ঘৰৰ পৰা যাওঁতে চেলুনত সোমাল। সি ঘৰ পোৱাৰ অলপ পাছতে দেউতাও সিহঁতৰ ঘৰ পালেগৈ। ময়ূৰৰ লগত তেতিয়া তেখেতে যথেষ্ট সহজ তথা আন্তৰিকতাৰে কথা পাতি তাৰ লগতে দেউতা আমাৰ ঘৰলৈ আহি আছিল। তেনে সময়তে অৰ্ণৱে পাছফালৰ পৰা আহি বাইকখন দেউতাৰ গাত লগাই গ'ল... অৰ্ণৱ তেতিয়া নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰত...

দেউতাই আমাৰ প্ৰজন্মৰ ল'ৰাচামক সদায় কঠোৰ দৃষ্টিৰে চালেও অন্ততঃ ... মোৰ অৱস্থাও বুজি পালে চাগৈ। সেয়ে ময়ূৰৰ এই পৰিৱৰ্তন... দেউতালৈ বহুত মৰম হঠাতে জাগি উঠিল। নিশ্চিত মনে শুই থকা দেউতাৰ হাতখনত নিজৰ হাতৰ স্পৰ্শ দিবলৈ গৈ ৰৈ গ'লোঁ। এইবাৰ যদি কেনেবাকৈ দুখ পাই দেউতাই সাৰ পায় তেন্তে কি বিষয়ৰ ওপৰত বক্তব্য দিয়ে ঠিক নাই... সেয়া ঠিক নহ'ব। □

বিপন্ন সময়

পংকজ মৰাং
(উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ)

(১)

বাৰিষাৰ বিপৰ্যয় আৰু আতংকক বিদায় জনাই কুঁৱলি সনা পাতল ওৰণি টানি শৰৎ আকৌ আহিল। বিমলাৰ মাকে পুৱাতে উঠি পদুলিমুখৰ নিয়ৰসনা দুবৰি বন গছকি সেউজীয়া শাকনিৰে ভৰা বাৰীখনৰ সৌন্দৰ্য পান কৰি আছে। বিমলায়ো উঠি পুৱাৰ দলিচাত তল ভৰি সিঁচৰতি হৈ থকা ঘৰৰ পাছফালে শেৱালি ফুল বুটলি আছে আৰু পুনৰ চোতাল সৰা কামত ব্যস্ত। বিমলাৰ এই ৰাংঢালী মনটো দেখি শৰতৰ এনেএক শুভক্ষণত মাকৰ মন আৰু আপ্লুত কৰিলে। কিন্তু তেনে এক আনন্দৰ মুহূৰ্ততো এটা দুখৰ ভাবে মাকৰ অন্তৰত সততে খুন্দা মাৰিবলৈ ধৰিলে। বিশেষকৈ আলাসৰ লাডু স্বৰূপ একমাত্ৰ তনয়া বিমলাই উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে চহৰলৈ যোৱাৰ কথাই মাকৰ মন বিষাদপূৰ্ণ কৰি তুলিলে। তথাপি বিমলাৰ ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবি কোনোমতে নিজৰ মনটো চম্ভালিলে। তেওঁ পাকঘৰলৈ গ'ল আৰু পাকঘৰৰ কামবোৰ এফালৰ পৰা কৰি যাবলৈ ধৰিলে। ঘড়ীয়ে আঠ বজাৰ সংকেত দিলে। আনফালে বিমলাই পঢ়াৰ যাৱতীয় সামগ্ৰীৰ লগতে নিজে পিন্ধা সাজ-পোছাক কেইযোৰমান বেগত ভৰাই ল'লে। কিয়নো আজিয়েই বিমলা চহৰলৈ যোৱাৰ কথা।

(২)

বিমলাই চহৰত থকা এবছৰ হ'ল। চহৰৰ নতুন পৰিৱেশে সৰলমনা বিমলাৰ মনৰ বহুখিনি পৰিৱৰ্তন সাধিলে। তাইৰ মনত সততে আধুনিকতাৰ ভাৱে ক্ৰিয়া কৰিবলৈ ধৰিলে। তাই পিন্ধা সাজ-পোছাককেইযোৰে তাৰেই ইংগিত দিয়ে। এনে এগৰাকী ৰূপৱতী কন্যাই কাৰ মন জয় নকৰাকৈ থাকিব। কিন্তু নদী সদৃশ এই জীৱন যাত্ৰাত কোন সময়ত চাকনৈয়াৰ পাকত পৰি বিপদৰ সন্মুখীন হয় ক'বই নোৱাৰি। বিমলায়ো ঠিক গম পোৱা নাছিল যে 'হৰিণাৰ মাংসই বৈৰী'। আচলতে বাস্তৱৰ নিষ্ঠুৰতা আৰু সময়ৰ কাঠিন্যৰ দৰে স্বাভাৱিক কথাবোৰ পাহৰি থাকিব পৰা স্বভাৱৰ বাবেই মানুহৰ

বুটলি থকা বিমলাৰ মাকে স্বামীক বাগৰি পৰা দেখি কোবাকোবিকৈ দৌৰি আহিল আৰু মূৰত পানী আনি ছটিয়াই বিচিবলৈ ধৰিলে। বিমলাৰ মাকৰ সৰ্বশৰীৰ কঁপিবলৈ ধৰিলে। হঠাৎ স্বামীৰ এনে অৱস্থা দেখি ভয় খালে তেওঁ। অলপ সময়ৰ পাছত পাঠৰীৰ চেতনা ঘূৰি আহিল। কিছুপৰ মনত অলপ সাহস গোটাই গাড়ীখন ষ্টাৰ্ট দিলে। কিন্তু বিমলাৰ মাকে ঘটনাৰ একো আঁত ধৰিব নোৱাৰি মাথোঁ নিৰৱ দৰ্শক হৈ চাই থাকিল।

ঃ হেৰি, কি হৈছে মোক নকয় কিয়? কিবা ডাঙৰ বিপদ হোৱা নাইতো? ঘপক্কৈ বিমলাৰ কথা মনত পৰি দুচকুৰ পৰা চকুৰ পানী পৰিবলৈ ধৰিলে।

বিমলাৰ মাকক কোনো উত্তৰ নিদি মাথোঁ গাড়ীত উঠিবলৈ ক'লে। গাড়ী চলাই গৈ থাকোঁতে বিমলাৰ মাকে মন কৰিলে যে দেউতাকৰ চকু চল্‌চলিয়া। বিমলা মাকৰ বুকুখন কিবা নজনা বিপদৰ আশংকাত চিৰিঙকৈ বাজি উঠিল। কিছু বেলিৰ মূৰত তেওঁলোক চহৰত উপস্থিত হয়। চহৰ এটা পুৰণা বাংলাত তেওঁলোকে দেখা পাই দুটা কৰুণ দৃশ্য। বাংলাৰ এটা কোণত দেখা পাই বিমলাৰ জীৱনসংগীৰ দাৰুণ উচুপনি আৰু আনফালে দেখা পাই লাঞ্ছিতা-বঞ্চিতা, ধৰ্ষিতা, অৰ্ধনগ্নপ্ৰায় বিমলাৰ মৃতদেহ।

বিমলাক দেখি তেওঁলোকে মানি ল'বই পৰা নাই যে সঁচাকৈয়ে বিমলাৰ মৃত্যু হৈছে। বিমলাক লৈ ৰচনা সপোনবোৰ পলকতে মৰহি গ'ল। বিমলাৰ বাপেকে কঁপা কঁপা হাত দুখনেৰে দুচকুত দুধাৰি অশ্ৰু লৈ বিমলাৰ দেহ ঢাকি দিলে। মাকে এখোজ এখোজকৈ খোজ কাঢ়ি আহি বিমলাৰ মুখলৈ একেথৰে চাই থাকিল আৰু অৱশেষত ধৈৰ্যৰ বান্ধ হেৰাই গ'ল আৰু বিমলাক সাবটি ধৰি চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু এই চিঞৰ সেই অদ্ভুত পিশাচকেইটাই শুনিবনে? শুনিবনে, যি কত নাৰীক বিমলাৰ দৰে অৱস্থা কৰিলে আৰু কৰিবৰ প্ৰয়াস কৰি ৰৈ আছে!! □

নিয়তিৰ পৰিহাস

কৃষ্ণমণি হাজৰিকা
(স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ)

ঃ ছেঃ ... আজি বৰষুণজাক নেৰিবই নেকি বাৰু? তিনিআলিলৈ ওলাই যাব নোৱাৰিমেই যেনহে পাইছোঁ। কেনেকৈনো ওলাই যাওঁ বাৰু এইজাক বৰষুণত। নগ'লেও নহ'ব। আজি যেনে-তেনে খবৰটো দিবই লাগিব। মানু... ঐ মানু এইফালে আহচোন। মাকৰ মাতত মানসীৰ ভাবত যতি পৰিল, 'হোঁ? অ', গৈছোঁ ৰ'বা।

মানসী দত্ত এজনী সাধাৰণ ছোৱালী। এম.এ.পাছ কৰি ঘৰতেই আছে বৰ্তমান। মৃগেন দত্ত তাইৰ দেউতাক এজন ভাল শিক্ষক আছিল। ৰিটায়াৰ্ড হোৱা আজি পাঁচ-ছবছৰ মানেই হ'ল। এওঁৰেই একমাত্ৰ পুত্ৰ, মানে মানসীৰ ককায়েক মানস দত্ত। বৰ্তমান চাকৰিসূত্ৰে দিল্লীত থাকে। ঘৰখনত এতিয়া কেৱল মাক, দেউতাক আৰু তাই থাকে।

প্ৰথম কেইবছৰমান ঠিকেই চলি আছিল। দেউতাক ৰিটায়াৰ্ড হোৱাৰ পিছত সি ঘৰখনৰ সমস্ত দায়িত্ব মূৰ পাতি লৈছিল। মাক, দেউতাক, ভনীয়েকক লৈ সি সুখতেই আছিল। ঘৰলৈ ঘনাই আহিব নোৱাৰিলেও সি ফোন যোগেই হওক বা চিঠিৰেই হওক ঘৰখনৰ খবৰ-খাতি লৈ আছিল। পইচা-পাতিও সময়মতে পঠিয়াইছিল। কিন্তু যোৱা ৬-৭ মাহ মানৰ পৰা সি যেন অলপ সলনি হৈছে। ঘৰখনৰ দায়িত্ববোৰৰ পৰা সি যেন আঁতৰি যাবলৈ ধৰিছে। ঘৰখনলৈও সি নহা হ'ল। নাই যি নাই, চিঠিও পঠিওৱা নাই, ফোনো কৰা নাই। সি যেন ঘৰখন পাহৰিয়েই গ'ল। নিজৰ একমাত্ৰ পুত্ৰৰ এনে পৰিৱৰ্তন দেখি মাক খুবেই ভাঙি পৰিছে। মানসৰ এনে পৰিৱৰ্তনে মাক-দেউতাকক খুউব চিন্তাত পেলাইছে। ইফালে দেউতাকৰ কিছুদিন ধৰি বেমাৰ, কেনেবাকৈ যদি দেউতাকৰ কিবা অঘটন ঘটি যায় তেন্তে মানসীৰ কি হ'ব? এইবিলাক

ঃ মানসী... তোমাৰ দাদাৰ কেন্সাৰ হৈছে। সি এই কথাটো প্ৰথমে মোৰ পৰাও লুকুৱাইছিল, কিন্তু এদিন তাৰ মেডিকেল ৰিপৰ্টটো মোৰ হাতত পৰিলতহে মই এই কথাবোৰ গম পালো। সি আৰু বেছিদিন জীয়াই নাথাকে আৰু কেইটামান দিনৰহে সি এই পৃথিৱীৰ আলহী। জানা, মানসী তোমালোকে দুখ পাবা কাৰণেই সি এই ইমান ডাঙৰ কথাটো লুকুৱাই ৰাখিব বিচাৰিছে। তোমাৰ বিয়াখন পাতি, তোমাক সুখেৰে ঘৰখনৰ পৰা উলিয়াই দিয়াৰ তাৰ খুউব আশা আছিল। সেই কাৰণে সি তাৰ সকলো টকা-পইচা তোমাৰ বিয়াৰ বাবে জমা কৰি ৰাখিছিল। কিন্তু নিয়তিৰ কি পৰিহাস? সি এতিয়া আৰু এইবোৰ দায়িত্ব পূৰণ কৰিব নোৱাৰিব। তাৰ অৱস্থা এতিয়া একেবাৰে শোচনীয়। সি একেবাৰে অকলশৰীয়া হৈ পৰিছে মানসী। ঘৰখনৰ কথা ভাবি-ভাবিয়েই সি প্ৰতিদিনাই তিল্‌তিলকৈ মৰিছে। তোমালোকে ভুল বুজি যাতে তাক পাহৰি যোৱা সেই কথা ভাবিয়েই অতদিন তোমালোকৰ পৰা এই কথাটো লুকুৱাই ৰাখিছে। সি কেতিয়াও তোমালোকে এই কথাবোৰ গম পোৱাটো বিচৰা নাছিল, আৰু সি এতিয়াও নিবিচাৰে। মই তাৰ এনে অৱস্থা আৰু তোমালোকৰ দুখ দেখিহে এই কথাবোৰ ক'বলৈ বাধ্য হ'লো। তুমি ধৈৰ্য ধৰা মানসী। তুমিয়েই এতিয়া তোমাৰ ঘৰখনৰ সমস্ত দায়িত্ব মূৰ পাতি ল'ব লাগিব।

ঃ এইবোৰ কি হৈ গ'ল সমীৰদা। মই কি কৰোঁ এতিয়া। মানসীয়ে হুক্‌হুকাই কান্দিবলৈ ধৰিলে। এইবোৰ কথা মই কেনেকৈ ক'ম মা-দেউতাক। যি মা-দেউতাৰ মুখৰ হাঁহি ঘূৰাই আনিবলৈ বুলি চেষ্টা কৰি ওলাই আহিছিলোঁ, সেই হাঁহি হয়তো মই কোনোদিনে ঘূৰাই আনিব নোৱাৰিম সমীৰদা। মই যে আজি একেবাৰে অকলশৰীয়া হৈ পৰিছো। এইবুলি কৈ তাই কান্দোনত ভাঙি পৰিছে। তাইৰ মুখেৰে আৰু এটাও শব্দ নোলোৱা হ'ল। যিজনী মানসীয়ে মাক-দেউতাকৰ সুখ ওভোটাই অনাৰ চেষ্টা কৰিছিল, আজি তাই সেই সকলো সুখ হেৰুৱাই সৰ্বস্বান্ত হৈ পৰিছে। সুখৰ সকলো দিশ হেৰুৱাই আজি তাই হৈ পৰিছে সৰ্বহাৰা। কোন দিশেৰে গ'লে তাই বিচাৰি পাব সেই সুখ, সেই সুখ হয়তো সোনকালে ঘূৰি নাহে তাইৰ জীৱনলৈ। তাকে ভাবি ভাবি তাই ঘৰলৈ বুলি খোজ লৈছে।

তেতিয়াও কমা নাই সেই বৰষুণজাক। হয়তো তাইৰ কান্দোনত ওলাই অহা চকুৰ পানীবোৰ সামৰি লোৱাৰ অপেক্ষাতেই আছিল এই বৰষুণ। □

উপলব্ধি

দীক্ষিতা ঢেকীয়াল ফুকন
(উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ)

মাকৰ মৰমৰ বুজনি আৰু দেউতাকৰ গালি- শপনিয়েও মিলিৰ মন ঘূৰাব নোৱাৰিলে। তাইৰ মতে কথা হ'ল তাই মিকুক তুলি আনি যত্ন লৈছিল। যত্নৰ বাবেই মিকুৱে এটা নতুন জীৱন পালে। আৰু এতিয়া মাক-দেউতাকে কৈছে মিকুক এৰি দিব লাগে। এইটো কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে। তাই মিকুক বৰ ভাল পায় আৰু সদায় নিজৰ লগতে ৰাখিব খোজে।

শীতকালৰ কথা। এদিন আবেলি স্কুলৰ পৰা আহি থাকোঁতে মিলিয়ে সিহঁতৰ পদুলিৰ কাষৰ বকুলজোপাৰ তলতে এটি অকণমানি ভাটৌ চৰাইৰ পোৱালি পালে। পোৱালিটো তুলি লৈ তাই দেখিলে সি ঠাণ্ডাত কঁপিবলৈ ধৰিছে। ভাটৌ পোৱালিটোলৈ তাইৰ দয়া উপজিল। অতি মৰমেৰে তাই পোৱালিটো হাতত লৈ ঘৰলৈ আহিল। মাকক পোৱালিটো দেখুৱালত মাকৰো পোৱালিটোৰ প্ৰতি পুতৌ উপজিল। মাকে মিলিক পোৱালিটোক অলপ জুইৰ সেক দিবলৈ ক'লে। মিলিয়েও মাকে কোৱাৰ দৰেই কৰিলে।

কেইদিনমান পাৰ হ'ল। লাহে লাহে ভাটৌ পোৱালিটো ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰিলে। সি এতিয়া খোজো কাঢ়িব পৰা হ'ল। মিলিয়ে তাৰ লগত সদায় খেলে, ফুৰে আৰু কিমান যে কি স্ফূৰ্তি কৰে। মিলিয়ে তাক মৰমত মিকু বুলি মাতে। মিকুক তাই কথা ক'বলৈ শিকাইছে। মিলিক মাকে গালি পাৰিলে মিকুৱে ৰঙা ঠোঁটটোৰে তাইৰ গালত ঘঁহি মৰম কৰে। কিমান যে ভাল পায় দুয়ো দুয়োকে।

আৰু এতিয়া মাক-দেউতাকে কৈছে যে মিকুক এৰি দিব লাগে। মাকে তাইক বহুত বুজালে, কিন্তু তাই মান্তি নহ'ল। অৱশেষত আইতাকে তাইক বুজালে — "মাজনী মিকুক এৰি দিয়া। সিহঁতে সজাৰ মাজত থাকি ভাল নাপায়। সিহঁতে মুকলি আকাশত উৰি

নোৱাৰিলোঁ। জানোচা তুমি মোক এৰি নপঠোৱা, ভুল বুজা। সেইবোৰ অনাখৰী ক'ব নোৱৰা কথা আজিও অন্তৰত পৰ্বতীয়া বনপোৰা জুই হৈ আছে। তোমাক এৰি অহাৰ পৰত মোৰ কোৱা নহ'ল মই দৰাচলতে দেশৰ বাবে যুদ্ধ কৰিবলৈহে আহিছোঁ। তাৰ বাবে মোক বেয়া নাপাবা।"

বহু দূৰত স্বামী থাকে। তেওঁলোকে তাত দেশৰ বাবে যুদ্ধ কৰিব। তাত বোলে কেৱল ওখ ওখ পাহাৰ-পৰ্বত। মমতাই ভাবি নাপাই কিহৰ কাৰণেনো যুদ্ধ কৰিব লাগে। অনাহকতে ইজনে-সিজনক কাটি মাৰি কি পায়। চিঠিখনত আৰু লিখিছিল, "জানা মমতা এই পৰ্বতবোৰতে প্ৰতিধ্বনি হৈ আছে আমাৰ বুকুৰ তেজৰ চেঁকুৰাবোৰ, অন্তৰৰ জুই শিখা আৰু মৰমৰ মৰিশালিবোৰ। এই ঠাইখন যেন এখন মহাকাব্য, পৰ্বতৰ মৌন ভাষাই লেখি যোৱা তেজৰ বুৰঞ্জী। দূৰণিত ৰৈ ৰৈ কেৱল শুনা যায় শত্ৰুৰ কামানৰ গৰ্জন আৰু দেখা যায় চাৰিওফালে কেৱল ধোঁৱা আৰু ধোঁৱা।"

অ', আৰু এটা কথা কৈছিল, "মোৰ যদি মৃত্যু হয় সেই মৃত্যু স্বৰ্গৰ পাৰিজাত ফুল, তাত দেৱতাৰ আশীৰ্বাদ আছে। আৰু একেষাৰ কথা বৰকৈ অনুৰোধ কৰোঁ যে, আমাৰ ল'ৰা বাবুলক কেতিয়াও যাতে পিতৃৰ অভাৱ অনুভৱ কৰিবলৈ নিদিয়া। তাক ক'বা, যি মৃত্যুৱে দহক জীৱন দিয়ে সেই মৃত্যু আত্মাৰ দৰেই অবিনশ্বৰ। বৰ বেছি দীঘলীয়াকৈ চিঠি লিখিবলৈও সময় নাই। কাৰণ আদেশ আহিছে যাব লাগে। শত্ৰু সৈন্যই চেলাগিৰি পথ অতিক্ৰম কৰিছে। শেষত, আকৌ মোৰ মৰম ল'বা।"

চিঠিখন হয়তো সেইদিনা ডাকত দিয়া নাছিল নেকি? কাৰণ তাই এই কথাষাৰ চিঠিখনৰ তলত লিখি থোৱা দেখা পাইছিল। হয়তো এইবোৰ কথা লিখি তেওঁ মমতাক বুজাব বিচাৰিছিল। কিন্তু মমতা, তাই বাৰু সহজে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে জানো ইয়াক। অকল মমতাইনো কিয়, পৃথিৱীৰ সকলো নাৰীয়েই মানি ল'ব পাৰে জানো আপোনজনৰ পৰা পোৱা এনে বুজনি সহজে গ্ৰহণ কৰি ল'ব?

মমতাৰ স্বামীৰ মৃত্যু। কিন্তু আনৰ দৰে সাধাৰণ মৃত্যু নহয়। দেশৰ নামত এজন সৈনিক শ্বহীদ হ'ল। এই খবৰ পাই মমতা তেনেই বাউলি হৈ পৰিছিল। ভাগি পৰিছিল তাই। চুৰমাৰ হৈ গৈছিল তাইৰ হিয়াখন, সপোনবোৰ দিন-ৰাতিৰ ভেদাভেদ নোহোৱা হৈছিল। কেতিয়াবা ভুলতে স্বামী আহি ওলাব বুলি ধুনীয়াকৈ সাজি-কাচি থাকে। ঘৰ-দুৱাৰ চাফ-চিকুণ কৰি থয়। বাবুলে যে খেলোঁতে খেলোঁতে ইমান লেতেৰা

হয়। বৰ খং উঠে তাইৰ। দেউতাক আহি ইমান লেতেৰাকৈ থকা দেখি কিবা ক'লে কি ক'ব তাই? যদি আমাৰ সোণক ইমান লেতেৰাকৈ কিয় থৈছা বুলি সোধে। তাকো পৰিপাটিকৈ কাপোৰ পিন্ধাই ধুলি ল'বলৈ মানা কৰে। সময় গৈ থাকে। ভুল ভাগে মমতাৰ। বুজি পাই বাস্তৱক। তথাপি অন্তৰৰ নিভৃত কোণত এটা ক্ষীণ আশাৰ ৰেঙণিয়ে খোপনি পোতে।

কেতিয়াবা নিজানত অকলশৰে মমতাই উভতি চাই তাইৰ অতীতলৈ। আজিৰ পৰা সাত বছৰৰ আগত মমতাৰ বিয়া হৈছিল সেই দেশৰ বাবে শ্বহীদ হোৱা সৈনিকজনৰ লগত। দুয়ো লগ লাগি এটা নতুন জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল। দুয়ো দুয়োৰে হোৱাৰ, সকলো সময়তে ইজনে-সিজনক কাষত পোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে। মমতাৰ গাত তেতিয়া সেই অচিনাকি নিচা বাৰুকৈয়ে লাগিছিল।

সিদিনা (বিয়াৰ দিনা) আছিল কাতিৰ কুঁৱলী সনা এটা কোমল পুৱা। পদুলিত তলসৰা শেৱালিবোৰ উপচি পৰিছিল। দুয়োকে যেন আদৰি আনিছিল তেওঁলোকৰ নতুন জীৱনলৈ। আৰু সন্ধিয়া, মমতাই যে এখন ঘৰৰ পৰা আন এখন ঘৰলৈ আহিবৰ দিনা আকাশত মেঘৰ মোহনাত হালধীয়া জোনটো নাওখন হৈ দুয়োকে যেন ৰিঙিয়াই মাতিছিল তৰাৰ দেশলৈ...। মমতাৰ মনত বৰ ৰং লাগিছিল মেঘৰ মোহনাত হালধীয়া জোনটো নাও হৈ থকা দেখি।

হয়তো, বিয়াৰ সেই আনন্দমুখৰ, ৰাতি, ৰূপোৱালী, জোনটোৰ ৰং হালধীয়া বৰণৰ মাজতেই যেন সোমাই আছিল মমতাৰ অনুকূল ভৱিষ্যতৰ ইংগিত। কিন্তু বুজি পোৱা নাছিল তাই। সেই দেখি আনন্দত আত্মহাৰা হৈ মন মতলীয়া হৈছিল।

বিয়াৰ প্ৰথম নিশা। মমতাৰ বুকুৰ কঁপনি আৰু অপ্ৰকাশ্য আনন্দ। স্বামীয়ে আবেগবিহ্বল দৃষ্টিৰে একেৰাহে চাই ৰৈছিল নৱ পৰিণীতা পত্নীৰ কঁকালৰ ৰঙা ৰিহাখনলৈ। মাধৱী নিশাৰ উন্মাদনাত উটি ভাঁহি গৈছিল দুয়ো। মমতাৰ অন্তৰত অনুভূত হৈছিল, "তেওঁ যেন (স্বামী) কোনোবা দূৰ বিদেশৰ স্বপ্নাতুৰ আলোকৰ আৰু মই? মই যেন এপাহ তলসৰা শেৱালি।" সেইদিনা মন সাগৰত এৰি আহি পোৱা অলেখ ঢৌৰ কঁপনি জাগিছিল। কেতিয়াবা নিজানত অকলশৰে থাকিলে তাই স্বামীক উদ্দেশ্যি প্ৰশ্ন কৰে, "তোমাৰ জানো এইবোৰ কথা মনত নাই?"

বিয়াৰ কেইদিনমানৰ পিছতে দেউতাকৰ পৰা চিঠি এখন আহিছিল। দেউতাকে চিঠিত লিখিছিল, "আই তই নতুন ঘৰত হাঁহি মাতি থাকিবি।" তেতিয়ালৈকে

ক'লা বুটাম

মধুসূদন বি পি গোহাঁই
(স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ)

হেৰৌ এইকেইটা আখৰ লৈ তই অধ্যাপক হ'বিনে? হ'ব বুজিছ থ থ।" গৌৰাংগৰ শ্লিম বুকুখনত 'Ambition' টো দেখি আৰিন্দ্ৰই উপলুঙাৰ সুৰত কথাখিনি ক'লে। এইটো তাৰ আজিৰ লক্ষণ নহয়। ভাল-বেয়া সকলোবোৰ কথাকে হাঁহিত উৰুৱাই দিয়াটো তাৰ হেনো এটা মেনিয়া। Reason for choice ত গৌৰাংগই "I want to become a social worker and I think it is the best way to serve our society" বুলি লিখিছে। কথাকেইটা মোৰ কিবা এটা ভাল লাগিল। উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ পাছত এতিয়া আমি সকলোৱে ক'ত পঢ়িম, ক'ত থাকিম, ক'ত যাম, Future plan — এইবোৰেই চিন্তা। আৰিন্দ্ৰ ক'লৈকো নাযায়। সি একেখন কলেজতে পঢ়িব। তাৰ যে কথাবোৰ। কোনোবাই যদি কয় "মই ডাঙৰ হ'লে পুলিচ হ'ম", আৰিন্দ্ৰই টপৰাই ক'ব "মই তেন্তে মহা চোৰ হ'ম, লগৰে এটা পুলিচ যেতিয়া মোৰ চিন্তা কিহৰ?"

সেইদিনা যে গৌৰাংগৰ মুখখন একেবাৰে ৰঙা-চিঙা পৰি গৈছিল। বেচেৰা এনেয়ো লাজকুৰীয়া। তাতে আকৌ আৰিন্দ্ৰই তাকহে বেছিকৈ বলে পাৰে। গৌৰাংগই একো কোৱা নাছিল— ক'বনো কি?

আৰিন্দ্ৰ কথা চহকী যদিও পঢ়াত ভাল। কলেজত তাৰ এটা নাম আছে। ছাৰ-বাইদেউ সকলোৱে তাক খুব মৰম কৰে। আৰিন্দ্ৰৰ লগত প্ৰথম চিনাকি হোৱা মুহূৰ্তটো যে আজিও মনত আছে। একেখন কলেজৰ দুয়োটা একেটা শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। সি সদায় মন মাৰি অকলে অকলে বেঞ্চত বহি থকা দেখি মোৰ কৌতূহল জাগিল তাৰ প্ৰতি।

বগা ৰঙৰ চাৰ্ট আৰু ক'লা লংপেণ্টৰ সৈতে তাক খুব ভাল দেখি। দেখাতেই স্মাৰ্ট যেন লাগে। মুখখন মিহি, বগা আৰু নাকৰ কাষতে সোঁফালে এটা কণমানি ক'লা তিল। বহল কপালখনৰ সৈতে চুলিখিনিৰ সি ঠিক মাজতেই সেওঁতা ফালে। অৱশ্যে তাক কোনোদিনে চ্যুট কৰি অহা নেদেখিলোঁ। সি সদায় ফুল হাতৰ চাৰ্ট পিন্ধে আৰু হাতেৰে চকু এটুকুৰা মোহাৰি থাকে। গতিকে সি অলপ ব্যতিক্ৰম আমাতকৈ। তাৰ চাৰ্টৰ পাঁচটা বগা বগা বুটামৰ মাজত এটা ক'লা বুটাম। তাৰৈ চালেই ফট্‌কৈ ক'লা বুটামটোতে চকু পৰে। ক্লাছ শেষ হোৱাৰ লগে লগেই সি আমাৰ দৰে উৎপাত পৰ্বত নধৰি লাইব্ৰেৰীত সোমায়গৈ।

"তুমি ইমান মন মাৰি কিয় থাকা আৰিন্দ্ৰ? কলেজৰ প্ৰত্যেকজন ষ্টুডেণ্টে হাঁহে, কথা পাতে। কিন্তু তোমাৰ মুখত মই আজিলৈকে এটা হাঁহি দেখা নাই।" সি মূৰ তুলি চালে।

"অ' ৰাজীৱ, ক্লাছ নাই নেকি? বহা।"

"তোমাক সদায় মন মাৰি থকা দেখোঁ। ভাবিলো তাৰ কাৰণ এটা নিশ্চয় আছে। একেটা শ্ৰেণীতে পঢ়োঁ যেতিয়া আমি ভাল বন্ধুৰেই দিয়াচোন। লগৰ ল'ৰা এজনে মন-চন মাৰি বহি থাকিলে একেবাৰে ভাল নালাগে। বেয়া নোপোৱা যদি ক'বা নেকি মন মাৰি থকাৰ কাৰণটো? মনত দুখ দিয়া কথাবোৰ আনৰ আগত প্ৰকাশ কৰি দিলে মনটো পাতল পাতল লাগিব।"

'নাই এনেয়ে', মোৰ দীঘলীয়া পাতনিৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ মাথোঁ দুটা শব্দত দিছিল আৰিন্দ্ৰই। তাৰ মুখৰ বৰণ, কথা কোৱাৰ ধৰণ আদিত মই নিশ্চিত হ'লো কিবা এটা কাৰণ নিশ্চয় আছে। সেইদিনাৰ পৰা আমি দুয়োটা একেলগে থকা হ'লোঁ। মই সদায় ভাবোঁ সি তাৰ দুখৰ কথা মোক এদিনো নক'বনে?

'আচলতে কি জানা? জীৱনটো কিছুমান ধুমুহাৰ সমষ্টি, এটা চলন্ত পুখুৰী। ই সাৰ্বজনীন সংজ্ঞা নহ'লেও মোৰ ক্ষেত্ৰত এশ শতাংশই শুদ্ধ।' — তাৰ এই কথাবোৰ মই একেবাৰে বুজি নাপাওঁ। মাত্ৰ বুজোঁ তাৰ মনৰ ভিতৰত কিছুমান উল্কাপিণ্ড সোমাই আছে। মই বাট চাইছিলোঁ সেই আগ্নেয়গিৰিৰ উদ্‌গীৰণ হোৱাৰ সময়লৈ।

সেইদিনা তাক মই আমাৰ ঘৰলৈ আনিলো। সি দেউতাক লগ পাই খুব ভাল পালে। মোৰ ভণ্টি কৰবীৰ চকুলৈ সি বাৰে বাৰে চাইছিল, যাবৰ সময়ত মা আৰু দেউতাক সি সেৱা কৰি গ'ল। তাৰ চকু চল্‌চলীয়া হ'ল আৰু পিছলৈ এবাৰো

অৱস্থাত মোৰ মা, মোৰ আৰু একো মনত নাই।

হস্পিতেলত জ্ঞান ঘূৰাই পোৱাৰ পিছত মই মা, দেউতা আৰু ভণ্টিক বিচাৰি চিঞৰি চিঞৰি কান্দিছিলো, মাথোঁ কান্দি থাকিলো আৰু অৱশেষত নিষ্ঠুৰ বাস্তৱৰ ওচৰত হাৰ মানিবলৈ বাধ্য হ'লো।'

আৰিন্দ্ৰই একে উশাহতে সকলোখিনি কথা কৈ এটা দীঘল হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে। মই কি ক'ম', কি বুলি সান্ত্বনা দিম একো ততকে ধৰিব নোৱাৰিলো। হতভম্ব হৈ একেথিৰে ৰৈ থাকিলোঁ। সি আকৌ ক'লে— 'মই যে চোলাৰ অতকেইটা বুটামৰ মাজত এটা ক'লা বুটাম লগাওঁ, তাৰ কাৰণটো ইয়াতেই। মোৰ মা, দেউতা, ভণ্টি সকলো সন্ত্ৰাসবাদৰ চিকাৰ হ'ল। তোমালোকৰ দৰে মই বছৰৰ এটা দিন মাত্ৰ সন্ত্ৰাসবাদ বিৰোধী দিন হিচাপে পালন কৰি ক'লা বেজ পৰিধান নকৰো। সন্ত্ৰাসবাদ থকালৈকে প্ৰতিটো দিনে মই সন্ত্ৰাসবাদৰ বিৰোধী। মোৰ ক'লা বুটাম তাৰেই প্ৰতীক।'

আৰিন্দ্ৰ এই দুবছৰতে একেবাৰে বদলি হ'ল, লগৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ মাজত সি তাৰ অতীতৰ কথা পাহৰি থাকিবৰ চেষ্টা কৰে। লগৰ কোনেও কেতিয়াও তাৰ সন্মুখত মা-দেউতাকৰ কথা নাপাতো। সি হাঁহিমুখে থাকিলে মোৰো ভাল লাগে। তাৰ দেউতাকৰ সপোন আছিল আৰিন্দ্ৰ ডাঙৰ হৈ IAS Officer হ'ব। তাৰ লক্ষ্য সেইটোৱেই। সি মোক কয় তাৰ লক্ষ্যই হেনো তাক হাত বাউল দি মাতি আছে। সি তাৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বই হ'ব। আত্মবিশ্বাস দেখি মোৰ মনলৈও সাহস আহে।

সেই কলেজৰ প্ৰথম দিনকেইটাত লগ পোৱা আৰিন্দ্ৰ আৰু আজিৰ আৰিন্দ্ৰ— কিমান যে সলনি হ'ল। কাৰো লগত কথা নপতা ল'ৰাটো আজি কথাৰ সৰবৰহী, 'টকো টিভ' হিচাপে বন্ধু-বান্ধৱীৰ মাজত খ্যাত। মোৰ আগত কেতিয়াবা সি একেবাৰে চিৰিয়াছ হৈ পৰে আৰু কয়, — 'আচলতে কি জানা, এই যে হাঁহি, স্ফূৰ্তি, তোমালোকৰ লগত ফটুৰামি— এই সকলোবোৰৰ মাজত মই নিজকে পাহৰি থাকিবৰ চেষ্টা কৰোঁ। তুমিতো জানাই মোৰ জীৱনটো বৰ দুখৰ। ভণ্টিজনীৰ মুখখনে বৰ আমনি কৰে জানা? ঈশ্বৰে কাঢ়ি নিনিয়া হ'লে আজি তোমাৰ ভণ্টিৰ সমানেই হ'লহেঁতেন।'

তেতিয়া মই একো ক'ব নোৱাৰোঁ। সেইবোৰ কথা ভাবিলে মোৰ মুখৰ শব্দবোৰ হেৰাই যায়, জিভাখন জঠৰ হৈ পৰে। □

এনেকৈয়ে শেষ হৈ গৈছিল এটা জীৱন

পুৰালী বৰা
(স্নাতক পঞ্চম যাণ্মাসিক)

জোনাকৰ দৰে পোহৰ পৃথিৱীখনত কেৱল নিষ্ঠুৰতা, স্বাৰ্থপৰতা, এই পৃথিৱীত মানুহ কেৱল দুদিনৰ জীৱ। এই দুদিনীয়া জীৱনৰ এটা মৰ্মান্তিক কাহিনী লিখিবলৈ লৈছো। মোৰ এজনী 'বা' আছিল, যাক মই পৃথিৱীৰ সকলোতকৈ বেছি ভাল পাইছিলো। তাইৰ জীৱনৰ এক সঁচা অৰ্থত হৃদয়বিদাৰক কাহিনী লিখিবলৈ এই কাৰণেই লৈছো যে যোৱা ৬ বছৰে মোৰ মনৰ মাজত বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি থকা প্ৰচণ্ড ক্ষোভ, অভিমান তথা মনৰ কথাবোৰ মুকলিকৈ প্ৰকাশ কৰিবলৈ পালে মই অলপ হ'লেও শান্তি পাম।

আজি বৃহস্পতিবাৰ। ভাদ মাহ। মই স্কুলৰ ক্লাছ কেইটা শেষ কৰি ঘৰমুৱা হৈছো। প্ৰচণ্ড গৰমৰ প্ৰভাৱ। চাৰিওফালে সেউজীয়া হৈ থকা 'নকৈ সজাল ধৰা' পথাৰখন অতি মনোমোহা হৈ উঠিছে। নামঘৰত আয়তী সকলে নাম লোৱাৰ দিন। সকলোৱে যেন ব্যস্ত। ব্যস্ত এক পৰিবেশ। তাৰ মাজতেই সেই সময়টো মোৰ বাবেও এক ব্যস্ততাপূৰ্ণ সময়। স্কুলৰ পৰা আহি ঘৰ পাই হাত মুখ ধুই খাই-বৈ অলপ সময় জিৰাবৰ বাবে বিছনাখনত পৰিলো। অলপ অলপ ভাগৰ যেন লাগি থকাত কেতিয়ানো টোপনি গ'লো গমকে নাপালো। সাৰ পাই উঠি ঘড়ি চাওঁ প্ৰায় ৪-৩০ বাজিবৰ হ'ল। বিছনাৰ পৰা ল'ৰালৰিকৈ উঠি মুখখন ধুই পঢ়াৰ টেবুলত বহিছো কাৰণ মই তেতিয়া আগন্তুক হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাৰ দুৱাৰডলিত। পৰীক্ষালৈ বেছি দিন নাই। সেয়েহে পঢ়াত মন দিবৰ সময়। আমাৰ ঘৰখনৰ সদস্য মাত্ৰ পাঁচজন। মা- পাপা, দাদা, বা আৰু মই। আমাৰ ঘৰখন যদিও আৰ্থিকভাৱে পিছপৰা তথাপিও আমি সুখ-শান্তিৰেই জীৱনটো আগুৱাই নিছিলো। মা-পাপাৰ মাটি-বাৰী, টকা-সম্পত্তি যথেষ্ট নাছিল সঁচা কিন্তু মা-পাপাৰ মনত আমি তিনিওটাই আছিলো এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ সম্পদ। মা-পাপাই আমাৰ তিনিটাৰ ওপৰত ভৰসা কৰি যথেষ্ট কষ্ট কৰি আমাক পঢ়ুৱাই-শুনাই

হ'ল...... । কিন্তু মোক এই "কিয়" টোৰ উত্তৰ কোনেও দিব নোৱাৰে কাৰণ বৰ্তমান সমাজখন এখন অৰ্থলোভী স্বাৰ্থপৰ সমাজ। ইয়াত কোনো দয়া, মমতাৰ কথা নাহে।

তাইক সেইখন ঘৰৰ পশুৰূপী মানৱ দৈত্য কেইটাই হত্যা কৰিলে কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থত, যৌতুকৰ দাবীত..... । মই শত সহস্ৰবাৰ চিঞৰি ক'ম তাই কেতিয়াও নিজে ইমান পাপ কাম কৰা নাই। তাইক সেই নৰপিশাচহঁতে শাৰীৰিক, মানসিক অত্যাচাৰতেই ক্ষান্ত নাথাকি নিৰ্মমভাৱে হত্যা কৰি ঠেলি দিলে মৃত্যুৰ অটল গহ্বৰলৈ। মাথোঁ চলি গ'ল এক অপ্ৰতিহত দানবীয় অত্যাচাৰ আৰু তাই সহি গ'ল নিৰৱ নিচ্ছল হৈ .... যেন এক প্ৰস্তৰ লোৰ প্ৰতিমূৰ্তি। তাইৰ বুকুভঙা কান্দোনত হয়তো কান্দি উঠিছিল, গছত পৰি ৰোৱা পক্ষীয়ে। কিন্তু নাৰী-পুৰুষ উভয়ে অৰ্থাৎ তাইৰ স্বামী যাক হোমৰ আগত সাক্ষী কৰি একেলগে থকাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল, যাক মই ভিনদেউ আৰু ঘৰখনৰ জোঁৱাই বুলি আকোৱালি লৈছিলো। সেইটো পাষণ্ড আৰু তাৰ ঘৰৰ প্ৰতিজন সদস্যই মিলি মোৰ মৰমৰ 'বা' জনীক পঠিয়াই দিলে এক অচিন দেশলৈ........ এনেকৈয়ে শেষ হৈ গ'ল এটা জীৱন, শেষ হৈ গ'ল এখন ঘৰৰ হাঁহি।

'বা' তই য'ত আছ শান্তিত থাক। তোৰ ওপৰত হোৱা এই অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে আমি একোৱেই কৰিব নোৱাৰিলো, যোৱা ছবছৰে ধৰি। তোৰ হত্যাকাৰীয়ে আজি নিজকে ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্ধা এক গণ্যমান্য ব্যক্তি হিচাপে আমাৰ এইখন সমাজতেই চিনাকী দিছে, আজিৰ সমাজত দোষীয়ে আহি নিৰ্ভয়েৰে চলাচল কৰিব পাৰিছে। কাৰণ সিহঁতৰ আছে ধন-টকা-পইছা। তোৰ, মোৰ কি আছে...... । এই সময়ত কেৱল মাত্ৰ লাগে টকা। টকা অবিহনে সকলো অসাৰ। ন্যায় বিচাৰ পাবৰ বাবে সঁচা মনৰ মানুহৰ বৰ অভাৱ। নিষ্পেষিতা নাৰীয়ে উচিত বিচাৰ নাপায়, ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে যুৱচাম সক্ৰিয় হ'ব লাগিব। জাগ্ৰত হ'ব লাগে যুৱশক্তি, সেয়েহে মই এই মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ লিখনিৰ জড়িয়তে সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ ওচৰত এটাই বিনম্ৰ অনুৰোধ জনাওঁ আহক আমি উদ্ধাৰ কৰোঁ বিপদগ্ৰস্থ নাৰীক, ন্যায়েৰে জিনি লওঁ নাৰীৰ অধিকাৰ। যাতে মোৰ দৰে কোনোৱে নিজৰ ভগ্নী, কাৰোবাৰ হয়তো জীয়াৰী, কাৰোবাৰ স্নেহৰ ভগ্নীক হেৰুৱাব নালাগে। মোৰ 'মা'ৰ দৰে কোনো মাতৃৰ যাতে বুকু উদং নহয়, তাৰ আশাৰে মই মোৰ 'বা'ৰ ক্ষেত্ৰত ঘটা সঁচা কাহিনীটো সকলোৰে আগত প্ৰকাশ কৰিলো। □

সুখৰ সিপাৰে

পল্লৱী হাজৰিকা
(উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ)

— নাম কি তাৰ....? কলেজ কেম্পাছৰ বাহিৰত ভিৰ কৰি থকা ছোৱালীজাকৰ মাজৰ পৰা শব্দটো ভাঁহি আহিল।

— সুজিত.... সুজিত.... সুজিত বৰা .... আন এজনীয়ে ক'লে।

— বৰ ধুনীয়া নাম অ'...... কোনে দিয়া বাৰু ....

— মাকে চাগে ...... নহ'লে ......

উঃ ইমান অপমান ..... আৰু কিমানদিন সহ্য কৰিব সুজিতে এনেদৰে.....

চানা ভাগ কাগজেৰে বান্ধিবলৈ চেষ্টা কৰি থকা সুজিতৰ কাণত কথাকেইষাৰ স্পষ্টকৈয়ে পৰিছে। ময়ো শুনিছো ছোৱালীজাকৰ কথোপকথন।

এইকেইদিন কলেজৰ ছোৱালীজাকৰ আড্ডাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰিছে সুজিত। কথাটো সিও নজনা নহয়। কিন্তু মাক দেউতাকক লৈ কৰা অপমানবোৰ ... এনেইও সৰুৰে পৰাই সি এনে কথাবোৰ শুনি আহিছে।

ছোৱালীজাকৰ আড্ডাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু সুজিতৰ সুঠাম দেহ, সুঠাম চেহেৰাৰ বাবেই যে ছোৱালীজাকৰ তাচ্ছিল্যৰ সুৰ, সেইয়া সিও বুজি পাইছে।

আজি এসপ্তাহ মানহে হৈছে, সুজিতে চানা দোকানখন আৰম্ভ কৰা। বহু খিনিয়ে লাভ কৰিছে সুজিতে। প্ৰথমতে অলপ হ'লেও লজ্জাবোধ কৰিছিল সি। নকৰিবনো কিয়? যিটো বয়সত সি এইখন কলেজত এইজাক ছোৱালীৰ মাজতেই পিছ পকেটত বহী এখন ভৰাই অহা-যোৱা কৰিব লাগিছিল, সেই বয়সতে আকৌ সি দুচকীয়া গাড়ী এখন বনাই তাতে বুট-মটৰ এসোপা ভৰাই দোকানী হৈছেহি..... ।

— মই পাঁচটকা এটা ঘুৰাই পাওঁ দিয়ক আকৌ ....

— অহ' বেয়া নাপাব, পাহৰি গৈছিলো— ছোৱালীজাকৰ কথা বতৰাবোৰে ইতিমধ্যে সুজিতৰ মুৰত এটা প্ৰশ্নৰ সৃষ্টি কৰাইছিল যে তাৰ পিতৃ-মাতৃ কোন ....? সুজিত

— মোৰ কথানো কি শুনিবা মেঘা...... তথাপিও কৈছো শুনা ..... তুমি হয়টো আচৰিত হ'বা...।

পৃথিৱীৰ আন দহজন মানুহৰ দৰে মোৰ জীৱন নহয়। এটা শিশুৱে জীৱন আৰম্ভ কৰে মাতৃ কোলাৰ পৰা কিন্তু মই জীৱন আৰম্ভ কৰিছিলো এটা ডাষ্টবিনৰ পৰা....।

— ডাষ্টবিন....... মই কিছু আচৰিত হ'লো, মানুহেনো ডাষ্টবিনৰ পৰা জীৱন আৰম্ভ কৰেনে.... ?

— তুমি নিশ্চয় আচৰিত হৈছা, সেয়াটো তেনেই সাধাৰণ কথা মেঘা, এগৰাকী নাৰীয়ে সমাজত নিজকে ভদ্ৰ বুলি চিনাকি দিবলৈ হ'লে সেইটো কৰাটো তেনেই সাধাৰণ কথা। এক মৰ্হূত সুজিত নিৰৱ হৈ ৰ'ল। আকৌ আৰম্ভ কৰিলে সুজিতে.......

— নিজৰ গৰ্ভস্থ সন্তানক এটা লেতেৰা ডাষ্টবিনত পেলাই থৈ যাওঁতে যি গৰাকী মাতৃৰ মোৰ প্ৰতি অলপো দয়া নোপজিল, সেইগৰাকী মাতৃৰ অন্বেষণত চিৰদিন কটাই দিছো। সেইজন পিতৃৰ পৰিচয় বিচাৰি চলাথ কৰিছো, যি জন পিতৃৰ স্বাৰ্থপৰতাত মই জন্ম লভিছো।

—মেঘা ..... সুজিতে মাতিলে।

— ও....

— নিশ্চয় আমনি পাইছা মোৰ কথা শুনি নহয়নে..... ?

—ওহোঁ, অলপো আমনি পোৱা নাই... কিন্তু..... ?

— কি.... কিন্তু মেঘা .... ?

— আচৰিত হৈছো।

— কিয়.... মোৰ কথা শুনি....।

— ও, এগৰাকী নাৰী ইমান নিষ্ঠুৰ হ'ব পাৰে জানো।

— পাৰে... পাৰে ... নিজকে ভদ্ৰ সজাবলৈ ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্ধা এচাম নাৰীয়ে পাৰে আৰু পুৰুষো একেই। সকলো ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্ধা।

মানুহ নামৰ দুঠেঙীয়া জন্তুটোৰ প্ৰতি তীব্ৰ ঘৃণা থকা সত্বেও মই কণ কাইক শ্ৰদ্ধা কৰোঁ, ভক্তি কৰোঁ কিন্তু কণ কাইলৈও কেতিয়াবা ভয় হয় কাৰণ কণ কাইয়োটো এটা মানুহ। প্ৰকৃত কথাত মই মানুহক ঘৃণা কৰোঁ ... ভয় কৰোঁ...।

— নিশ্চয় মোকো ঘৃণা কৰা সুজিত ... মই ক'লো।

— নিশ্চয় মেঘা, কাৰণ তুমিয়ো মানুহেই... তথাপিও তোমাৰ প্ৰতি মোৰ এক দুৰ্বলতা আছে... কাৰণ জীৱনত এনে এগৰাকী নাৰী প্ৰথমবাৰৰ বাবে লগ পাইছো, যি

মোৰ বিষয়ে জানিবলৈ আগ্ৰহ কৰিছে, আৰু ময়ো কৈছো মোৰ জীৱনৰ ইতিবৃত্ত....।

— কণ কাই কোন সুজিত... আৰু জিত, জিত কোন ?

— অ' কণ কাই, কণ কাই মোৰ বাবে ভগৱান স্বৰূপ। কাৰণ তেওঁ যদি মোক ডাষ্টবিনটোৰ পৰা উঠাই নানিলে হেঁতেন, তেন্তে এই সুন্দৰ পৃথিৱীখনত অসুন্দৰ জীৱন-যাপন কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হলোহেঁতেন। আৰু জিতৰ কথা সুধিছা... জিত তুমি ভবাৰ দৰে কোনো মানুহ নহয়...

— তেন্তে... ?

— জিতক মই জন্ম দিছো মোৰ মনৰ ভিতৰত। মোৰ হৃদয়ৰ একোণত সি এতিয়াও বহি আছে।

যিদিনাৰ পৰা কথাবোৰ বুজি পোৱা হৈছিলো, কণ কাইয়ে থেলা ঠেলি যোৱা দৃশ্যটোৰ অৰ্থ বুজি পোৱা হৈছিলো, আই-পিতাইৰ দৰে পবিত্ৰ সম্পৰ্কৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা অৰ্থবোৰ বুজি উঠিছিলো, সেইদিনাই জন্ম দিছিলো জিতক। মোৰ মৰমৰ জিত্।

এইকেইদিন জিতে বাৰে বাৰে মোক এটা কথাই কৈছে তাক এটা চাকৰিৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পাছ এটা ল'ৰাক চাকৰি দিব কোনে.... ?

— কিয় সুজিত.... কিয় তুমি নাপাবা চাকৰি.... তোমাৰ স্বাস্থ্য, মন সকলো ঠিকে ৰাখা, পাবা।

— পাম, কিন্তু বিনিময়ত লাগিব টকা, ইমান টকা মই গোটেই জীৱনটো যোগাৰ কৰিব নোৱাৰিম। সিদিনা কণ কায়ে এজন ডাঙৰ পুলিচ অফিচাৰক লগ পাইছিল। বহুত ভাল পুলিচজন। তেওঁহেনো চাকৰি দিব পাৰে। ইতিমধ্যে বহুতক দিছেও বোলে.......

কিন্তু তেওঁকো লাগিব টকা... একেলগে ৫০,০০০ হাজাৰ, ইমানখিনি টকা মোৰ হাতত ......

— পুলিছ অফিচাৰ জনৰ নাম জানা নেকি ?

— ও জানো, মেঘবৰ্নিল শইকীয়া....

— কি..... ? উচপ খাই উঠিলো মই।

ঘৰলৈ আহি হাত ভৰি ধুই দাদা অহালৈকে বাট চাই মনত সুজিতৰ কথাবোৰ পাগুলি থাকিলো।

মেঘবৰ্নিল শইকীয়া .... সঁচাই এজন হাত দীঘল মানুহ মেঘবৰ্নিল, মেঘ অৰ্থাৎ মোৰেই দাদা মেঘবৰ্নিল। মুখত বিজয়ৰ হাঁহি এটা মাৰি বাট চাই ৰ'লো দাদা অহালৈ। মনত অলপ খং পঞ্চাছ হাজাৰ টকাৰ প্ৰয়োজন কি তাৰ .... ?

সপোনৰ শেষত

সনত কুমাৰ দাৰ
(স্নাতক পঞ্চম যান্মাসিক)

ফাগুন মাহৰ এটা নিৰিবিলি আবেলি। সন্মুখত নদীৰ বালিচৰ। বালিচৰত প্ৰাণ পাই উঠা ঝাওবন আৰু কঁহুৱাবোৰ হালিজালি উৰিবলৈ ধৰিছে চঞ্চলা ফাগুণৰ বতাহত। ফাগুনৰ বলীয়া বা লাগি ঝাওবন আৰু কঁহুৱাবোৰ উত্তাৱল হৈ পৰিছে। হঠাৎ আৰ্যৰ মনটো ভাল লাগি গ'ল। যেন কিবা এক অনন্য অনুভূতি। আৰ্য আৰু অংকিতা দুয়ো বহি পৰিল শুকান বালিচৰত। বতাহত অংকিতাৰ চুলিখিনি হালি-জালি উৰিছে। যেন সৰগৰ অপ্সৰাহে। দুয়োৰে মাজত কেৱল নিৰৱতা। নিৰৱতাৰ মাজতে যেন তেওঁলোক দুয়ো দুলি আছে। প্ৰকৃত অৰ্থত এওঁলোক দুয়ো এহাল আজন্ম প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা। দুয়ো দুয়োকে সঁচা অৰ্থত প্ৰাণভৰি ভালপাই সংগোপনে। দুয়োৰে হৃদয়ৰ মাজত প্ৰেমৰ উন্মাদনা, প্ৰেমৰ এধানি নৈ। দুয়োৰে হৃদয়ত প্ৰবাহিত হৈ আছে হৃদয়ৰ আকুল হাবিয়াস। অথচ আজিলৈকে দুয়ো দুয়োকে মনৰ কথা ক'ব পৰা নাই। তেওঁলোকৰ হৃদয়ৰ নিভৃত কোণত তোলপাৰ লগাই থকা হেজাৰ অনুভূতিয়ে হাহাকাৰ কৰি থাকে প্ৰকাশৰ বাট বিচাৰি। পৰিৱেশটো সহজ কৰিবৰ কাৰণে অংকিতাই আৰ্যৰ চকুলৈ চাই কলে — --একো নোকোৱা? কিবা এটাটো কোৱা...

-- কি ক'ম? হুমুনিয়াহ এটা কাঢ়ি আৰ্যই ক'লে।

অংকিতাৰ মনে মনে অলপ খং উঠিল। খন্তেকৰ নিৰৱতাখিনি আঁতৰাই যেন নিজে কিবা এটা ক'ব খুজিছে। কিন্তু ক'বলৈহে কিবা লাজ লাগিছে। আৰ্য থিয় হ'ল। লগে লগে তাইয়ো থিয় হ'ল। তাইৰ সেউজ বৰণীয়া দুপাত্তাখন বতাহত আহি আৰ্যৰ মুখত পৰিছেহি। তাইৰ পৰা এটা সুগন্ধি ভাঁহি আহি আৰ্যৰ নাকত লাগিছেহি। আৰ্যৰ সৰ্বশৰীৰ

যেন শিহৰিত হৈ পৰিছে।

আৰ্যই কলে —এতিয়া যাওঁ বলা।

- আৰু ইয়াতে আৰু অলপ...।

- কিয়?

এইবাৰ অংকিতাই লাজৰ আৱৰণখন গুচাই আচল কথাতো ক'বলৈ প্ৰস্তুত হ'ল।

- 'শুনা আৰ্য, মই তোমাক ভাল পাওঁ, আই লাভ ইউ'।

হঠাৎ আৰ্যৰ মনটো আনন্দত উঠলি উঠিল আৰু ক'লে,

- মইয়ো ইমান দিনে তোমাক এইযাৰ ক'ম ক'ম বুলিও ক'ব নোৱাৰিলো। আই লাভ ইউ টু অংকিতা।

মুহূৰ্ততে আৰ্যই সাৰ পাই উঠিল। এয়া কি? ধেৎ সপোনহে...। সঁচাকৈ এটি মিঠা সপোন। যি সপোনৰ বাস্তৱ প্ৰতিফলন ঘটিছিল প্ৰায় চাৰিবছৰমানৰ আগতে আৰু সেই একেটা বাস্তৱ কাহিনীয়ে যেন আজি আকৌ বহু দিনৰ মূৰত সপোন হৈ ধৰা দিছে। ৰাতি প্ৰায় দুই বাজিছে। খিৰিকীখন খুলি দিলে। কেৱল শূণ্যতা, বাহিৰত ফৰিং ফুটা জোনাক। নিৰৱ নিস্তব্ধ ৰাতি, জিলিৰ ঝি ঝি শব্দ। অলপ দূৰৈত কেইটামান উজ্বল লাইটৰ পোহৰ। সেইয়া হৈছে তেজপুৰ কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়। অলেখ তৰুণৰ আশাৰ ৰেঙণি। তাৰ বিচনাৰ কাষতে টোপনিত লালকাল হৈ পৰি আছে অঞ্জন। অঞ্জন তাৰ লগৰ। দুয়ো একেলগে এখন হোটেলত কাম কৰে। আৰ্যৰ দৰে অঞ্জনৰো বহু সপোন আছিল। জীৱনটো ৰামধেনুৰ সাতোৰঙেৰে উজ্বলাই তোলাৰ। কিন্তু আজি দুয়ো পাৰাপাৰহীন দৰিদ্ৰতাৰ বাবে কলেজ এৰি অৰ্থৰ সন্ধান কৰিব লগা হৈছে। জীৱনটো চোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। যেতিয়া তেওঁলোকৰ সমবয়সৰ ল'ৰা ছোৱালীবোৰ কলেজৰ পৰা হাঁহি মুখেৰে তেওঁলোকৰ আগে আগে খোজকাঢ়ি যায় অথবা হোটেলত বহি আড্ডাৰ খলকনি তোলে তেতিয়া আৰ্য আৰু অঞ্জনৰ বুকুত অলেখ অপ্ৰাপ্তিৰ বেদনাই ধুমুহাৰ সৃষ্টি কৰে। সঁচাকৈ যিটো বয়সত জীৱনৰ সমস্ত দুখ বেদনা পাহৰি জীৱনটো মধুময় কৰি তুলিবৰ বাবে কলেজলৈ যাব লাগিছিল, যিটো বয়সত তেওঁলোকৰ দুই নয়নত ভাঁহি উঠা ৰঙীন সপোনবোৰৰ বাস্তৱ প্ৰতিফলনৰ বাবে অধ্যয়ন কৰিব লাগিছিল, সেইটো বয়সতেই তেওঁলোকে জীৱনৰ সৈতে সংগ্ৰাম কৰিব লগা হৈছে। কেতিয়াবা কেতিয়াবা আৰ্যই ভাৱে, আচলতে দৰিদ্ৰ হোৱাটোৱেই তেওঁলোকৰ জীৱনৰ এটা ডাঙৰ অভিশাপ। আৰ্য আৰু অঞ্জনৰ দুচকুৰে এদিন বহুতো ৰঙীন সপোন দেখিছিল,

- কেশৱ মহন্তৰ।

- তেখেতৰ এফাঁকি কবিতা শুনোৱা।

- "আজিতো নহয় ইমান অকলে আঁতৰি থকাৰ দিন
আজিতো নহয় ইমান গোপনে
চকুলো টোকাৰ দিন
আজি দিন আছিল
মিলাই চোৱাৰ সুৰগা আৰু সোণ।"

খন্তেকতে তাই সুন্দৰ সুৰত কবিতাফাঁকি গাই দিলে। আৰ্যই তাইলৈ ৰ লাগি চাই ৰৈছিল। এই প্ৰথম দেখাতে অংকিতাক ভাল লাগি গৈছিল।

তাৰ পিছদিনা আৰ্যই অংকিতাৰ লগত আন্তৰিকতাৰে চিনাকী হ'ল। এই প্ৰথম চিনাকীতে যেন আৰ্যৰ হৃদয়ত অংকিতাৰ প্ৰতি অনুকম্পা জাগৃত হৈছিল। আৰ্যৰ হৃদয় উথলি উঠিছিল অনুৰাগেৰে। আচৰিত প্ৰথম চিনাকীতে তাই আৰ্যক মুগ্ধ কৰি পেলাইছিল। অৱশ্যে বহুতৰে বাবে তাই সপোনৰ ৰাজকুমাৰী। বাঃ তাইৰ কথাৰ কি যে শৈলী! কি যে শ্ৰুতিমধুৰ! আচলতে তাইৰ প্ৰত্যেকটো কথাই কবিতা কবিতা লাগে। এই কবিতা কবিতা লগা কথাবোৰ আৰ্যৰ হৃয়ত আবেগৰ ঢৌ তোলে আৰু এই ঢৌবোৰে আৰ্যৰ হৃদয় তোলপাৰ কৰি তোলে।

দিন যোৱাৰ লগে লগে ক্ৰমান্বয়ে দুয়োৰে মাজত এক নিবিড় সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। অংকিতাইও এদিন আৰ্যক বুজি উঠিছিল। অংকিতাৰ হৃদয়ত আৰ্যৰ প্ৰতি প্ৰবল অনুকম্পা জাগি উঠিছিল। অংকিতাৰ হৃদয় উপচি পৰিছিল মৰমেৰে। এনেকৈয়ে এদিন চাৰিচকুৰ মিলন ঘটিছিল। গঢ়ি উঠিছিল এক নিবিড় প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক। কিন্তু এই সম্পৰ্কলৈ এদিন অমানিশা নামি আহিছিল। আৰ্যই যিদিনা আৰ্থিক কাৰণত কলেজ এৰিব লগা হৈছিল সেইদিনা আৰ্যই অংকিতাক লগ ধৰি সকলোবোৰ কথা কৈছিল। "মোৰ ওপৰত যদি সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস আছে, আমাৰ এই সম্পৰ্কটো ৰক্ষা কৰি থাকিবা অংকিতা। মই তোমাক কেতিয়াও হেৰুৱাব নিবিচাৰো।" — কথাখিনি কওঁতে আৰ্যৰ মাতটো কঁপি উঠিছিল। অংকিতাই যেন কথাবোৰ সহজভাৱে ল'ব পৰা নাছিল। অংকিতাৰ চকুৰেদি চকুলো নিগৰি আহিছিল। কথাখিনি কোৱাৰ পিছত আৰ্য অংকিতাৰ কাষৰ পৰা আঁতৰি আহিছিল। অংকিতাই পিছৰ পৰা চিঞৰি চিঞৰি মাতিছিল, আৰ্য, আৰ্য....

আৰ্য, আৰ্য...। অঞ্জনৰ মাতত আৰ্য বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। ইতিমধ্যে ছোৱালী

কেইগৰাকী আহি হোটেলত বহিছেহি। অংকিতাক দেখি আৰ্যৰ মনত যিমান অতীত বেদনাই আৱৰি ধৰিছিল, সিমানেই লাজো লাগিছিল। অংকিতাই চাহৰ অৰ্দাৰ কৰিলে। অঞ্জনে লগে লগে কেইকাপমান চাহ আনি দিলে। অংকিতাই চাগে এতিয়া আৰ্যক পাহৰিলে। অংকিতাই লগৰকেইগৰাকীৰ লগত কিবা কথা পতাত ব্যস্ত। তাৰ মাজে মাজে অংকিতাৰ দুই ওঁঠৰ ফাঁকেৰে বাগৰি আহিছিল এটি মিঠা হাঁহি। যি হাঁহি আৰ্যই কলেজত খোজ দিয়া প্ৰথম দিনাই দেখিছিল। আৰ্যই লাহেকৈ হুমুনিয়াহ এটা কাঢ়িলে আৰু অংকিতাৰ পিনে অপলক নেত্ৰে চাই ৰ'ল। □

মা....

সম্পূৰ্ণ দুমাহ বেড্‌ৰেষ্টৰ অন্তত নীলাঞ্জনা পুনৰ কলেজলৈ যাবলৈ ল'লে। দুখ ভৰা কালৰাত্ৰিৰ অন্তত ভগৱানে যেন নীলাঞ্জনাৰ জীৱনলৈ অলপ সুখৰ আবিৰ ছটিয়াই দিলে। তাই 'The importance of English in Modern India' শীৰ্ষক National ছেমিনাৰখনত অসমৰ হৈ যোগদান কৰাৰ সুযোগ পালে। ছেমিনাৰৰ নিমন্ত্ৰণী পত্ৰ পঢ়ি নীলা হতবাক হ'ল, পত্ৰৰ তলত আয়োজকৰ নামত আছিল নীলাৰ এক পৰিচিত নাম, ড° ৰিন্‌চিন্ নাতুঙ্। নীলাই মুখেৰে উচ্চাৰণ কৰিলে - ৰিন্‌চিন্.... তাইৰ ভুল হোৱা নাইতো ? নাই ভুল নাই হোৱা, সেইয়া আন কোনো নহয়, নীলাৰ পূজাৰ দেৱতা ড° ৰিন্‌চিন্, ড° ৰিন্‌চিন্ নাতুঙ্। 'ৰিন্‌চিন্' নামটো উচ্চাৰণ কৰাৰ লগে লগে তাইৰ স্নায়ুতন্ত্ৰবোৰ অনামী নিচাৰ আমেজত অৱশ হৈ পৰিল। ঠিক তেনে সময়তে তন্দ্ৰালস চকুৰে নীলাই যেন দেখিলে ৰিন্‌চিন্‌ক। মাইকেল এঞ্জেল'ৰ অমৰ সৃষ্টি ডেভিদৰ দৰেই ৰিন্‌চিন্। নীলাঞ্জনাৰ মনদাপোনত ভাঁহি আহিল প্ৰায় ১৪ বছৰ পূৰ্বে ৰিন্‌চিন্‌ক লগ পোৱাৰ কথা। তাইৰ যন্ত্ৰণাময় ৮ টা বছৰৰ মাত্ৰ দুই দণ্ড সময় এইয়া। কিন্তু এই ক্ষুদ্ৰ সময়ৰ সীমাহীন সুখ আৰু আকৰ্ষণ নীলাই শৰীৰৰ ৰন্ধ্ৰে ৰন্ধ্ৰে উপলব্ধি কৰিব।

পা....

তাই পাহৰা নাই.... আজিৰ পৰা প্ৰায় ১৪ বছৰ পূৰ্বে UGC য়ে বান্ধি দিয়া এটা ক'ৰ্চ কৰিবৰ বাবে তাই আহিছিল এখন পাহাৰীয়া বিশ্ববিদ্যালয়লৈ। মেধাবী, গহীন, মৰমলগা মুখখনেৰে নীলা অলপদিনতেই সকলোৰে লগত মিলি গৈছিল। এনেকৈয়ে এদিন তাইৰ পৰিচয় ঘটিছিল বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগৰ যুৱ অধ্যাপক ড° ৰিন্‌চিন্ নাতুঙৰ সৈতে। লাহে লাহে তেওঁলোকৰ চিনাকীয়ে বন্ধুত্ব আৰু তাৰপাছত প্ৰেমৰ ৰূপ পাইছিলগৈ। কিন্তু, বিধিৰ বিধান খণ্ডাব কোনে ? নীলাঞ্জনা আৰু ৰিন্‌চিনে তেওঁলোকৰ প্ৰেমক সামাজিকভাৱে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিব নোৱাৰিলে।

নীলাঞ্জনা এখন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱক্তা হলেও ঘৰখনৰ বাবে যেন তাই এক কাঠৰ পুতলা। মাক-দেউতাকৰ কথামতে মাত্ৰ 'সম্প্ৰদায়' আৰু 'সম্ভ্ৰান্ত' এই দুই 'স'ৰ অমিলৰ বাবে তাই ৰিন্‌চিন্‌ক এৰি আহি গুৱাহাটীৰ এটি নামকৰা কোম্পানীৰ ছফট্‌ৱেৰ

ইঞ্জিনিয়াৰ সমীৰ শইকীয়াৰ সৈতে বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হ'ব লগা হয়। নীলাঞ্জনা যাবই লাগিব, ছেমিনাৰৰ বাবে নহ'লেও তাইৰ আৰাধ্য দেৱতাক চাবলৈ।

ধা.....

বহুদূৰ ভ্ৰমণ কৰি আহি নীলাৰ যথেষ্ট ভাগৰ লাগিছিল যদিও মনৰ মাজত পুহি ৰখা আনন্দৰ তুলনাত ই যেন একোৱেই নহয়। কিমান বছৰৰ পিছত যে নীলাঞ্জনা আহি ভৰি দিছেহি এই বিশ্ববিদ্যালয় খনত ! তাই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গেষ্ট হাউচ পালেহি ! তাই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গেষ্ট হাউচ পালেহি। সন্ধ্যা লাগিল নীলা ফ্ৰেচ হৈ ৰুমৰ বিচনাখনতে বহি ভাবিবলৈ ধৰিলে তাইৰ হৃদয়ত সমীৰে সৃষ্টি কৰা চাকনৈয়াৰ পৰা বাৰু তাই ওলাব পাৰিছেনে ? এইবোৰ চিন্তা কৰিয়েই নীলা কেতিয়ানো শুই পৰিল গমকে নাপালে।

নি....

পিছদিনা চাৰি বজাতেই নীলাই সাৰ পালে। ব্ৰেকফাষ্ট গ্ৰহণ কৰিয়েই তাই ছেমিনাৰলৈ বুলি সাজু হ'ল। নীলাঞ্জনাৰ পিন্ধনত ৰিন্‌চিন্‌ৰ প্ৰিয় গভীৰ নীলা ৰঙাৰ শাৰী।

যিমানে নীলা সেই বিশাল কনফাৰেন্স হলটোৰ কাষ চাপিল সিমানেই বুকুখনে যেন হাহাকাৰ কৰি উঠিল হাতত ফাইলটো লৈ তাই আটকধুনীয়া হলটো পালেগৈ। তেতিয়া সময় ৯ বাজি ৪৫ মিনিট। ছেমিনাৰ আৰম্ভ হ'বলৈ মাত্ৰ ১৫ মিনিট বাকী। হললৈ প্ৰায় সকলো আহিল। কিন্তু নীলাৰ সন্ধানী চকুৱে মাত্ৰ বিছাৰিছে ৰিন্‌চিন্‌ক। তেওঁ নাহিব নেকি ? নীলাই মনতে ভাবিলে। নাই, ৰিন্‌চিন্ আহিবই...., তাই তাইৰ পবিত্ৰ পৰিকল্পনা আৰু আশাক পঞ্চভূতত বিলীন হ'বলৈ নিদিয়ে। হঠাৎ সকলোকে আচৰিত কৰি ছেমিনাৰৰ এগৰাকী আয়োজকে সকলোকে হলৰ পৰা ওলাই বাহিৰৰ লনত থিয় হবলৈ অনুৰোধ জনালে। সকলো উৎকণ্ঠাৰে বাহিৰলৈ ওলাল, নীলাই দেখিলে চাৰিজন যুৱকৰ কান্ধত এটা কফিন, নীলা আচৰিত হ'ল। কফিনটো লনখনত থৈ যুৱককেইজনো এটা শাৰীত থিয় হ'ল।

কিছু সময় মৌনতাৰ অন্তত, সজল নয়নেৰে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ গাৰাকীয়ে ক'লে — ছেমিনাৰ বাতিল কৰা হৈছে, আজি আমাৰ সহকৰ্মী ড° ৰিন্‌চিন্

স্মৃতিৰ তুলিকাত এটি বিস্ময়

ড° শ্যামলী দত্ত বৰুৱা
(মুৰব্বী অধ্যাপক, সমাজতত্ব বিভাগ)

মালবিকাই ভাবিব পৰা নাই, তাই কি কৰিবলৈ লৈছে। ৰক্তিমক তাই অন্তৰেৰে....। তেনে স্থলত তাই ২৫ বছৰৰ আগতে, মানে ৰক্তিমৰ বিয়াৰ আগত, প্ৰথমবাৰৰ বাবে কলেজৰ চাকৰিত অস্থায়ী ভাৱে কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলা অৱস্থাত প্ৰেমত পৰা ছাত্ৰী অনামিকাৰ লগত ফোনেৰে হ'লেও কিয় কথা পতাই দিব খুজিছে?

শোৱা কোঠাৰ জপাই থোৱা খিড়িকী দুখন খুলি বিচনাত বেগটো পেলাই দীঘল ঘূৰণীয়া গাৰু এটাত মূৰটো গুজি মালবিকাই ভাবিলে — মই কিয়নো গৈছিলো তেজপুৰলৈ? মোক ৰক্তিমে এদিন কৈছিল, তাই তেজপুৰতে থাকে। তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কেৰাণী পদবী এটাত চাকৰি কৰি আছে।

ইমানখিনি খবৰ জনাৰ পিছতো মালবিকাই তেজপুৰত থকা খুড়ীয়েকৰ ঘৰখনলৈ ফুৰিবলৈ বুলি গ'ল, নিজৰ অবিবাহিতা এগৰাকী পেহীয়েক স্বপ্নাৰ সৈতে। পেহীয়েকৰ ফুৰাৰ বৰ হেঁপাহ। পাৰিলে যেন ফুৰিয়েই থাকিব, আজি ইয়াত কালি তাত।

খুৰাকে এদিন মালবিকা আৰু পেহীয়েকক তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌদিশ ফুৰাবলৈ লৈ গ'ল। সিদিনা বিশ্ববিদ্যালয় খোলা আছিল। মালবিকাই তাত লগ পালে অনামিকাক কৰ্মৰত অৱস্থাত। মালবিকাই চিন্তা কৰিলে — সঁচাকৈ মৰম লগা, অলপ চাপৰ, গাৰ বৰণো আছিল বগা, চকু কেইটা উজ্জ্বল। কথা বতৰাতো বেছ 'স্মাৰ্ট' লাগিল। মালবিকাই অলপ সময়ৰ বাবে লগ পাইছিল যদিও বহু দিনৰ চিনাকীৰ দৰে এষাৰ দুষাৰ কথা পাতোতেই বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিল। মালবিকাৰ এটা ভাল স্বভাৱ আছিল, বৰ সোনকালে মানুহৰ লগত মিলি যাব পাৰে, সহজ সৰল কথাৰে। কিন্তু সেই সময়ত যিহেতু অনামিকা

বৰ ব্যস্ত হৈ আছিল, পিচত কথা পাতিম বুলি কৈ ম'বাইলৰ নম্বৰটো মালবিকাক দি নিজৰ কামত লাগি গ'ল যন্ত্ৰৰ দৰে। মালবিকাই অলপো পলম নকৰাকৈ চৌদিশ ফুৰা চকা কৰি ঘৰলৈ উভতি আহিল। ঘৰ পাই দুয়ো পেহীয়েক ভতিজাকে বহুতো কথা পাতিলে। খুড়াক খুড়ীয়েকেও কথাৰ মহলাত ভাগ ল'লেহি, যেন আজি কাৰো দুখ ভাগৰ নাই। খুউব হাঁহি স্ফুৰ্তিৰে নিশাটো পাৰ কৰিলে।

পাছদিনা তেজপুৰৰ পৰা উভতি আহি গতানুগতিক ভাৱে কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল মালবিকা। পেহীয়েক স্বপ্নাও নিজৰ ব্যস্ততাত নামি পৰিল। কৰ্মৰ মাজে মাজে মালবিকাৰ মনৰ মাজত ঢৌ খেলিছে — তেজপুৰলৈ যোৱা অনামিকাক লগ পোৱা কথাবোৰে। সঁচাকৈ কথাবোৰ ভাবি থাকোতে কেতিয়ানো টোপনি গ'ল নিজেই ক'ব নোৱাৰে। গভীৰ নিদ্ৰাত যেন পৰি ৰ'ল জীৱন যাত্ৰাত খোজ পেলাওঁতে ভাগৰি পৰা দেহাটি.......।

হঠাতে সাৰ পাই দেখে চাৰিওফালে ঘোৰ অন্ধকাৰ। যেন অমাৱস্যাৰ নিশাহে। প্ৰকৃতিও যেন ঘোৰ নিদ্ৰাত। খিৰিকীবোৰ খুলি থোৱা আছে। নিশা যেন বহুত হ'ল। লৰা-লৰিকৈ মালবিকাই বিচনাৰ পৰা নামি এখোজ- দুখোজকৈ আগবাঢ়ি গৈ লাইটবোৰ জ্বলাই দি বেৰত ওলমি থকা ঘড়ীটোলৈ চাই দেখে, নিশা এঘাৰ বাজি দহ মিনিট মান গ'ল।

মালবিকাই খিৰিকীবোৰ বন্ধ কৰি পৰ্দাবোৰ টানি আগ চোতালৰ বাৰান্দাৰ লাইটো অলপ সময়ৰ বাবে জ্বলাই দিলে।

এতিয়া কৰিব কি? ভাত ৰন্ধা নহ'ল, কিবা এটা খাব লাগিব। নহ'লেযে গেছ্ট্ৰিক হ'ব। কিন্তু খালেও যেনিবা, টোপনি জানো আহিব এতিয়া...? কথা এষাৰ পাতিবলৈও ঘৰখনত প্ৰাণী এটা নাই। মালবিকাই খপজপকৈ বাথৰুমলৈ গৈ ভৰি দুটাত পানী এচাটি মাৰি গোঁসাইঘৰত ধূপ আৰু মিঠাতেলৰ বন্তি এগছি জ্বলাই "প্ৰভু নিশাটো যেন ভালদৰে পাৰ কৰি নিয়া, সকলোৰে মঙ্গল কামনা কৰিছোঁ" বুলি সেৱা আগবঢ়াই লাহেকৈ গোঁসাইঘৰৰ দুৱাৰখন জপাই দিলে।

মালবিকাৰ স্বামী মৃণাল এজন উচ্চপদস্থ আৰক্ষী বিষয়া। অলপতে ডিব্ৰুগড়লৈ বদলি হৈছে। মালবিকাই চাকৰিৰ সূত্ৰে যোৰহাটৰ দৰঙীচুকত, নিজৰ আহল বহল ঘৰখনত থাকে। সন্তান বুলিবলৈ মালবিকাৰ এটি মৰম লগা কন্যা সন্তান আছে, কিন্তু পঢ়াৰ বাবে তাইক গুৱাহাটীৰ এটা হোষ্টেলত ৰাখিব লগা হৈছে।

মালবিকাই অ'. এন. জি. চি. ত চাকৰি কৰি আছে। কেৰানী পদবী এটাত। মালবিকাই চাকৰি কৰা একেটা অফিচতে মুৰব্বী বিষয়া হিচাপে ড° ৰক্তিম বৰুৱায়ো চাকৰি

গ'ল-'এই ম'বাইলটো মোৰ কাল হ'ল। ইয়াৰ চুইছ্ অফ্ কৰিহে ৰাখিব লাগিব।' কিন্তু স্বামী আৰু মালবিকাৰ পৰিয়ালৰ ব্যক্তি সকলৰ পৰা কিজানি মালবিকাক বিচাৰে সেই আশাতে চুইছ্ অ'ন কৰি থ'বলগীয়া হয়। মালবিকাই ম'বাইল ফোনকলটো ৰিছিভ কৰি দেখে এয়াৰটেলৰ পৰা অহা কল। লগে লগে অফ কৰি ম'বাইলটো বেগত ভৰাই থৈ ৰিক্সাত আহি থাকে। পাঁচ মিনিটৰ পাছত আকৌ ফোনটো বাজি উঠে। এইবাৰ ড° ৰক্তিমৰ 'হেল্লো' বুলি কোৱাত ৰক্তিমে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। "তুমিযে কৈছিলা তেজপুৰলৈ গৈছিলো বুলি, কিবা খবৰ আছে নেকি?" মালবিকাই একে উশাহতে ক'বলৈ ধৰিলে "জানা অনামিকাক লগ পালো। বন্ধুত্বও গঢ়ি উঠিল আমাৰ মাজত।" ৰক্তিমে শুধিলে, "মোক চিনি পাই বুলি শুধিছিল নেকি?" ৰক্তিমৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ যাওঁতে মালবিকাৰ হৃদয়ত কেনে ধৰণৰ জোৱাৰ উঠিব পাৰে সেই কথাটো ৰক্তিমে খন্তেকৰ বাবে হ'লেও ভাবি চাবলৈ যত্ন কৰা নাছিল।

মালবিকাই উপায়হীন হৈ মনৰ দুঃখ, ভাল লগাখিনি এফালে থৈ কওঁ নকওঁকৈ ফোনতেই কবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। --"শুনা, তোমাক চিনি পাওঁ বুলি কৈছে, তোমাৰ ফোন নম্বৰটো বিচাৰিছিল মই দি দিলো। তাইৰটোও তোমাক দিব পাৰোঁ, কথা পাতিব পাৰা। তুমি যদি ইমান ভাল পাইছিলা সেই সময়ত, সাহসিকতাৰে কিয় তাইক আদৰি নল'লা? আজিৰ যুগত জাত-পাতত কিয় ইমান গুৰুত্ব দিলা, ইমান শিক্ষিত হৈ। তাইটো অসমীয়া, অসমৰেই সন্তান, দুখন হাত আছিল, দুখন ভৰি আছিল, সুন্দৰ চেহেৰা তাতকৈ আৰু বেছি কিবা লাগেনে? আজিলৈ থওঁ" বুলি কৈ মালবিকাই ফোনটো থৈ দিলে। মনৰ মাজতেই ভোৰ ভোৰালে, "কি যে কাপুৰুষ, কোনবোৰ কথাত মূল্য দিব লাগে, কোনবোৰ কথাত মূল্য দিব নালাগে, এজন উচ্চ শিক্ষিত ব্যক্তি হৈ এতিয়াও বুজিবলৈ বাকী আছে, এওঁলোক পুৰুষেই হ'লনে?" চিনাকী ৰিক্সাৱালাই ৰিক্সাখন টানি টানি কেতিয়ানো ঘৰৰ পদুলি মুখ পোৱালেহি মালবিকাই গমকে নাপালে। "বাইদেউ নামক ঘৰ পালেহি।"

ৰিক্সাৱালাৰ মাতত মালবিকাই চক্‌খাই লৰালৰিকৈ নামি টকা দহটা দি বিদায় দিলে। মালবিকাই প্ৰকৃতিৰ বৰ্ণিল ৰূপটোলৈ এবাৰ চকু ফুৰাই এখোজ দুখোজকৈ লোহাৰ গেটখন খুলি ঘৰৰ চৌহদৰ ভিতৰ সোমালহি। ঘৰটোত কোনো নাই। নেজ জোকাৰি দৌৰ মাৰি অহা কুকুৰটোৰেও মৃত্যুক আঁকোৱালি লোৱা এবছৰমানেই হ'ল। মালবিকাই ঘৰৰ পদুলিৰ কাষে কাষে ৰোৱা হেজ খিনিৰ গাঢ় সেউজীয়া ৰঙৰ পাতবোৰলৈ, হেজৰ আঁৰত লহপহকৈ বাঢ়ি অহা গুলপীয়া ৰঙৰ মচন্দা জোপালৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি বেগৰ পৰা চাবি

উলিয়াই দুৱাৰ খুলি ঘৰৰ ভিতৰ সোমাইছেহে মাত্ৰ, ম'বাইলটো আকৌ বাজি উঠিল। ৰক্তিমে এইবাৰ মিঠা সুৰত ক'লে, "তোমাকেই, আমনি দি থাকিম, শুনা মই ঘৰ পোৱাগৈ নাই। অনামিকালৈ ফোন কল এটা কৰিছিলো, তাই অফিচত ব্যস্ত হৈ আছে, পিচত ফোন কৰিবলৈ ক'লে," — মালবিকাই উত্তৰ দিলে, "মাতটো শুনিলা নহয়, হৈ যাব আকৌ ফোন কৰিব নালাগে। তুমি নিজক সৰু কৰাহে হ'ব। এতিয়া ঘৰলৈ গৈ তৰালি বাইদেউৰ কথা ভাবা। বাকীবোৰ পাহৰি যোৱা" বুলি কৈ ফোনটো দাইনিং টেবুলৰ ওপৰত থৈ ড্ৰয়িংৰুমৰ সুন্দৰকৈ সজাই থোৱা চ'ফাখনত বহি অন্তৰ উজাৰি কান্দিব ধৰিলো। তাইৰ কান্দোনত যেন ঘৰটো নিজম পৰি গ'ল। তাই কি কৰিছে এইবোৰ, যাক ইমান ভাল লাগিছিল সেইজনক নিজ হাতেৰে অতীতৰ এৰি অহা প্ৰেমিকাক ফোনেৰে লগ লগাই দিছে। মালবিকাই আচলতে মনৰ জেদতে চাব বিচাৰিছিল, ৰক্তিমে এসময়ত ভালপোৱা ছোৱালী জনীনো কেনেকুৱা হ'ব পাৰে। প্ৰেম কেনেকুৱা বস্তু। তাইক লগ পোৱাৰ পাছত মালবিকাৰ মনটো কেনে লাগিব তাই ভাবি চোৱা নাছিল। এইটোৱো ভাবি চোৱা নাছিল ৰক্তিমক তাইৰ কথা ক'লে ৰক্তিমৰ নিচিনা চিৰিয়াচ মানুহজনে কেনেকুৱা অনুভৱ কৰিব পাৰে। সঁচাকৈয়ে ঈশ্বৰৰ কি মহিমা। অলপ পিছত ঘড়ীটোৱে পাঁচ বাজি পঞ্চলিশ মিনিট যোৱাৰ সংকেত দিছেহে এনেতে আকৌ ফোনটো বাজি উঠিল। এইবাৰো ৰক্তিমৰ। '...জানা, মই অনামিকালৈ আকৌ ফোন কৰিছিলো। তাই ক'লে ঘৰ পালোহি, স্বামীয়ে গাড়ীৰে লৈ আহিলগৈ ....। জানা একোৱেই কথা পতা নহ'ল। দুদিনমান কান্দি থাকিব লাগিব। তোমালৈ ফোন কৰিলে মোক জনাবা। অহা কালিলৈ চাকৰিলৈ যাওঁতে .....।" মালবিকাই ফোনটো চুইছ অফ কৰি পেলালে।

মালবিকাই মনতে শান্তনা ল'লে, "মইতো একো পাপ কৰা নাই। একোতো ভুল কৰা নাই ...। এহাল কপৌ চৰাই আঁতৰি আছিল, দানৱতাৰ কবলত পাৰি, মই যেন পুনৰ লগ লগাইহে দিছো। মই স্বাৰ্থপৰ হ'ব বিচৰা নাই, মইটো কাৰো অন্যায় কৰা নাই। কৰিছিলো যদি অন্যায় কাৰোবাৰ মূল্যৱান সময়কণ কাঢ়িলৈ মোৰ মৰম আকলুৱা হৃদয়ৰ সঁচা অনুভূতিবোৰ ব্যক্ত কৰিবলৈ — সেইয়া জানো পাপ...।"

"আমি সকলোৱেই জানো যে মনৰ শক্তি অপাৰ। এই শক্তিয়ে এই পৃথিৱীত, মানৱতাৰ অৰণ্যত কৰিব নোৱাৰা কাম একো নাই।" মালবিকাই শাড়ীৰ আঁচলেৰে চকুলো মোহাৰি মোহাৰি নিজেই নিজকে বুজনি দিবলৈ ধৰিলে। ...."ৰক্তিমক তুমি পাহৰি যোৱা নহ'লে কষ্ট পাবা। হৃদয়ৰ গভীৰ কোনত সাঁচি ৰখা সৎ চিন্তাবোৰ তুমি সামাজিক কামত লগোৱা, সমাজৰ উন্নতিৰ হকে। ...প্ৰকৃতিক প্ৰেম কৰিবলৈ শিকা, আনন্দ পাবা, জীৱ জন্তু

,মোৰ বৰ ভোক লাগিছে--- অ' মা উঠা - উঠা --।" কিন্তু সি তাৰ মাকৰ পৰা একোৰেই উত্তৰ নাপালে। হঠাতে ঘটা এটা -- ঘটনাৰ ফলত সীমান্তই তাৰ মাকক চিৰদিনৰ বাবে হেৰুৱাব লগা হ'ল। কিন্তু সেই অবুজ প্ৰাণীটোৱে তেতিয়ালৈকে বুজা নাছিল মৃত্যু মানে কি? ঘটনাৰ ওৰ সি একোকে বুজি নাপালে সি মাথোঁ কান্দিছে আৰু কান্দিছে --। তাৰ কান্দোন শুনি সেই অঞ্চলৰ মানুহবোৰ তাত গোট খালে আৰু সকলোবোৰে মিলি সিহঁতক গাঁতটোৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিলে।

এতিয়া সীমান্ত কেইটামান লগৰীয়াৰ সৈতে এখন উদ্যানত থাকে। কিন্তু মাজে মাজে তাৰ কণমানি কলিজাখনে কান্দি কান্দি ক'ব খোজে —'অ' মা - তুমি কলৈ গ'লা--? এই অবুজ পৃথিৱীখনত মোক অকলে এৰি থৈ কলৈ গ'লা মা -?? তোমাৰ অবিহনে যে মই বৰ অকলশৰীয়া অ' মা। অ' মা - তুমি যে কৈছিলা মই বুজি নোপোৱা সেই অবুজ কথাবোৰ মোক কোনে বুজাই দিব কোৱা?? তোমাৰ অবিহনে মই কেনেকৈ জীয়াই আছো এবাৰ চাই যোৱাহিচোন অ' মা --এবাৰ ঘূৰি আহা মাত্ৰ এবাৰ ---। □

অন্তহীন বেদনা

সিদ্ধাৰ্থ সোনোৱাল
(স্নাতক দ্বিতীয় যন্মাষিক)

ঐ চাল্লা নিধক। ওলা, ওলা, বুলি কৈছো নহয় ওলা। এই ডাল দেখিছ পিঠি সেৰা-সেৰ কৰি দিম। গিলাচটো কিয় ভাঙিলি। কিমান টকা যে লোকচান কৰিলি ওলা ....।

এইবুলি মালিকে বিমানক গালি পাৰি গ'ল আৰু বিমানেও নিঃশব্দৰে সেইবোৰ সহ্য কৰি গ'ল। কৰিবই লাগিব। কাৰণ সেই হোটেলখনত কাম কৰিয়েইটো সি বেমাৰী মাকজনীক চাইছে। সৰুতেই তাৰ দেউতাক ঢুকাল আৰু দেউতাক ঢুকুৱাৰ পাছতেই মাক অসুস্থ হৈ পৰিল, বিচনাৰ পৰা উঠিব নোৱাৰা অৱস্থা। সি তেতিয়া চতুৰ্থ শ্ৰেণীত পঢ়ি আছিল। পঢ়িবলৈ ইচ্ছা থাকিলেও কি হ'ব সিহঁত যে দুখীয়া। তাৰ সেইবোৰ কথা এতিয়াও মনত পৰে। সেই সময়ত সিহঁতৰ এসাজ খালে এসাজৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লগা হয়। এনে দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণে দেউতাক মৰিব লগা হ'ল আৰু মাকো ....। সেই একেই অৱস্থা।

সি যি কি নহওক, সি যে যেনে তেনে হোটেলখনত কাম এটা যে যোগাৰ কৰিব পাৰিলে। প্ৰথমতে মালিকৰ ল'বৰ মনেই নাছিল। মালিকে কয়, "দেখা নাই হেঁ, শিশু শ্ৰমিকৰ কথা...।" কেনেবাকৈ জেলত সোমাব লগা হ'লে ......।" বহু কাকুতি মিনতি কৰাৰ পাছত মালিকে যেনিবা তাক কাম এটা দিলে আৰু এতিয়া এয়া গালি ...। বিমানক মাকে কয়, "ভগবান আছে নহয়, এদিন ভগৱানে চকুমেলি চাব, তই চিন্তা নকৰিবি।" মাকৰ কথামতেই সি এই সকলোবোৰ দুখ কষ্ট সহ্য কৰি গৈছে।

এদিন হঠাতে সি গম পালে তাৰ মাকৰ বেমাৰ অলপ বেছিকৈ হৈছে। সি তৎক্ষণাত হোটেলৰ পৰা ঘৰলৈ বুলি লৰ মাৰিলে। সি দেখিলে মাকে বিচনাতে কেকাই আছে। ওচৰৰ মানুহ দুঘৰমানৰ ঘৰলৈ গৈ সি সহায় বিচাৰিলে, কিন্তু কোনো সহায় নাপালে।

সি সেইবোৰ কৰিয়ে থাকিল। দিনবোৰ বছৰত পৰিণত হ'ল।

এতিয়া ল'ৰাটো এজন মানুহলৈ ৰূপান্তৰ হ'ল। এতিয়া সিৰ পৰিবৰ্তে তেওঁ ক'ব লগা হ'ল। তেওঁ কাৰোবাৰ স্বামী, কাৰোবাৰ পিতৃ হ'ল। দায়িত্ব, সমস্যাই ভাৰাক্ৰান্ত কৰিলে তেওঁক। তেওঁ এতিয়া সমাজত নিজৰ স্থান দখলৰ প্ৰতিযোগিতাত নামিল। কিন্তু সৰুতে দেখা ডাক্তৰ, শিক্ষক হোৱাৰ সপোনবোৰ একোকে নফলিয়ালে। বৰষুণ ভাল পোৱা ল'ৰাটোৱে এতিয়া বৰষুণ বেয়া পায়, কাৰণ বৰষুণ দিলেই যে কাম খতি হয়। তেওঁৰ এতিয়া টকা ঘটাৰ চিন্তা। কাৰণ তেওঁৰ সকলো সমস্যাৰ সমাধানৰ উৎস এই টকাই। সন্তানক, পত্নীক পাৰ্যমানে সন্তুষ্ট কৰি কৰি তেওঁলৈ চোন একোৱেই নোহোৱা হ'ল। ক'ত যে হেৰাই গ'ল সেই চৌখিন মনটো। সন্ধিয়াৰ পানীয় টুপিয়ে এতিয়া তেওঁৰ সাৰথি। তেওঁৰ এতিয়া মাত্ৰ জীয়াই থকাৰ যুঁজ।

মানুহজন বুঢ়ালৈ পৰিৱৰ্তন হ'ল। ৰূপ, যৌৱন হেৰাই গ'ল। নাতি-নাতিনীৰ লগত সময় কটাই ভাল পায়। কিন্তু পুতেক-বোৱাৰীয়েকে আজুৰি লৈ যায়। সিহঁতে তেওঁৰ পেনপেনীয়া কথাবোৰ অৰ্থহীন আৰু আমনি দায়ক বুলি শুনিবলৈ অশান্তি পায়। তেওঁৰ মুখখনো সোতোৰা হ'ল। তেওঁক বোৱাৰীয়েকে চাহ, ভাত দিওঁতেই যেন অৱজ্ঞাৰ দৃষ্টিৰে চায়। বোৱাৰীয়েকে মাত্ৰ যেন দায়িত্বহে পালন কৰে। তেওঁৰ টেবলেট কেইটা আনিবলৈ ক'লে পুতেকে পাহৰি যায়। কিন্তু তাৰ পত্নীৰ অলপ মূৰ বিষালেই ডাক্তৰ আনিবলৈ তত নোহোৱা হয়। সিহঁতে এই বুঢ়াটো নমৰা হ'ল বুলি কোৱা বহুবাৰ শুনিছে। তেওঁ কিন্তু একোকে নকয়। ক'বলৈ ভয়। আজিকালি যিহে দিন কাল, ৰাতিয়েই নি ৰাস্তাত পেলাই থৈ আহিব। তেওঁৰ একমাত্ৰ জীয়েকৰ ঘৰলৈ যাম বুলি ক'লেও জীয়েকে কয় এই কেইদিন নাহিব দেউতা, আমাৰ বাবাৰ পৰীক্ষা আছে। নহ'লে কয় আমি আজি ফুৰিবলৈ যাম। তেওঁ লাহে লাহে জীয়াই থাকি আমনি পোৱা হ'ল। এটা দিনো তেওঁৰ বাবে এবছৰ যেন লগা হ'ল। এদিন তেওঁৰ চোতালত মানুহৰ জুম দেখা গ'ল, কাৰোবাৰ কান্দোন শুনা গ'ল। বাৰীৰ চুকত ভলুকা বাঁহ জোপাৰ তলত কেঁচা বাঁহ ফুটাৰ শব্দ শুনা গ'ল আৰু অকোৱা পকোৱা বগা ধোঁৱা উৰিল......।

এইয়াই জীৱন পৰিক্ৰমা। □

(ইংৰাজী গল্প)

কমাৰগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী

১৯৭৮ - ১৯৭৯ চন

distance of about forty meters downstream. When I raised my head above the surface I found myself behind the foliage which the trees had spread over the water. This enabled me to hide myself from my enemy. I peeped through the leaves and found him sitting on the river bank and searching for me in the water. As he could not trace me out anymore he came to the conclusion that I was drowned. Contemplating on the possible consequences of his chase ending in my death, he started perspiring and weeping all at once. As one of my neighbours had seen him chasing me with his fatal weapon, Ramlal was cocksure that he would be detected out and charged with murder.

Meanwhile I waded to the river bank, spread my pants and shirt in the sunshine and sat half-naked behind the trees. The place was within a stone's throw from his. Twenty minutes might have passed when my head released a spontaneous sneeze which went by uncontrollably producing a big sound. Hearing it my enemy suspected the presence of someone behind the trees. He took hold of his defence material and walked towards the trees behind which I was hiding.

I had no other alternative than abandoning my pants and shirt to their fate and run to saftey. Thus began the second phase of my escape race, half naked and hence half holy, and half humiliated. I ran as fast as my legs could carry me. Seeing such a race through thick and thin many people, including women and children, threw their doors and windows wide open to have a full view of what they had never seen in their lives. All were astonished beyond measure but none knew what it all meant. It took their breath away to see us thus proceed. Some laughed, others shouted, while some others cried and get some others shut their eyes when they beheld such a rare incident. Of course no barren woman stood by the roadside to be whipped by me to shake off her sterility as was done when hand-some young men used to make the holy chase by running naked through the streets of Rome in ancient days. I leave my readers to understand for themselves the possible humiliation that I underwent when I was forced to undertake that half-naked race because it is beyond my ability to describe it.

Exhausted as I was, it was becoming difficult to run anymore. I looked for something that would rescue me from my sataninfused en-

emy. In my utter need fortune came forward to my assistance. I found a cycle kept leaving against the wall. I didn't have time to look for its owner or check whether it had bell and brake. Having mounted on it, I pedalled with all the energy that I could muster up.

The cycle deserves special attention. It had neither bell nor brake nor this nor that but abounded in rust. One good shake was enough to collect hundred grams of rust. To all probability it was made in the years between the great world wars, and for a prolonged period it was not brought into the proximity of oil or overhauled. As my pursuer was at hand, instead of considering all these factors, I seized it eagerly like a drowning person catches hold of a straw to save his life, and there began a different kind of race a half-naked person riding a God-forsaken cycle followed by Ramlal's brutal chase with a fatal weapon. The rattling sound which the cycle made on the stony road called the attention of all the wayfarers and waysiders and they gathered on both sides of the road as in ancient days when the emperors used to pass through their streets.

Meanwhile the guests who had been invited to the school function arrived. To their great shock and surprise they found the headmaster running up and down like a monkey on a hot brick. What was the matter ? The entire furniture that the school had was emptied into the hall for seat accomodation. The refreshment articles were also stored in the same hall. The hall was locked and the key was under my custody. Hence, though the invitation was a cordial one the reception was a cold one none could be provided a seat and none could be provided a cup of tea. The countenance of the worried headmaster who hurried hither and thither helplessly, really deserved sympathy from the onlookers.

A series of despatches were immediately ordered - one student was despatched to my quarter to bring me at once, another to the blacksmith, as an alternative method, to break open the lock, while a third to the neighbour's house to procure two or three chairs. While the first never came back, the second returned from his errand without meeting the person concerned and the third arrived with three chairs. The S.D.O. and two other officers were provided with these, the other guests still stood in the compound. Then began a second series of despatches - around five boys were sent to the town to fetch fresh refreshment items

Crime is to be followed by judgement and punishment. So was the case then. A judicial bench was immediately constituted from the village elders. The verdict was pronounced - one hundred rupees each to the ten wounded people, five thousand rupees for the construction of a hut, and ten thousand rupees against the person who left this world for ever. It was then that I knew for the first time that the ticket-fare from this world to the next was ten thousand rupees. When I heard the pronouncement, my agony knew no bounds. I was about to faint. Even rocks might have wept to see my distress. Actually the fallen hut wasn't worth even for a day's firewood and the deceased was suffering from a fatal disease. According to the doctor the patient was to die within a week's time. The hut collapse was a benefit to him as it cut short the time of suffering and enabled him to reach a painless plain at an earlier date.

The thought of my huge fine, sixteen thousand rupees, shocked me. My salary then, three hundred rupees, was hardly enough to keep my body and soul together. However, I agreed to their terms on condition that I would be given a month's time. They readily agreed to it. On sufficient bail I was then released. As I turned to go a stranger entered and introduced himself as the owner of the ill-fated cycle. I thought trouble was ending but actually I was getting more and more into hot water. He charged me with theft and demanded the cycle. I told him that the cycle was reduced to almost invisible parts. He demanded eight hundred rupees saying that the cycle was a new one and of special quality. I agreed to his demand on the previous condition and thus he was despatched. When I turned to go a second time a thought occurred to me. "As old iron-ware dealer readily presented himself before me. I demanded fifty rupees. He laughed to think I was mad to charge so high. He collected all the visible parts of the ruined cycle into a basket and weighed them on a balance. Then he bid seven rupees. I realized the futility of bargaining and let him have the iron-ware for seven rupees. Having done that big business, I returned to my quarter via the river bank and collected my abandoned pants and shirt. As it was already dark no one saw me on my way back home.

On my way back to my quarter, the thought of the enormous

amount of money that I had to pay deeply distressed me. Besides I was dead hungry and exhausted. My mind entertained various thoughts. The first was to commit suicide and the second, to run away without anyone's knowledge. I made up my mind to reject these two and hold on to another view, that is to face the situation manly. While my mind required an easy solution to the frightening problem of money my body required food and sound sleep. On reaching my quarter and seeing the emergency situation I knew nothing was possible. The entire room was at sixes and sevens. The stove, the water-tap and the electric iron continued their services in full swing without taking rest even for a second. And what was the result ? The stove and the pot were red-hot. The rice was reduced to ash. The iron box too was red-hot. I poured a bucket of water each over them. When I found it futile I took them one by one with the help of a long iron rod and immersed them in a stream for half an hour each to bring them back to normal temperature. All the living creatures within a radius of ten metres were boiled to death. Then I sat down to empty the flooded room. After an hour's steady work the floor was visible. I was already burning the midnight oil by then. After this I lay on the bed to sleep a while but could not. I was miserable throughout the night.

Early in the morning I was greeted with a letter from the headmaster calling me urgently to meet him. When I met him, in his office, he pulled a long face and flew into passion for my absence the other day. I tried to explain the trouble in which I was, but he turned a deaf ear to it. He charged me saying it was because of my absence that the function could not be held and therefore the entire expenditure was to be borne by me. He handed me a list showing an expenditure of two thousand and seven hundred rupees. My trouble seemed a penelope's web. I requested him to handover the articles bought for the function as I was prepared to pay for them. He got wild with anger and told me that I was no one to interfere with his business. It was a very good way of defending himself. I wished he joined the defence department. Actually he wanted to feather his nest and hence carried the entire lot of articles to his house. He entered the expenditure in the school account, and charged the same from me while the things were to be used by him. Even those fifty boys